

Ferratum Oyj

Y-tunnus 1950969-1

Tilinpäätös ja toimintakertomus

31.12.2018

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 2018	1
KONSERNIN TULOSLASKELMA	15
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA.....	16
KONSERNIN TASE	17
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA	18
LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA.....	19
1. Yleiset tiedot	19
2. Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista	20
2.1 Laatimisperusta.....	20
2.2 Konsernitilinpäätöksen laatiminen	25
2.3 Segmenttiraportointi	26
2.4 Ulkomaan rahan määraisten erien muuntaminen	26
2.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	27
2.6 Aineettomat hyödykkeet	27
2.7 Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvon alentuminen.....	28
2.8 Rahoitusvarat	28
2.8.1 Luokittelu	28
2.8.2 Luokittelu IAS 39 mukaan (sovellettu 31.12.2017 saakka)	32
2.8.3 Kirjaaminen ja arvostaminen	34
2.9 Rahoitusvarojen arvon alentuminen	34
2.10 Rahoitusvarojen ehtojen muutokset	37
2.11 Rahavarat	38
2.12 Osakepääoma	38
2.13 Ostovelat.....	38
2.14 Lainat ja talletukset.....	39
2.15 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot.....	39
2.16 Tulouttaminen	40
2.17 Rahoitustuotot ja -kulut.....	41
2.18 Liiketoiminnan muut tuotot.....	41

2.19	Osakeperusteiset maksut.....	41
2.20	Johdannaisinstrumentit	42
3.	Rahoitusriskien hallinta.....	42
3.1	Rahoitusriskin osatekijät.....	42
3.2	Luottoriski	43
3.2.1	Luottoriskin hallinta	43
3.2.2	Luottoriskin arvioiminen	45
3.2.3	Kulutusluottojen ryhmittely odotettujen luottotappioiden määrittämiseksi	45
3.2.4	Odotettujen luottotappioiden arvioiminen	46
3.2.5	Luottoriskin merkittävä lisääntyminen	48
3.2.6	Laiminlyönnin ja luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiden varojen määrittely	49
3.2.7	Odotettavissa olevan luottotappion määrittäminen: syöttötiedot, oletukset ja arviointimenetelmät	50
3.2.8	Odotettavissa olevien luottotappioiden malliin sisältyvä tulevaisuuteen suuntautuva informaatio	52
3.2.9	Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä.....	55
3.2.10	Luottoriskikeskittymät	56
3.2.11	Tiedot asiakasluottojen luottokelpoisuudesta.....	57
3.2.12	Rahoitusvarojen ehtojen muutokset	58
3.2.13	Luottotappiota koskeva vähennyserä.....	59
3.2.14	Lopullisen luottotappion kirjaaminen.....	62
3.2.15	Vakuudet.....	62
3.3	Markkinariski.....	62
3.4	Maksuvalmiusriski.....	64
3.5	Pääoman hallinta	66
3.6	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvot ja käyvät arvot	67
4.	Merkittävät kirjanpidolliset arviot ja harkinta	68
4.1	Lainojen luottotappiovaraukset ja ennakot.....	69
4.2	Osakeperusteiset maksut.....	69
5.	Segmentti-informaatio.....	70
5.1	Liiketoimintasegmentit 2018	70
5.2	Liiketoimintasegmentit 2017	71

5.3	Liikevaihto, kotimaa	72
5.4	Liikevaihtosegmentit alueittain	72
6.	Henkilöstökulut	72
7.	Poistot	73
	Liiketoiminnan muut kulut.....	73
8.	73	
9.	Rahoitustuotot	74
10.	Rahoituskulut	74
11.	Tuloverot.....	74
12.	Osakekohtainen tulos	75
13.	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	76
14.	Aineettomat hyödykkeet	77
15.	Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	78
16.	Saamiset.....	79
17.	Rahavarat	80
18.	Osakepääoma ja muut rahastot	80
19.	Korolliset velat	81
20.	Lyhytaikaiset korottomat velat	81
21.	Lähipiiri.....	82
22.	Sitoumukset	84
23.	Osakeperusteiset maksut	84
24.	Konserniyritykset	88
25.	Emoyhtiön tilinpäätös 2018.....	89
25.1	Emoyhtiön tuloslaskelma	89
25.2	Emoyhtiön tase	90
25.3	Emoyhtiön rahoituslaskelma	91
25.4	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	92
25.5	Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	93
25.6	Emoyhtiön taseen liitetiedot	94
26.	Luettelo käytetyistä tilikirjoista	98
27.	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	99

Hallituksen toimintakertomus 2018

Yrityksen rakenne ja liiketoimintamalli

Ferratum Oyj ja sen tytäryhtiöt muodostavat Ferratum-konsernin, joka on kansainvälinen, mobiililaitteilla tarjottavien ja hallinnoitavien mobiilien rahoituspalveluiden sekä digitaalisten kulutusluottojen ja pienyrityslainojen tarjoaja. Ferratum-konserni, jonka pääkonttori sijaitsee Helsingissä, aloitti toimintansa toukokuussa 2005 ja on laajentanut toimintaansa Euroopassa, Pohjois-Amerikassa, Etelä-Amerikassa, Afrikassa sekä APAC-alueella.

Ferratum on edelläkävijä digitaalisessa ja mobiilissa rahoituspalvelusteknologiassa, ja toimii tällä hetkellä 25 maassa tarjoten erilaisia rahoituspalveluja mukaan lukien digitaaliset kulutusluotot ja yritysluotot, mobiilipankkipalvelut; investoinnit sekä white label- ja mobiilipankkialustojen kumppanuudet. Ferratumilla on yli 792 000 aktiivista asiakasta (31.12.2018).

Ferratum Bank p.l.c. on Ferratum Oyj:n omistama tytäryhtiö, jolla on Malta Financial Services Authority (MFSA) myöntämä pankkitoimilupa, mahdollistaen Ferratum tuotteiden ja palveluiden tarjoamisen ETA-maihin. Tämän toimiluvan alla on 12 maata (Bulgaria, Kroatia, Tsekki, Viro, Ranska, Saksa, Latvia, Norja, Puola, Slovakia, Espanja ja Ruotsi) niistä 25 maasta missä Ferratum toimii.

Digitaalisena lainanantajana Ferratum tarjoaa kattavan tuotevalikoiman kuluttaja-asiakkaille, jotka voivat hakea 25 - 20 000 euron suuruisia kulutusluottoja sekä pienyrityslainoja enimmäismäärältään 250 000 euroa, joiden laina aika on 6 – 24 kuukautta.

Ferratumin Mobile Bank on Ferratum Bankin perustama alusta, joka otettiin käyttöön 2016. Tämä on innovatiivinen mobiilipankki-järjestelmä, joka tarjoaa erilaisia pankkipalveluja, mukaan lukien reaaliaikaiset digitaaliset maksut ja siirrot yhdessä sovelluksessa. Sovellus on tällä hetkellä saatavilla viidessä Euroopan maassa ja asiakkaiden talletukset olivat yhteensä 183,4 miljoonaa euroa 31.12.2018.

Mobiilipankkialusta on keskeinen osa Ferratumin kasvustrategiaa. Kehittynyt teknologia ja infrastruktuuri tarkoittavat, että alustaa voidaan tarjota Ferratumin kumppaneille käyttöönotettavaksi "Plug-and-play" -periaatteella, mikä mahdollistaa räätälöityjen mobiilisti käytettävien rahoituspalveluiden käyttöönoton. 'Banking-as-a-Service' palvelu tarjoaa mille tahansa yhtiölle, riippumatta alasta mahdollisuuden tarjota pankkipalveluja asiakkailleen myös rahoitustuotteiden ulkopuolisille tuotemerkeille.

Ferratum Oyj on listattu Frankfurtin pörssin Prime Standard -listalla "FRU" – merkin alla.

Keskeisiä taloudellisia tunnuslukuja

	1.1. - 31.12.	
Keskeisiä taloudellisia tunnuslukuja, EUR '000	2018	2017
Liikevaihto	262 148	221 638
Liikevoitto	37 799	31 838
Voitto ennen veroja	22 333	23 244
Liiketoiminnan nettorahavirta ennen lainakannan muutoksia ja saatuja talletuksia	122 010	109 148
Liiketoiminnan nettorahavirta	-40 363	33 324
Investointien nettorahavirta	-16 802	-11 329
Rahoituksen nettorahavirta	44 003	38 990
Rahavarojen muutos	-13 162	60 985
Voitto ennen veroja, %	8,5	10,5

	1.1. - 31.12.	
Keskeisiä taloudellisia tunnuslukuja, EUR '000	2018	2017
Myyntisaamiset - kulutusluotot	320 538	257 406
Saadut talletukset	183 405	74 301
Rahavarat	115 559	131 832
Varat yhteensä	500 192	436 595
Pitkäaikaiset velat	138 276	64 167
Lyhytaikaiset velat	254 536	267 185
Oma pääoma	107 380	105 243
Omavaraisuusaste, %	21,5	24,1
Velkaantumisaste	2,58	1,90

Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste (%)	=	100	X	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Varat yhteensä}}$
Nettovelkaantumisaste	=			$\frac{\text{Velat yhteensä} - \text{rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Tulos ennen veroja (%)	=	100	X	$\frac{\text{Tulos ennen veroja}}{\text{Liikevaihto}}$

Keskeiset toimet ja kehitys

Tilikauden 2018 aikana Ferratum-konserni jatkoi kasvuaan, jota siivitti vuoden 2017 aikana saavutettu ennätystulos. Konserni toteutti useita merkittäviä liiketoiminnan kehityshankkeita ja rakenteellisia muutoksia, joiden avulla varmistetaan konsernin edellytykset liikevaihdon kasvuun ja suotuisaan tulokehitykseen myös vuonna 2019 ja sen jälkeen.

Vuoden 2018 liikevoitto (EBIT) kasvoi edellisvuodesta 18,7 prosenttia 37,8 miljoonaan euroon. Liiketulosprosentti oli 14,4 prosenttia (2017: 14,4 prosenttia), joka asettuu tilikauden 2018 ennustevälille 13–16 prosenttiin.

Voitto ennen veroja laski vuoden 2017 yhteensä 23,2 miljoonasta eurosta 22,3 miljoonaan euroon vuonna 2018. Lasku johtui kasvaneista rahoituskuluista, joiden pääasiallisena syynä olivat 2,8 miljoonan euron valuuttakurssitappiot. Konsernille syntyy valuuttariski pääasiassa Puolan zlotyn, Ruotsin kruunun ja Tšekin korun vaihtelusta euroon nähden. Valuuttariskiä hallitaan osittain johdannaissopimuksilla.

Konsernin liikevaihto kasvoi 18,3 prosenttia 262,2 miljoonaan euroon (tilikauden 2018 ennustevälin ollessa 260–265 miljoonaa euroa). Ferratumin kalliimmat premium-tason tuotteet, kuten Credit Limit -lainat ja PlusLainat, muodostivat tuloksesta 76 prosenttia. Pienlainasegmentin liikevaihto oli 41,7 miljoonaa euroa. Segmentin osuus konsernin liikevaihdosta jatkoi laskuaan ja oli viisi prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2017. Lasku johtuu konsernin menestyksekkästä strategiasta: konserni tulee markkinoille lanseeraamalla ensin pienlainat, joiden avulla selvitetään asiakkaiden käyttäytymistä. Tämän jälkeen konserni hakee kasvua painottamalla pidempiaikaisia lainatuotteita samalla kun Ferratumin brändi vakiinnuttaa asemansa eri maissa.

Pienille ja keskisuurille yrityksille tarjottavista luotoista on muodostumassa konsernille yhä tärkeämpi asiakassegmentti. Segmentin liikevaihto oli tilikaudella 2018 yhteensä 21,0 miljoonaa euroa eli 60 prosenttia suurempi kuin vuonna 2017.

Liikevaihdon kasvu tilikauden 2018 viimeisen neljänneksen aikana osoittaa, että tarkennettu luotonannon pisteytysjärjestelmä on tilikauden toisen puoliskon aikana kasvattanut hyväksytyjen lainahakemusten määrää ja saanut konsernin liikevaihdon elpymään. Hyväksytyjen lainahakemusten määrä on elpynyt useimmilla markkinoilla. Credit Limit -lainojen liikevaihto kasvoi tilikauden 2018 kolmannesta neljänneksestä viimeiseen neljännekseen 9,6 prosenttia ja PlusLainojen liikevaihto 14,8 prosenttia. Credit Limit -lainojen ja PlusLainojen yhteenlaskettu liikevaihto oli tilikauden 2018 viimeisellä neljänneksellä 24 prosenttia edellisvuotta suurempi. Segmenttien yhteenlaskettu liikevaihto oli 55,7 miljoonaa euroa eli 77,4 prosenttia koko konsernin liikevaihdosta.

"Vuoden 2018 riskienhallintaongelmat on nyt ratkaistu. Jatkossa riskienhallinnan prosesseissamme noudatetaan entistä parempia laatustandardeja", toteaa Ferratum-konsernin talous- ja riskijohtaja Clemens Krause.

Liikevaihto kvartaaleittain

Credit Limit -lainojen neljännesvuosittaisen liikevaihdon kasvu on elpynyt selvästi tilikauden 2018 toisesta neljänneksestä, ja kasvuvauhti on nyt vuoden 2017 tasolla. PlusLaina-segmentin liikevaihdon kasvussa näkyy parantunut maksukäyttäytyminen, mikä johtuu siitä, että luottoriskien arvioinnissa käytettäviä algoritmeja muutettiin vuoden 2018 puolivälissä. Hyväksytyjen lainojen määrä on palautunut muutoksen myötä aikaisemmille tasoille.

Pk-yritysten luotonantotoiminnan laajennuttua uusiin maihin (pääasiassa Isoon-Britanniaan ja Australiaan) konserni joutui tarkentamaan luotonannon pisteytystä tilikauden 2018 toisen neljänneksen aikana, sillä lainoja ei ole maksettu takaisin odotetulla tavalla. Pk-yritysten luotonannon kasvu pysyy kuitenkin vahvana kaikilla markkinoilla, ja sen arvioidaan jatkuvan edelleen vuonna 2019, kun Ferratum tuo markkinoille uusia pk-yritysassiakkaille suunnattuja tuotteita ja palveluita.

Hyväksytyjen lainojen määrä ja luottotappiot ovat palautuneet tilikauden 2018 toisen vuosineljänneksen jälkeen normaalille tasolle. Konsernin kaikki luotonanto- ja pisteytysmenettelyt on käyty läpi, ja havaitut ongelmat on selvitetty. Konserni on lisäksi ottanut käyttöön kolmevuotisen suunnitelman riskienhallinnan parantamiseksi. Suunnitelman painopisteenä on uusien tietolähteiden reaaliaikainen hyödyntäminen parempien tietojärjestelmien avulla.

Konserni on aiemmin ilmoittanut odottavansa mobiilipankkiliiketoiminnasta ja kumppanuuksista toistaiseksi vaatimatonta tuottoa. Konserni jatkaa mobiilipankkipalveluiden kehittämistä ja neuvotteluja uusien potentiaalisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Operatiiviset parannukset

Tuloskehityksen parantamiseksi Ferratumin johto on vahvistanut konsernin ylintä johtoa, tehostanut henkilöstöresursseja ja kohdentanut lisäresursseja riskienhallintaan ja luotonantoprosessin automatisointiin nykyisillä markkinoilla. Konserni jatkaa tuloskehityksen valvomista kaikilla maantieteellisillä markkinoilla.

Syyskuussa 2018 julkistettiin uusi, laajennettu johtoryhmä, joka vahvistaa johtoa merkittävästi. Nykyisten kuuden jäsenen lisäksi kahdeksan yhtiön työntekijää ylennettiin johtotason tehtäviin ja nimitettiin

johtoryhmän jäseniksi. Johtoryhmän uudet jäsenet ovat Adam Tönning (johtaja, rahoituksen suunnittelu ja analyysit), Scott Donnelly (liiketoimintajohtaja, pk-yritysten luotonanto), Kristjan Kajakas (liiketoimintajohtaja, Revolving Loans), Antti Kumpulainen (liiketoimintajohtaja, Instalment loans), Marius Solescu (johtaja, henkilöstö), Sami Kalliola (johtaja, strategiset kumppanuudet), Outi Ellilä (johtaja, markkinointi ja asiakaskokemus) ja Emmi Kyykkä (varajohtaja, sijoittajasuhteet).

Lisäksi yhtiön talousjohtaja Clemens Krause otti vastuulleen riskienhallintajohtajan tehtävät. Krause jatkaa talousjohtajan tehtävässä siihen saakka, kun konserni on nimittänyt uuden talousjohtajan, minkä jälkeen hän keskittyy riskienhallintatoimintoihin. Krause jatkaa johtoryhmän jäsenenä muiden nykyisten jäsenten kanssa, jotka ovat Jorma Jokela (Ferratum-konsernin perustaja ja toimitusjohtaja), Lea Liigus (johtaja, lakiasiat ja compliance), Ari Tiukkanen (operatiivinen johtaja), Saku Timonen (kaupallinen johtaja) ja Jussi Mekkonen (toimitusjohtaja, Ferratum Bank p.l.c.).

Outi Ellilä, markkinointi- ja asiakaskokemusjohtaja ja Ferratum-konsernin johtoryhmän jäsen, siirtyi Ferratumista muihin tehtäviin tammikuussa 2019. Ellilän tehtäviä hoitaa tilapäisesti kaupallinen johtaja Saku Timonen.

Jussi Mekkonen siirtyi sivuun Ferratum Bank p.l.c:n toimitusjohtajan tehtävästä ja jätti konsernin helmikuussa 2019. Ferratum Bank p.l.c:n varatoimitusjohtajan tehtävään on 1.3.2019 alkaen nimitetty Antti Kumpulainen, Ferratum-konsernin johtoryhmän jäsen. Hän työskentelee yhdessä Ferratum Bank p.l.c:n hallituksen puheenjohtajan Charles Borgin kanssa. Kumpulainen on ollut Ferratumin palveluksessa vuodesta 2016. Hän johtaa Instalment loans - liiketoimintayksikköä ja toimii Ferratum Bank p.l.c:n kaupallisena johtajana. Hän jatkaa näissä tehtävissä edelleen. Ferratum Bankin uuden toimitusjohtajan haku jo käynnissä.

Tammikuusta 2019 alkaen Emmi Kyykkä alkoi konserniviestinnän ja sijoittajasuhteiden johtajana hoitamaan konsernin yritysviestintää sisältäen PR:n, sijoittajasuhteet ja sisäisen tiedottamisen.

Vuoden 2018 alkupuoliskolla ilmoitetut toimenpiteet kustannustehokkuuden lisäämiseksi ja henkilöstöresurssien tehostamiseksi ovat johtaneet siihen, että koko konsernin henkilöstömäärä on vähentynyt 880:aan tilikauden viimeisellä neljänneksellä verrattuna toisen tilikauden 958:aan. Eniten henkilöstöä on vähennetty asiakaspalvelusta ja tukitoiminnoista, kun lainojen käsittelyä ja takaisinmaksua on automatisoitu entisestään. Muutos ei ole vaikuttanut tuotevalikoiman tai palvelun laatuun. Riskienhallintahenkilöstön määrä on kasvanut ja talousjohtaja Clemens Krause ottaa vastattavakseen riskienhallintajohtajan tehtävät. Tämä tukee resurssien uutta kohdentamista ja varmistaa, että riskienhallinnasta tulee uusi painopistealue. Maakohtaisten paikallisten organisaatioiden merkittävä pieneneminen oli mahdollista keskitettyjen toimintojen otossa vastuulleen tehtäviä jotka aiemmin hoidettiin

paikallisesti. Konsernin henkilöstöä vähennettiin vuoden 2018 loppuun mennessä 880 työntekijään, ja uuden optimoidun kustannusrakenteen (henkilöstökulut mukaan luettuina) odotetaan olevan valmis vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Konsernissa on jatkettu toimintojen keskittämistä kustannustehokkuuden parantamiseksi vuonna 2018, ja 21 maan asiakaspalvelutoiminnot ja 18 maan perintätoiminnot on keskitetty.

Ferratum-konserni on ottanut täysimääräisesti käyttöön uuden johtamismallin, niin sanotun ”viiden sylinterin mallin”. Mallin sylinterit ovat asiakaspotentiaalin kasvattaminen, potentiaalin muuttaminen asiakkuuksiksi, luottojen myöntäminen ja periminen, asiakkuudenhallinta sekä tuotteet ja hinnoittelu. Malli perustuu toimintojen keskittämiseen. Mallin sylintereitä vastaavat erikoistuneet tiimit, joilla on tulosvastuu ja joiden toimintaa ohjataan päivittäin seurattavin selkein tulospittarein. Tämä vahvistaa sisäistä ohjausta luotonantoprosessin kaikissa vaiheissa.

Vuonna 2018 konserni on tehnyt kaikkien toiminta-alueiden perusteellisen tulosarvioinnin, arvioiden niiden tulevaisuuden kasvupotentiaalia ja voidaanko saavuttaa suurempi kannattavuus jakamalla resursseja muille toiminnoille. Arvioinnin tuloksen päätettiin keskeyttää luotonanto uusille asiakkaille Venäjällä.

Vuonna 2018 konsernin tuotesegmenteissä tapahtui seuraavat muutokset: Pienluotoista luovuttiin Kanadassa, Virossa, Ruotsissa, Latviassa, Suomessa, Espanjassa ja Norjassa. Päätös noudatti konsernin strategiaa, jonka mukaisesti pienluottojen painoa vähennetään, koska muista tuotteista on saatavissa enemmän arvoa asiakassuhteen ajalta (customer lifetime value). Plus-lainoja tarjotaan tällä hetkellä 10 maassa. Viimeksi ne tuotiin markkinoille Kanadassa heinäkuussa 2018. Prime-lainat tuotiin menestyksekkäästi Saksan markkinoille lokakuussa. Saksa on nyt toinen maa, jossa Prime-lainoja tarjotaan. Joulukuussa 2018 konserni ilmoitti järjestävänsä uudelleen vertaisluotto- ja sijoituspalvelutoimintansa FerratumP2P:n. FerratumP2P-alustalla vähittäisasiakkaat voivat sijoittaa hyväksytyihin, aktiivisiin Ferratum-konsernin myöntämiin yritys- ja kuluttajalainoihin. Ferratum-konserni arvioi FerratumP2P-liiketoimintaa ja sen tuloskehitystä vuonna 2018. Arvion perusteella Ferratum päätti sulkea P2P-alustan uusilta asiakkailta ja ostaa takaisin nykyisten asiakkaiden portfolion maksamalla yksittäisten sijoitusten jäljellä olevan pääoman ja 28.2.2019 mennessä kertyneen koron. Takaisinosto ei vaikuttanut olennaisesti konsernin nykyisiin rahoituskustannuksiin.

Mobil Bank -sovellukseen on tehty toimintaa tehostavia päivityksiä, jotka parantavat käyttökokemusta ja lyhentävät latautumisaikaa. Ferratum Bank keskittyy uuden, edistyneemmän Mobile Bank -sovelluksen kehittämiseen. Sovellus julkaistaan arviolta vuoden 2019 ensimmäisellä puoliskolla.

Tarkistus IFRS 9 -standardin mukaisiin varauslaskelmiin

Vuoden 2018 lopussa konserni arvioi kokonaisuudessaan toteuttamansa luottotappiovarausmallin ja totesi, että mallia on tarkennettava seuraavasti:

1. Maksun laiminlyönnin määritelmän muuttujia on kiristetty eräpäivän ylityksen osalta 91 päivästä 61 päivään Prime-lainojen, pienyrityslainojen ja PlusLainojen osalta, mikä on linjassa Credit Limit -lainojen muuttujien kanssa.
2. Credit Limit -lainojen, Prime-lainojen, pienyrityslainojen ja PlusLainojen tiedonkeruuta, diskonttausta ja matemaattista mallinnusta on tarkennettu.

Luottotappiovarausten oikaiseminen kasvatti luottotappiovarausten kertaluonteista kirjanpidon oikaisua 11,6 miljoonalla eurolla 9,3 miljoonasta eurosta 20,9 miljoonaan euroon. IFRS 9 -standardin käyttöönoton kokonaisvaikutus omaan pääomaan on pienempi kuin kasvanut riskivaraus, koska sitä laskevat laskennalliset verot, jotka vastaavat kyseisten varausmuutosten ajallista eroa kannattavuuden näkökulmasta. Kun laskennallisten verojen vaikutus 5,8 miljoonaa euroa on vähennetty, konsernin omaan pääomaan 1.1.2018 suoraan tehtäväksi oikaisuksi tulee 15,1 miljoonaa euroa aiemmin raportoidun 7,6 miljoonan euron sijasta.

Riskivarausmallin tarkennusten jälkeen aiemmin julkaistut vuoden 2018 osavuositarkastukset oikaistaan IFRS 9 -standardin sovellusta varten, ja ne julkistetaan erillisellä tiedotteella, joka on saatavilla konsernin verkkosivustolta www.ferratumgroup.com.

Tarkistettu ennuste toteutui

Ferratumin hallitus toteaa, että vuonna 2018 toteutettujen riskinarviointialgoritmien muutosten ja toiminnan parannusten ansiosta konserni saavutti yhteensä 262,2 miljoonan euron liikevaihdon. Liikevaihto asetui tilikauden 2018 tarkistetun 260–265 miljoonan euron ennustevälin puoliväliin. Myös konsernin liikevoittoprosentti 14,4 asetui tarkistetun 13–16 prosentin ennustevälin puoliväliin.

Rahoituksen ajankohtaiset tapahtumat

Ferratumin rahoitusasema on edelleen vahva. Konsernin rahavarat olivat vuoden 2018 lopussa 115,6 miljoonaa euroa (31.12.2017: 131,8 miljoonaa euroa). Ferratum vahvisti rahoituspohjaansa edelleen laskemalla liikkeeseen uuden joukkovelkakirjalainan, joka korvaa lokakuussa 2018 erääntyvän

joukkovelkakirjalainan. Toukokuussa 2018 Ferratum Capital Germany GmbH laski liikkeeseen 100 miljoonan euron seniorisijaisen, vakuudettoman joukkovelkakirjalainan, jonka kuponkikorko on 3 kuukauden euribor-korko lisättynä 5,5 prosentin vuotuisella korolla. Laina erääntyy toukokuussa 2022. Siihen liittyy 50 miljoonan euron lisäoptio. Uuden joukkovelkakirjalainan onnistuneen liikkeeseenlaskun jälkeen lokakuussa 2018 erääntyvät haltijavelkakirjat maksettiin takaisin vaihtotarjouksella ja takaisinmaksulla. Haltijavelkakirjat liittyivät 20 miljoonan euron lainaan, jonka vuosikorko oli 4 prosenttia (ISIN: DE000A2GS104), sekä 25 miljoonan euron lainaan, jonka vuosikorko oli 8 prosenttia (ISIN: DE000A1X3VZ3). Muut tuotot käytetään pääasiallisesti Ferratumin luotonannon rahoittamiseen globaalisti sekä yhtiön yleisiin tarkoituksiin. Uusi 100 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina on Ferratumille ensimmäinen, joka on listattu Frankfurtin pörssin Prime Standard -markkinalle (ISIN: SE0011167972). Laina on listattu myös Tukholman pörssiin

Tällä hetkellä Ferratum tarjoaa talletustuotteita viidessä Euroopan maassa: Ranskassa, Saksassa, Norjassa, Espanjassa sekä Ruotsissa. Talletusten kokonaismäärä 31.12.2018 oli kasvanut 5,2 prosenttia 183,4 miljoonaan euroon (31.12.2017: 174,3 miljoonaa euroa). Vahvan rahoitusaseman lisäksi konsernilla oli tilinpäätöspäivänä käyttämättömiä luottolimiittejä yhteensä 15 miljoonaa euroa.

Ferratum Oyj ilmoitti 13.3., että Fitch Ratings ("Fitch") on antanut konsernille luottoluokituksen BB-/ vakaat näkymät ("Luokitus"). Luokitus annetaan holding-yhtiön tasolla Ferratumin konsernitilinpäätöksen perusteella, joka käsittää Ferratum Bank p.l.c:n. Tästä syystä sekä sen vuoksi, että Ferratumin enemmistöomistaja Jorma Jokela on konsernin perustaja ja toimitusjohtaja, luokituksessa ei ole huomioitu institutionaalista tukea. Luokitus perustuu siten Fitchin yksinomaiseen arvioon konsernista.

Tri. Clemens Krause, Talous- ja riskijohtaja, kommentoi: "Olemme iloisia saadessamme kansainvälisen tilastostandardin perusteella arvioidun luottoluokituksen yhdestä kolmesta maailman parhaasta luottoluokituslaitoksesta. Arvosana heijastaa Fitchin myönteistä arviota Ferratumin syklin kannattavuudesta, pääomien riittävydestä ja lähestymistavasta riskien varautumiselle verkko- ja mobiilikäyttöön tarkoitettujen kuluttajalainojen monipuoliselle liiketoiminnalle yli 20 maassa."

Lisäksi Creditreform AG vahvisti maaliskuussa 2019 aiemmin antamansa luokituksen BBB+. Creditreform pitää Ferratumin näkymiä vakaina.

Valuuttariskit, jotka koostuvat pääosin Puolan zlotystä, Ruotsin kruunusta sekä Tšekin korunasta, on suojattu johdannaisinstrumentein.

Asiakaskunta

	31.12.2018	31.12.2017	Kasvu-%
Asiakkaat yhteensä*	2 001 294***	1 876 144	6,7
Uudet asiakkaat mukaan lukien GDPR:ään liittyvät poistot	125 150***	314 457	-60,2
Uudet asiakkaat pois lukien GDPR:ään liittyvät poistot	274 015***	314 457	-12,9
Aktiiviset asiakkaat**	792 080	782 220	1,3

* Aktiiviset ja entiset asiakkaat, joille on myönnetty yksi tai useampi laina tai joilla on Mobile Bank -tili. ** Mobile Bank -tilin omistavat asiakkaat ja laina-asiakkaat, joilla on ollut maksamatonta lainasaldoa 12 viime kuukauden aikana. Aktiivisiksi asiakkaiksi ei katsota niitä, joiden lainat ovat erääntyneet yli 24 kuukautta sitten. *** Kokonaismäärän lasku vuoden 2018 toiseen neljännekseen verrattuna johtuu siitä, että 149 000 entisen asiakkaan tiedot poistettiin yleisen tietosuoja-asetuksen johdosta.

Henkilöstö

Vuoden 2018 lopussa Ferratum-konsernissa työsuhteessa oli yhteensä 880 henkilöä (vastaten 853 kokoaikaista henkilöä), kun vuoden 2017 lopussa työsuhteessa oli 857 henkilöä. Keskimäärin henkilöstöä vuoden 2018 aikana oli 903 henkilöä (2017: 738 henkilöä). Palkkakustannukset olivat 43,8 miljoonaa euroa (2017: 35,4 miljoonaa euroa).

Merkittävät investoinnit

Ferratumin varat on käytetty ensisijaisesti lainakannan kasvuun, joka nousi 257,4 miljoonasta eurosta 320,5 miljoonaan. Kasvua oli 84,0 miljoonaa euroa, kun huomioidaan IFRS 9 -standardin mukaiset 19 miljoonan euron oikaisut omaan pääomaan. Ferratum on myös investoinut edelleen IT-järjestelmiinsä ja -infrastruktuuriin, mikä näkyy aineettomien hyödykkeiden arvon lisääntymisenä 20,0 miljoonasta eurosta 30,2 miljoonaan euroon vuosina 2017–2018.

Riskit ja riskienhallinta

Ferratum harjoittaa liiketoimintaansa kohtuullisin ja harkituin riskein. Huolellinen riskienhallinta minimoi odottamattomien tappioiden todennäköisyyden ja konsernin maineeseen kohdistuvia uhkia. Siten se voi edesauttaa kannattavuutta ja omistaja-arvon kehitystä.

Hallitus valvoo säännöllisesti toimintaa ja sillä on kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnan kattavuudesta sekä siitä, että yhtiöllä on käytössään tarkoituksenmukaiset järjestelmät ja ohjeistus konsernin riskien valvontaa ja seuranta varten. Toimitusjohtaja vastaa konsernin operatiivisesta toiminnasta. Kukin

johtoryhmän jäsen on ensisijaisessa vastuussa omaan vastuualueeseensa liittyvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Ferratum seuraa aktiivisesti toimintamaidensa pienlainatoimintaa koskevassa lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia ja sopeuttaa toimintojaan tarvittaessa ottaen huomioon asiakkaiden käyttäjäkokemuksen.

Ferratumin operatiiviset riskit voidaan jakaa kolmeen kategoriaan: luottoriskit (saamiset asiakkailta), markkinariskit (sisältäen valuuttakurssimuutosriskit, korkoriskit ja muut hintariskit) ja operatiiviset riskit (kuten IT riskit, oikeudelliset- ja sääntelyriskit ja muut liiketoimintariskit).

Altistuminen luottoriskille johtuu pääasiassa Ferratumin lyhytaikaisiin lainoihin liittyvistä liiketoiminnoista. Luottoriskeihin on varauduttu kehittämällä tytäryhtiöiden käyttöön riskienhallintatyökaluja asiakkaiden maksukäyttäytymisen arvioimiseksi. Näillä työkaluilla pyritään varmistamaan, että vain maksukykyisiä asiakkaita hyväksytään, jolloin luottotappiotasoa voidaan itse hallita. Keskitetty riskienhallintaosasto huolehtii konsernin tytäryhtiöiden luottotietojärjestelmistä ja luottopolitiikoista. Riskienhallintaosasto on myös vastuussa päivittäisestä, viikoittaisesta ja kuukausittaisesta maksukäyttäytymisen seurannasta. Keskitetty talousosasto hoitaa itsenäisesti riskeihin liittyvien varausten ja alaskirjausten laskennan.

Markkinariski aiheutuu avoimista positioista korko- ja valuuttatuotteissa. Niitä hallitaan keskitetyn rahoitustoiminnon toimesta, joka on myös vastuussa konsernin kassavirtasuunnittelusta ja huolehtii riittävästä likviditeettitasosta kaikissa konsernin yksiköissä. Ferratum käyttää johdannaisinstrumentteja suojautuakseen altistumiselta tietyille riskeille (katso liitetieto 3 Rahoitusriskien hallinta).

Operatiivisilla riskeillä, IT-riskillä kuin myös oikeudellisella ja sääntelyyn liittyvillä riskeillä on tärkeä merkitys Ferratum-konsernissa. Konsernin lakiosasto vastaa oikeudellisten ja lainsäädännöllisten riskien hallinnasta tekemällä läheistä yhteistyötä kunkin maan viranomaisten sekä tarpeellisten sidosryhmien kanssa. Sovellettaviin lakeihin tulevien mahdollisten tai odotettavien muutosten arviointi on jatkuvaa ja kaikki välttämättömät muutokset tehdään proaktiivisesti Ferratum-konsernin toimintamalliin.

Yhtiön osakkeet

Suurimmat osakkeenomistajat

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto suurimmista osakkeenomistajista poislukien hallintarekisteröityneet osakkeenomistajat, jotka eivät omista yli 5% Ferratum Oyj:stä 31.12.2018

Nimi	Osakemäärä	Omistussuus %	Osuus äänimäärästä %
Jokela, Jorma*	11 958 470	55,05%	55,42%
Dorval AM**	1 105 012	5,09%	5,12%
Taaleritehdas	225 000	1,17%	1,18%
Ferratum Oyj	146 200	0,67%	0,00%
Vanhala, Juhani	84 458	0,39%	0,39%
Jokisaari, Milla	27 417	0,13%	0,13%
Pääkkönen, Roope	21 645	0,10%	0,10%
Sjöman, Caj-Eric	13 860	0,06%	0,06%
Kuikka, Sylvi	11 645	0,05%	0,05%
OP-Henkivakuutus	4 206	0,02%	0,02%
Gylfe, Ernst	4 000	0,02%	0,02%
Yhteensä	13 631 913	62,75%	62,50%

* Jokela, Jorma omistaa suoraan 155 000 osaketta (0,72 % osakkeista), European Recruitment OÜ:n kautta 5 744 235 osaketta (26,44% osakkeista) ja JT Capital Ltd:n kautta 6 058 735 osaketta (27,89% osakkeista). Kaikkiaan Jorma Jokelan omistussuus on 11 958 470 osaketta, mikä vastaa 55,05% kaikista yhtiön osakkeista. European Recruitment OÜ ja JT Capital Ltd osakkeet on hallintarekisteröity. ** Viimeisimmän ilmoituksen mukaisesti.

Hallituksen osakkeenomistukset Ferratum Oyj:ssä, 31. joulukuuta 2018 **

Nimi		Osakemäärä	Omistussuus %
van Groos, Pieter	Puheenjohtaja	36 300	0,17 %
Ferm, Erik	Jäsen	29 355	0,14 %
Vanhala, Juhani	Jäsen	86 708	0,40 %
Jokela, Jorma*	Jäsen	11 958 470	55,05 %
Liigus, Lea	Jäsen	170 037	0,78 %
Wang, Christopher	Jäsen	0	0,00 %
Yhteensä		12 280 870	56,55 %

* Jokela, Jorma omistaa suoraan 155 000 osaketta (0,72 % osakkeista), European Recruitment OÜ:n kautta 5 744 235 osaketta (26,44% osakkeista) ja JT Capital Ltd:n kautta 6 058 735 osaketta (27,89% osakkeista). Kaikkiaan Jorma Jokelan omistussuus on 11 958 470 osaketta, mikä vastaa 55,05% kaikista yhtiön osakkeista. European Recruitment OÜ ja JT Capital Ltd osakkeet on hallintarekisteröity. ** Viimeisimmän ilmoituksen mukaisesti. ** sisältää osakkeet ja optiot.

Johtoryhmän osakkeenomistukset Ferratum Oyj:ssä, 31. joulukuuta 2018 **

Nimi		Osakemäärä	Omistussosuus %
Jokela, Jorma*	Chief Executive Officer	11 958 470	55,05 %
Liigus, Lea	Head of Legal and Compliance	170 037	0,78 %
Timonen, Saku	Chief Commercial Officer	147 301	0,68 %
Krause, Clemens	Chief Financial Officer and Chief Risk Officer	112 000	0,52 %
Tiukkanen, Ari	Chief Operations Officer	79 000	0,36 %
Mekkonen, Jussi	Chief Executive of Ferratum Bank p.l.c.	0	0,00 %
Kalliola, Sami	Head of Strategic Partnership	20 950	0,10 %
Hansson-Tönning, Adam	Head of Financial Planning and Analysis	18 765	0,09 %
Ellilä, Outi	Head of Marketing and Customer Experience	0	0,00 %
Kajakas, Kristian	Business Unit Director Revolving Loans	13 739	0,06 %
Donnelly, Scott	Business Unit Director SME Lending	12 925	0,06 %
Solescu, Marius	Head of Human Resources	10 675	0,05 %
Kyykkä, Emmi	Head of Group Communications and Investor Relations	10 310	0,05 %
Kumpulainen, Antti	Business Unit Director, Instalment Loans	10 125	0,05 %
Yhteensä		12 564 567	57,85 %

* Jokela, Jorma omistaa suoraan 155 500 osaketta (0,72 % osakkeista), European Recruitment OÜ:n kautta 5 744 235 osaketta (26,44% osakkeista) ja JT Capital Ltd:n kautta 6 058 735 osaketta (27,89% osakkeista). Kaikkiaan Jorma Jokelan omistussosuus on 11 958 470 osaketta, mikä vastaa 55,05% kaikista yhtiön osakkeista. European Recruitment OÜ ja JT Capital Ltd osakkeet on hallintarekisteröity. ** sisältää osakkeet ja optiot.

Omistusjakauma osakkeiden lukumäärän mukaan, 31. joulukuuta 2018

Alaraja	Osakkeenomistajien lukumäärä	%- osakkeenomistajista	Osakkeiden kokonaismäärä	%- osakkeenomistajista
1-100	10	27,03%	317	0,00%
101-500	11	29,73%	2 530	0,01%
501-1 000	1	2,70%	750	0,00%
1 001-5 000	2	5,41%	8 206	0,04%
5 001-10 000	1	2,70%	7 625	0,04%
10 001-50 000	5	13,51%	93 567	0,43%
50 001-100 000	1	2,70%	84 458	0,39%
100 001-500 000	5	13,51%	898 014	4,13%
500 001 and over	1	2,70%	20 625 493	94,96%
Total	37	100,00%	21 723 960	100,00%
Hallintarekisterissä olevat osakkeet	5		20 996 432	96,65%
Ferratum Oyj:n hallussa olevat omat osakkeet	1		146 200	0,67%

Osakkeiden omistusjakauma ryhmittäin, 31. joulukuuta 2018

Ryhmä	Osakkeiden lkm (arvo-osuus)		Osakkeiden lkm (hallintarekisteröidyt)		Osakkeiden lkm, yhteensä	Osuus osakepää- omasta
Yritykset (ei rahoituslaitokset)	401 800	1,85 %	0	0,00 %	401 880	1,85 %
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4 206	0,02 %	360 314	1,66 %	364 520	1,68 %
Kotitaloudet	317 442	1,46 %	0	0,00 %	317 442	1,46 %
Osakkeet, jotka rekisteröity euroalueen jäsenvaltioissa	0	0,00 %	20 636 118	94,99 %	20 636 118	94,99 %
Muu maailma	4 000	0,02 %	0	0,00 %	4 000	0,02 %
Yhteensä	727 528	3,35 %	20 996 432	96,65 %	21 723 960	100,00 %

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Ferratum Oyj:n tilikauden tappio tilikaudella 2018 oli 2 548 522 euroa. Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma tilikauden lopussa oli 46 701 246 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiö jakaisi 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta osinkoa 0,18 euroa osaketta kohti eli yhteensä 3 883 997 euroa, jolloin jakokelpoiseksi omaksi pääomaksi jää 42 817 249 euroa.

Tilikauden 2018 päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia yhtiön taloudellisessa asemassa. Yrityksen likviditeetti on vahva ja hallituksen mukaan ehdotettu osingonjako ei tule vaarantamaan yrityksen maksukykyä.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Ferratumin selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n asettamien raportointivaatimusten mukaisesti, jotka on määritelty pörssiyhtiöitä koskevassa 2015 hallinnointikoodissa. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta ja on saatavilla Ferratum verkkosivuilla osoitteessa: <https://www.ferratumgroup.com/en/about-us/corporate-governance/corporate-governance-statement>

Hallitus ja tilintarkastajat

Pieter van Groos toimi hallituksen puheenjohtajana. Hallituksen muut jäsenet olivat Jorma Jokela, Lea Liigus, Juhani Vanhala ja Jouni Hakanen, Christopher Wang ja Erik Ferm. Jouni Hakanen jäi pois hallituksesta Huhtikuussa 2018 vuoden 2018 yhtiökokouksen jälkeen.

Toimitusjohtajana toimi Jorma Jokela. Vuoden 2018 yhtiökokous uudelleennimesi yhtiön tilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Mikko Nieminen.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

		1.1. - 31.12.	
EUR '000	Liitetieto	2018	2017
Liikevaihto	5	262 148	221 638
Muut tuotot		241	534
Luottojen arvonalennus	16	-88 496	-75 629
Liiketoiminnan kulut:			
Henkilöstökulut	6	-43 799	-35 375
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-41 388	-37 184
Lainojen käsittelykulut		-12 971	-10 145
Muut hallinnonkulut		-2 350	-2 205
Poistot ja arvonalentumiset	7	-5 223	-2 811
Liiketoiminnan muut kulut	8	-30 363	-26 986
Liikevoitto		37 799	31 838
Rahoitustuotot	9	124	97
Rahoituskulut	10	-15 590	-8 691
Rahoituskulut, netto		-15 466	-8 594
Voitto ennen veroja		22 333	23 244
Tuloverot	11	-3 060	-3 185
Tilikauden voitto		19 274	20 058
Osakekohtainen tulos, laimentamaton	12	0,89	0,93
Osakekohtainen tulos, laimennettu	12	0,89	0,92
Voiton jakautuminen			
- emoyhtiön omistajille		19 274	20 058
- määräysvallattomille omistajille		0	0

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.	
EUR '000	2018	2017
Tilikauden voitto	19 274	20 058
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot	149	-1 359
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteiksi, yhteensä	149	-1 359
Tilikauden laaja tulos	19 422	18 699
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
- emoyhtiön omistajille		
- määräysvallattomille omistajille	19 422	18 699
	0	0

Liitetiedot sivuilla 1 - 27 ovat erottamaton osa tilinpäätöstä

KONSERNIN TASE

EUR '000	Liitetieto	31.12.2018	31.12.2017
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	4 155	3 482
Aineettomat hyödykkeet	14	30 227	20 037
Valtion joukkovelkakirjalaina		8 533	8 851
Laskennalliset verosaamiset	15	10 622	3 757
Lainasaaminen		178	
Pitkäaikaiset varat yhteensä		53 714	36 128
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset - kulutusluotot	16	320 538	257 406
Muut saamiset		9 399	10 554
Saamiset johdannaisista		21	156
Tuloverosaamiset		961	519
Rahavarat (ei sisällä luotollisia tilejä)	17	115 559	131 832
Lyhytaikaiset varat yhteensä		446 478	400 468
Varat yhteensä		500 192	436 595
Oma pääoma ja velat			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	18	40 134	40 134
Omat osakkeet	18	-142	-142
Rahastot	18	-2 211	-2 240
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18	14 708	14 708
Kertyneet voittovarot		54 892	52 783
Oma pääoma yhteensä		107 380	105 243
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	19	137 695	64 049
Laskennalliset verovelat	15	581	118
Pitkäaikaiset velat yhteensä		138 276	64 167
Lyhytaikaiset velat			
Verovelat	20	3 372	1 867
Talletukset asiakkailta	19	183 405	174 301
Lainat	19	44 882	69 741
Velat johdannaisista		479	790
Ostovelat	20	10 522	9 838
Muut lyhytaikaiset velat	20	11 877	10 648
Lyhytaikaiset velat yhteensä		254 536	267 185
Velat yhteensä		392 812	331 352
Oma pääoma ja velat yhteensä		500 192	436 595

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	1.1. - 31.12.	
EUR '000	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto	19 274	20 058
<u>Oikaisut</u>		
Poistot ja arvonalentumiset	5 223	2 811
Rahoitustuotot ja -kulut	15 466	8 594
Liiketoiminnan tuloverot	3 060	3 185
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	2 429	1 263
Lainojen arvojenalentumiset	88 496	75 629
<u>Käyttöpääoman muutokset:</u>		
Muiden lyhytaikaisten saamisten ja valtion joukkovelakirjalainojen lisäys (-) / vähennys (+)	1 608	-813
Ostovelkojen ja muiden lyhyt aikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	1 543	6 991
Maksetut korot	-11 176	-6 892
Saadut korot	82	41
Maksetut tuloverot	-3 994	-1 720
Liiketoiminnan nettorahavirta ennen lainakannan muutoksia ja saatuja talletuksia	122 010	109 148
Saadut talletukset	9 104	72 865
Lainasaamisten muutokset:		
Myönnettyt lainat	-131 568	-89 233
Täysin alaskirjatut lainat	-39 909	-59 456
Liiketoiminnan rahavirta	-40 363	33 324
Investointien rahavirrat		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinta	-16 085	-10 863
Sijoitusten myyntitulot	-717	-466
Investointien rahavirta	-16 802	-11 329
Rahoituksen rahavirrat		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	20 000	24 817
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-24 983	-100
Pitkäaikaisten lainojen nostot	98 013	35 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-45 138	-18 133
Maksetut osingot / sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston palautus	-3 890	-2 594
Rahoituksen rahavirta	44 003	38 990
Rahavarojen nettovähennys	-13 162	60 985
Rahavarat tilikauden alussa	131 832	73 059
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-3 111	-2 212
Rahavarojen nettovähennys	-13 162	60 985
Rahavarat tilikauden lopussa	115 559	131 832

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Oman pääoman muutokset 1.1. - 31.12.2017	Osakepääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voittovar	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	Määräysvalttomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
EUR '000									
Alkusaldo 1.1.2017	40 134	-142	14 708	544	-1 746	34 377	87 875	0	87 875
Laaja tulos									
Voitto tai tappio						20 058	20 058	0	20 058
Muut laajan tuloksen erät									
Muuntoerot					-1 212	-148	-1 359	0	-1 359
Laaja tulos yhteensä					-1 212	19 910	18 699	0	18 699
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osakepääoman korotus									
Vapaan oman pääoman jakaminen						-2 594	-2 594	0	-2 594
Siirto erien sisällä				173		-173	0	0	
Osakeperusteiset maksut (liite 23)						1 263	1 263		1 263
Muut muutokset									
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				173		-1 504	-1 331	0	-1 331
Oma pääoma 31.12.2017 (liitetieto 18)	40 134	-142	14 708	717	-2 957	52 783	105 243	0	105 243

Oman pääoman muutokset 1.1. - 31.12.2018	Osakepääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voittovar	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	Määräysvalttomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
EUR '000									
Alkusaldo 1.1.2018	40 134	-142	14 708	717	-2 957	52 783	105 243	0	105 243
IFRS9 muunnos						-15 163	-15 163	0	-15 163
Oikaistu alkusaldo 1.1.2018						37 621	90 080	0	90 080
Laaja tulos									
Voitto tai tappio						19 274	19 274	0	19 274
Muut laajan tuloksen erät									
Muuntoerot					-739	887	149	0	149
Laaja tulos yhteensä					-739	20 161	19 422		19 422
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osakepääoman korotus									
Vapaan oman pääoman jakaminen						-3 890	-3 890	0	-3 890
Siirto erien sisällä				767		-767	0	0	0
Osakeperusteiset maksut						2 429	2 429	0	2 429
Muut muutokset						-662	-662	0	-662
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				767		-2 890	-2 123	0	-2 123
Oma pääoma 31.12.2018 (liitetieto 18)	40 134	-142	14 708	1 485	-3 696	54 892	107 380	0	107 380

1. Yleiset tiedot

Ferratum-konserni on kansainvälisesti yksi johtavista mobiililaitteita hyödyntävistä pankkitoiminnan ja digitaalisen kulutusluottojen ja pienyrityslainojen tarjoajista. Se on itsenäinen, yksityisessä omistuksessa oleva konserni, joka ei kuulu mihinkään rahoitus- tai kaupan alan ryhmittymään. Ferratum-konserni noudattaa alalle yleisesti hyväksyttyjä eettisiä periaatteita ja on yksi johtavista mobiilien kulutusluottojen uskottavuuden ja yhteisten toimintamallien kehittäjistä. Ferratum-konserni on kehittänyt liiketoimintamallejaan ja prosessejaan tehokkaiksi ja asiakaslähtöisiksi. Asiakkaiden tunnistaminen ja maksuvalmiuden selvittäminen ovat globaalisti keskeisiä toimintaedellytyksiä toimialalla.

Ferratum-konsernin emoyhtiö on Ferratum Oyj (Y-tunnus 1950969-1). Emoyhtiön kotipaikka on Helsingissä, Suomessa. Emoyhtiön osoite on Ratamestarinkatu 11 A, 00520 Helsinki.

Kaikkien konserniyritysten tilikausi on kalenterivuosi ja se päättyi 31.12.2018. Ferratum-konsernin hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkaistavaksi 27.3.2019. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Konsernitiilinpäätöksen kopio on saatavilla Ferratum-konsernin pääkonttorilta osoitteesta Ratamestarinkatu 11 A, 00520 Helsinki.

2. Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

2.1 Laatimisperusta

Ferratum-konsernin konsernitiilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa sovellettaviksi hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRS IC) mukaisesti. Pääasiallisena arvostusperustana on alkuperäinen hankintameno, josta poiketen seuraavat erät arvostetaan käypään arvoon: myytävissä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat (johdannaisinstrumentit mukaan lukien).

Konsernin tilinpäätös esitetään tuhansina euroina, jollei toisin ilmoiteta.

Käytössä oleviin standardeihin on tehty joitakin muutoksia 31.12.2018 päättyneen vuoden aikana. Uusista tai uudistetuista standardeista IFRS 9 "rahoitusinstrumentit" oli vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan ja konsernitaseeseen.

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää johdolta tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä. Lisäksi se edellyttää johdolta oletuksien tekemistä ja harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Alueet, jotka suurelta osin sisältävät tällaista harkinnanvaraista arviointia tai alueet, joilla on tehty konsernitiilinpäätöksen kannalta merkittäviä oletuksia ja arvioita on kuvattu liitetiedossa 4: Kriittiset kirjanpidon arvioinnit ja arvostukset.

Ferratum konsernissa käyttöön otetut uudet ja muuttuneet standardit

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimassa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Vuonna 2018 Ferratum-konserni otti käyttöön kansainvälisen tilinpäätösstandardilautakunnan IASB:n heinäkuussa 2014 julkistaman IFRS 9 -standardin 1.1.2018 lähtien, mikä johti tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksiin ja tilinpäätökseen aiemmin kirjattujen määrien oikaisuihin. Konserni ei soveltanut IFRS 9-standardia aikaistetusti aiemmilla tilikausilla.

IFRS 9 -siirtymäsäännöksiin sisältyvän mahdollisuuden mukaisesti Ferratum-konserni ei oikaise vertailutietoja. Siirtymähetken oikaisu rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen kirjanpitoarvoihin on kirjattu kertyneiden voittovarojen tilikauden alkussaldoon.

Tämän vuoksi liitetiedoissa esitettävien tietojen osalta muutokset IFRS 7 -standardin mukaisiin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin on tehty vain kuluvalle tilikaudelle. Liitetiedoissa esitettävät vertailukauden tiedot ovat samat kuin edeltävänä vuonna.

IFRS 9 -standardin käyttöönotto on aiheuttanut muutoksia konsernin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin, jotka koskevat rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen kirjaamista, luokittelua ja arvostamista sekä rahoitusvarojen arvon alentumista. IFRS 9 -standardissa on myös merkittäviä muutoksia verrattuna muihin rahoitusinstrumentteja koskeviin standardeihin, kuten standardiin "IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot".

Alla on kuvattu tiedot, jotka koskevat IFRS 9 -standardin käyttöönoton vaikutuksia Ferratum-konserniin. Tarkempia tietoja kuluvalle tilikaudella käytetyistä IFRS 9 -standardin mukaisista tilinpäätöksen laatimisperiaatteista (sekä vertailukaudella käytetyistä IAS 39 -standardin mukaisista tilinpäätöksen laatimisperiaatteista) on liitetiedossa 2.8.

Konsernin rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen IAS 39 -standardin ja IFRS 9 -standardin mukaiset arvostusluokat ja kirjanpitoarvot 1.1.2018 eroavat toisistaan seuraavasti:

'000	IAS 39		IFRS 9	
	Arvostusluokka	Kirjanpito-arvo	Arvostusluokka	Kirjanpito-arvo
Rahoitusvarat				
Rahat ja pankkisaamiset	Jaksotettu hankintameno (lainat ja saamiset)	131 832	Jaksotettu hankintameno	131 832
Myyntisaamiset - kulutusluotot	Jaksotettu hankintameno (lainat ja saamiset)	257 406	Jaksotettu hankintameno	236 495
Valtion joukkovelkakirjalainat	Jaksotettu hankintameno (eräpäivään asti pidettävät)	8 851	Jaksotettu hankintameno	8 851

Rahoitusinstrumentit, jotka aiemmin luokiteltiin "eräpäivään asti pidettäväksi sijoituksiksi" tai "lainoiksi ja saamisiksi", luokitellaan nyt siten, että ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ilman arvostusperusteen muutosta.

Ferratum-konsernilla ei ollut "myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi" tai "käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi" aiemmin luokiteltuja rahoitusvaroja, eikä näihin luokkiin ole luokiteltu rahoitusvaroja IFRS 9 -standardin käyttöönoton yhteydessä.

Rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostukseen ei tehty muutoksia.

Tuloslaskelman saldojen täsmäytys IAS 39 -standardista IFRS 9 -standardiin

Ferratum-konserni on arvioinut perusteellisesti rahoitusvarojen hallinnointiin ja niiden kassavirtaominaisuuksien analyysiin käyttämiään liiketoimintamalleja. Tarkempia tietoja IFRS 9 -standardin uusista luokitteluvaatimuksista on liitetiedossa 2.8.

Alla olevassa taulukossa on täsmäytetty rahoitusvarojen kirjanpitoarvot aiemmasta IAS 39 -standardin mukaisesta arvostusluokasta uusiin arvostusluokkiin IFRS 9 -standardin käyttöönoton seurauksena 1.1.2018 .

Tuloslaskelman saldojen täsmäytys IAS39 -standardista IFRS 9 -standardiin

EUR '000	IAS 39 Kirjanpito-arvo	Uudelleenarvostus	IFRS 9 Kirjanpito-arvo
	31/12/2017		01/01/2018
Jaksotetut hankintamenot			
Rahat ja pankkisaamiset	131 832	0	131 832
Myyntisaamiset - kulutusluotot	257 406	-20 911	236 495
Valtion joukkovelkakirjalainat	8 851	0	8 851
Rahoitusvarat yhteensä arvostettuna jaksotettuun hankintameneon	398 089	-20 911	377 178

15,1 miljoonan euron suuruinen uudelleenarvostuksesta johtuva tappio liittyy arvonalentumistappiota koskevan vähennyserän oikaisuun, joka on kirjattu kertyneiden voittovarojen aloitussaldoon IFRS 9 -standardin käyttöönotton yhteydessä 1.1.2018 seuraavasti:

- Noin 20,9 miljoonan euron vähennys liittyen arvonalentumisvaatimuksiin ja
- Noin 5,8 miljoonan euron lisäys liittyen laskennallisten verojen vaikutukseen

Alla olevassa taulukossa on täsmäytetty IAS 39 -standardin mukainen edellisen tilikauden lopun arvonalentumista koskeva vähennyserä uuteen arvonalentumista koskevaan vähennyserään, joka on arvostettu IFRS 9 -standardin mukaisella odotetun luottotappion mallilla 1.1.2018.

Arvon alentumista koskevan vähennyserän saldon täsmäytys IAS 39 -standardista IFRS 9 –standardiin esitetään alla olevassa taulukossa. Yhtiön johto on todennut vaikutuksen muihin taseen eriin kuin myyntisaamisiin – kulutusluotot epäolennaiseksi.

Arvostusluokka	Lainan arvonalentumistappio IAS 39	Uudelleenarvostus	Lainan arvonalentumistappio IFRS 9
Lainat ja saamiset (IAS 39)/Rahoitusvarat jaksotettuna hankintamenona (IFRS 9)			
Myyntisaamiset – kulutusluotot	78,9	20,9	99,7
Total	78,9	20,9	99,7

Vaikutusta oli vain erään Myyntisaamiset – kulutusluotot. Nostamattomia lainoja koskevat luottotappiovaraukset sisällytetään asiakassaatavien luottotappiovarauksiin, jotta ne eivät vääristä luottotappiovarauksiin liittyviä liitetietoja.

Lisätietoja arvon alentumista koskevan vähennyserän IFRS 9 -standardin mukaisesta kirjaamisesta on liitetiedossa 3.2.

Standardit, tulkinnat ja julkaistuihin standardeihin tehdyt muutokset, jotka eivät ole vielä voimassa

Tämän tilinpäätöksen julkistamispäivään mennessä on annettu joitakin uusia standardeja sekä nykyisiä standardeja koskevia muutoksia ja tulkintoja, jotka eivät ole vielä voimassa. Ferratum-konserni ei ole ottanut ennenaikaisesti käyttöön näitä EU:n hyväksymiin IFRS-vaatimuksiin tehtyjä muutoksia. Konsernin johdon näkemyksen mukaan tulevilla muutoksilla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen kaudella, jolla ne otetaan käyttöön.

Vuoden 2016 tammikuussa julkaistu standardi ”IFRS 16 Vuokrasopimukset” (voimassa 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavina vuosina)

IFRS 16 -standardissa määrätään vuokrien kirjaamisesta, arvostamisesta ja esittämisestä sekä vuokrasta annettavista tiedoista. Standardi tuo vuokrasopimusten tilinpäätöskäsittelyyn yhtenäisen mallin, joka edellyttää vuokralaiselta kaikkien vuokrasopimusten varojen ja velkojen kirjaamista, paitsi jos vuokra-aika on korkeintaan 12 kuukautta tai vuokrakohteen arvo on alhainen. Alla esitetty IFRS 16 -arviointi on alustava. IFRS 16 -standardi otettiin käyttöön 1.1.2019, ja käyttöönoton todellinen vaikutus saattaa muuttua, koska uudet tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, oletukset ja arviointitekniikat saattavat muuttua siihen saakka, kun Ferratum-konserni saa valmiiksi ensimmäisen tilinpäätöksensä, joka kattaa käyttöönottopäivän.

Vuokrasopimuksen alkupäivänä vuokralainen kirjaa velakseen vuokranmaksuvastuut (vuokrasopimusvelka) ja varaksi oikeuden vuokrakohteen käyttöön vuokra-aikana (käyttöoikeusomaisuus). Ferratum-konserni on arvioinut uuden standardin vaikutusta käyttöönottohetkellä. Vaikutus kohdistuu pääasiassa konsernin muihin leasingsopimuksiin (operating leases). Leasingsopimukset, joihin IFRS 16 -standardin käyttöönotto vaikuttaa, liittyvät pääasiassa konsernin toimitilavuokrasopimuksiin, joiden keskimääräinen vuokra-aika on 36 kuukautta. Konsernin tase kasvaa arviolta noin 8,0 miljoonaa euroa käyttöoikeusomaisuuden ja sitä vastaavien vuokrasopimusvelkojen kirjauksen myötä. Konsernin arvion mukaan tilikauden voitto ennen veroja laskee IFRS 16 -standardin käyttöönoton seurauksena vuonna 2019 noin 0,2 miljoonaa euroa. Uusi standardi edellyttää, että vuokralainen kirjaa vuokrasopimusvelkojen korkokulut ja käyttöoikeusomaisuuden poistot erikseen. Segmenttien tuloksen mittaamiseen käytetty liikevoitto kasvaa arviolta noin 0,1 miljoonaa euroa, koska se sisältää muiden vuokrasopimusten maksut muttei vuokrasopimusvelkojen korkoja. Vuokralaisen on myös arvostettava vuokrasopimusvelkansa

uudelleen tiettyjen tapahtumien sattuessa (esimerkiksi vuokra-ajan muuttuessa). Vuokrasopimusvelkojen uudelleenarvostus kirjataan pääsääntöisesti käyttöoikeusomaisuuden oikaisuksi.

Ferratum-konserni ottaa IFRS 16 -standardin käyttöön pakollisena käyttöönottopäivänä 1.1.2019. Konserni aikoo noudattaa muutettua takautuvaa menettelyä eikä oikaise aiempien tilikausien vertailutietoja.

2.2 Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Tytäryritykset

Tytäryrityksiä ovat sellaiset yritykset (strukturoidut yhteisöt mukaan luettuina), joissa konsernilla on määräysvalta. Ferratum-konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se olemalla osallisena siinä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäisistä liiketoimista johtuvat realisoitumattomat voitot eliminoidaan. Tytäryritysten tilinpäätökset on tarvittaessa muutettu vastaamaan Ferratum-konsernin noudattamia laatimisperiaatteita.

Liiketoimintojen yhdistäminen

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenomenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike sisältää luovutetut varat, syntyneet velat aiemmille omistajille sekä konsernin liikkeeseen laskemat oman pääoman ehtoiset osuudet, kaikki käypiin arvoihinsa. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuuserän tai velan käyvän arvon.

Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevien nettovarojen taseeseen merkityistä määristä.

Määrä, jolla luovutettu vastike ylittää yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi.

2.3 Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja segmenttien tuloksen arvioinnista, on nimetty strategisia päätöksiä tekevä konsernin johtoryhmä.

2.4 Ulkomaan rahan määraisten erien muuntaminen

(a) Toimintavaluutta ja esittamisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätökset laaditaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiassa toimii (toimintavaluutta). Konsernitalinpäätös esitetään euroina, joka on emoyrityksen toiminta- ja esittamisvaluutta.

(b) Liiketahtumat ja saldot

Ulkomaanrahan määräiset liiketahtumat muutetaan toimintavaluutan määräisiksi liiketahtumien toteutumispäivien kursseihin tai, jos erät on arvostettu uudelleen, arvostuspäivän kursseihin. Valuuttakurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät liiketahtumiin liittyvistä maksuista ja ulkomaanrahan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuttamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, merkitään tuloslaskelmaan.

(c) Konserniyritykset

Konsernin esittamisvaluutasta poikkeavaa toimintavaluutta käyttävien konserniyritysten (joista mikään ei toimi hyperinflaatiomaassa) tuloslaskelmat ja taseet muunnetaan esittamisvaluutan määräisiksi seuraavasti:

- kunkin esitettävän taseen varat ja velat muunnetaan kyseisen tilinpäätöspäivän kurssiin;
- kunkin tuloslaskelman tuotto- ja kuluerät muunnetaan kauden keskikursseihin (tai liiketoimien toteutumispäivien kursseihin, jos keskikurssia käyttämällä ei päästä kohtuullisen lähelle samaa tulosta); ja
- kaikki tästä syntyvät valuuttakurssierot kirjataan tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin

2.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan tilinpäätöksessä hankintamenoon vähennettynä poistoilla (kirjanpitoarvo). Hankintameno sisältää menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän hankinnasta.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain, kun on todennäköistä, että konsernille koituu hyödykkeestä taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Kaikki muut huolto- ja korjausmenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot niin, että omaisuuserän alkuperäinen hankintameno poistetaan jäännösarvon määrään asti taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistoajat koneille ja laitteille sekä muille käyttöomaisuushyödykkeille ovat 3 – 8 vuotta.

Omaisuuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa.

Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi (liitetieto 2.7.).

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon, ja ne merkitään tuloslaskelman erään Muut liiketoiminnan (tappiot)/voitot (netto).

2.6 Aineettomat hyödykkeet

Ferratum-konsernin aineettomat hyödykkeet sisältävät pääasiassa aineettomia oikeuksia (lisenssejä, tuotemerkkejä jne.) ja aktivoituja ohjelmistojen kehittämismenoja.

Erillisinä hankittujen tavaramerkkien ja lisenssien kirjanpitoarvo perustuu hankintamenoon. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut tavaramerkit ja lisenssit kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Tavaramerkeistä ja lisensseistä tehdään tasapoistot niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana, jotka ovat:

IT-ohjelmistot: 2 – 10 vuotta

Lisenssit: 2 – 10 vuotta

Kehittämismenot: 2 – 5 vuotta

Kehittämismenot, jotka välittömästi johtuvat yksilöitävissä olevien ja ainutlaatuisten Ferratum-konsernin määräysvallassa olevien ohjelmistotuotteiden suunnittelusta ja testauksesta, merkitään aineettomiksi hyödykkeiksi seuraavan kriteerien täytyessä:

- ohjelmistotuotteen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa niin, että se voidaan ottaa käyttöön
- johdolla on aikomus saattaa ohjelmistotuote valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se;
- ohjelmistotuotetta pystytään käyttämään tai se pystytään myymään;
- pystytään osoittamaan, miten ohjelmistotuote tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä;
- käytettävissä on riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja ohjelmistotuotteen käyttämiseen tai myymiseen; ja
- ohjelmistotuotteesta kehittämisvaiheessa aiheutuvat menot ovat luotettavasti määritettävissä.

Osana ohjelmistotuotetta aktivoitavat välittömät menot sisältävät ohjelmiston kehittämisestä aiheutuvat henkilöstömenot ja asianmukainen osuus siihen liittyvistä yleismenoista. Näitä kriteereitä täyttämättömät muut kehittämismenot kirjataan kuluksi toteutuessaan. Aktivoidut kehittämismenot kirjataan poistoina kuluksi niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana.

2.7 Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvon alentuminen

Aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton tai jotka eivät vielä ole käyttövalmiita, ei kirjata poistoja ja niille tehdään vuosittain arvonalentumistesti. Poistojen kohteena olevia omaisuuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerrytetyksi. Määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi.

2.8 Rahoitusvarat

2.8.1 Luokittelu

1.1.2018 konserni alkoi soveltaa IFRS 9 -standardia ja luokittelee nyt rahoitusvaransa seuraavien arvostusluokitusten mukaisesti:

- Käypä arvo tulosvaikutteisesti (FVPL)
- Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta (FVOCI); ja
- Jaksotettu hankintameno

Velkainstrumentit

Velkainstrumentit ovat instrumentteja, jotka liikkeellelaskijan näkökulmasta täyttävät rahoitusvelan määritelmän, kuten annetut lainat, valtion ja yritysten velkakirjat sekä asiakkailta myyntilaskurahoituksella ilman takautumisoikeutta ostetut myyntisaamiset.

1.1.2018 alkaen velkainstrumenttien luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuu seuraavista tekijöistä:

- (i) Konsernin omaisuuserän hallintaan käytettävä liiketoimintamalli ja;
- (ii) Omaisuuserän rahavirtaominaisuudet.

Näiden tekijöiden perusteella konserni luokittelee velkainstrumenttinsa johonkin seuraavista arvostusluokituksista:

- Jaksotettu hankintameno: Varat, joita pidetään hallussa sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi ja joiden rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja koron maksua (SPPI), eikä näitä ole nimeomaisesti luokiteltu FVPL-luokkaan, arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon. Näiden omaisuuserien kirjanpitoarvo oikaistaan liitteessä 2.9. kuvatulla tavalla kirjatulla ja arvostetulla odotetulla luottotappiolla. Näiden rahoitusvarojen korkotuotot sisällytetään liikevaihtoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

- Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta (FVOCI): Varat, joita pidetään hallussa sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi ja omaisuuserien myymiseksi ja joiden rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja koron maksua eikä näitä ole nimenomaisesti luokiteltu FVPL-luokkaan, arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (FVOCI). Kirjanpitoarvon muutokset käsitellään muiden laajan tuloksen erien kautta lukuunottamatta arvonalentumistappioita, valuuttakurssieroja eikä efektiivisen koron menetelmällä laskettua korkotuottoa, vaan ne kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kertynyt voitto tai tappio, joka on aiemmin kirjattu muiden laajan tuloksen erien kautta, siirretään pois omasta pääomasta ja kirjataan luokkaan "Sijoitusten nettotuotot". Näiden rahoitusvarojen korkotuotot sisällytetään luokitukseen "Korkotuotot" käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Konsernilla ei ole eria jotka luokitellaan FVOCI-luokkaan.

- Käypä arvo tulosvaikutteisesti (FVPL): Rahoitusvarat, jotka eivät täytä jaksotetun hankintamenon tai muiden laajan tuloksen erien kautta arvostamisen (FVOCI) kriteerejä arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Jaksotettu hankintameno on määrä, johon kyseinen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmällä lasketuilla jaksotuksilla ja oikaistuna mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Efektiivinen korko on se korkokanta, jota käyttäen rahoitusomaisuuden odotettavissa olevana juoksuaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut vastaiset maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän (eli arvonalennusta edeltävän jaksotetun hankintamenon, paitsi arvonalentumismallin vaiheessa 3 olevat rahoitusvarat, joissa korkotuotto kirjataan nettoarvosta) tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon bruttomääräisen kirjanpitoarvon suuruiseksi.

Laskelma ei ota huomioon odotettuja luottotappioita, ja se pitää sisällään transaktiokulut, yli- ja alikurssit sekä palkkiot ja maksetut tai saadut korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, kuten järjestelypalkkiot.

Kun konserni tarkistaa vastaisia rahavirtoja koskevat arviot, vastaavan rahoitusvaran tai -velan kirjanpitoarvo oikaistaan vastaamaan uutta diskontattua arviota käyttäen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Kaikki muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni luokittelee velkainstrumentteja uudelleen silloin ja ainoastaan siinä tapauksessa, kun näiden rahoitusvirtojen hallintaan liittyvä konsernin liiketoimintamalli muuttuu. Luokituksen muutos tapahtuu ensimmäisen muutosta seuraavan raportointikauden alusta alkaen. Tällaisia muutoksia oletetaan tapahtuvan hyvin harvoin, eikä kauden aikana tapahtunut yhtäkään.

a) Liiketoimintamallin arviointi

Konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt määrittelevät konsernin liiketoimintamallin ottamalla huomioon, miten rahoitusvälineitä hallitaan rahavirtojen luomiseksi. Näin menetellään riippumatta siitä, pyrkiikö konserni keräämään vain sopimusperusteisia rahavirtoja omaisuuseristä vai keräämään sekä sopimusperusteisia rahavirtoja että omaisuuserien myynnistä tulevia rahavirtoja. Mikäli kumpikaan näistä vaihtoehdoista ei tule kyseeseen (jos rahoitusvaroja pidetään esimerkiksi kaupankäyntitarkoituksessa), rahoitusvarat luokitellaan osana "muuta" liiketoimintamalleja ja arvostetaan käypään arvoon

tulosvaikutteisesti (FVPL). Tällainen arviointi suoritetaan portfoliokohtaisesti, sillä se vastaa parhaiten sitä tapaa, jolla liiketoimintaa johdetaan ja jolla liikkeenjohto saa tietoja.

Arvioinnissa huomioon otettavat tiedot sisältävät:

- Portfolion tavoitteet sen mukaisesti keskittyäkö johdon strategiassa sopimukseen perustuvien korkotuottojen saamiseen säilyttämällä tietyn korkoprofiilin joka vastaa rahoitusvarojen kestoa niiden varojen kestoon jotka rahoittavat kyseisiä varoja tai toteuttavat rahavirtojen varojen myynnin kautta.
- Menetelmä jolla arvioidaan portfolion kannattavuutta ja miten tällainen tulos raportoidaan johdolle.
- Riskit jotka vaikuttavat liiketoimintamallin kannattavuuteen (ja liiketoimintamallin rahoitusvaroihin) ja näiden riskien hallintaan.
- Aikaisempien kausien myynnin tiheys, määrä ja ajoitus, myynnit syyt ja odotukset tulevasta myynnistä. Myyntiä koskevaa informaatiota ei kuitenkaan pidetä erillisenä vaan osana kokonaisarvioita siitä miten konsernin tavoite hoitaa rahoitusvaroja saavutetaan ja miten rahavirrat toteutuvat.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja ne joita hoidetaan ja joiden kannattavuutta arvioidaan käyvän arvon perusteella, arvotetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti koska niitä ei pidetä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi eikä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi että myyntitarkoituksessa. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä arvopapereita on pääsääntöisesti tarkoitus myydä lyhyen ajan sisällä tai ne ovat osa rahoitusinstrumenttien portfolioa jota hallitaan yhdessä ja joiden osalta on todisteita viimeaikaisesta lyhytaikaisen voiton tavoittelusta.

Konserni voi myös peruuttamattomasti määrittää rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti jos näin toimimalla vähennetään merkittävästi eri perusteilla arvostettavien varojen ja velkojen aiheuttamaa epäsymmetriaa. Tällä hetkellä konserni ei ole tehnyt tällaisia määritelmiä.

(b) Rahavirrat jotka edustavat yksinomaan pääoman ja koron maksua (SPPI)

Konsernissa arvioidaan edustavatko rahoitusvarojen rahavirrat yksinomaan pääoman ja koron maksuja, jos liiketoimintamallin tarkoituksena on pitää rahoitusvarat sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi että myymiseksi (SPPI-testi). Tätä arviointia varten konserni tutkii ovatko sopimusperusteiset rahavirrat yhdenmukaiset lainasopimuksen kanssa. Pääoma on rahoitusvarojen käypä arvo alkuperäisen kirjauksen yhteydessä. Se ei ole määrä joka on maksettava sopimusehtojen mukaisesti. Korko on korvausta rahan aika-arvosta sekä lainan luottoriskistä. Peruslainan tuottoon voi sisällyttää myös muita peruslainantantoon liittyviä riskejä (esimerkiksi maksuvalmiusriski) ja

korvauksen rahoitusvarojen pitämisestä tietyn ajanjakson ajan (esimerkiksi palvelu- tai hallintokustannukset) ja/tai voittomarginaalin. Jos sopimusehdot altistavat riskille tai volatiliiteetille, joka on ristiriidassa peruslainajärjestelyn kanssa, kyseinen rahoitusvara luokitellaan ja arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Toisin kuin liiketoimintamallin arviointi, SPPI-arviointi suoritetaan kullekin yksittäiselle tuotteelle tai tuotevalikoimalle. Seuraavia näkökulmia otetaan huomioon kun arvioidaan rahavirtaominaisuuksien yhdenmukaisuutta SPPI:n kanssa.

- Ehdolliset tapahtumat jotka voisivat muuttaa rahavirtojen määrää ja ajoitusta, kuten ehdot joiden mukaan korkoa nostetaan kun maksua ei suoriteta.
- Vipuvaikutusominaisuudet, jotka lisäävät sopimusperusteisten rahavirtojen vaihtelua siten että niillä ei ole koron taloudellisia ominaispiirteitä.
- Sopimusehdot jotka antavat liikkeellelaskijalle mahdollisuuden maksaa etukäteen (tai haltijan antaa velkainstrumentin takaisin liikkeeseenlaskijalle) ennen eräpäivää ja tämän ennakkomaksun määrä edustaa olennaisesti maksamattomia pääoma- ja korkoja, jotka voivat sisältää kohtuullisen korvauksen sopimuksen ennaaikaisesta irtisanomisesta;
- sopimusehdot, joiden avulla liikkeeseenlaskija tai haltija voivat pidentää sopimusehtoa ja pidennysoptiota koskevia ehtoja sopimuskauden rahavirtojen pidennysajan aikana. Ja jotka ovat pelkästään pääoman ja korkojen maksuja, joihin voi sisältyä kohtuullinen korvaus sopimuksen pidentämisestä; ja
- ominaisuudet, jotka muuttavat rahan aika-arvon huomioon ottamista (esimerkiksi koron säännöllinen uudelleenmäärittely).

Kytkeytyä johdannaisia sisältäviä rahoitusvaroja käsitellään kokonaisuutena määritettäessä, ovatko rahavirrat pelkästään pääoman ja koron maksuja.

2.8.2 Luokittelu IAS 39 mukaan (sovellettu 31.12.2017 saakka)

IAS 39 mukaan, konserni luokittelee rahoitusvarat seuraaviin kategorioihin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, lainat ja saamiset ja eräpäivään asti pidettävät sijoitukset. Luokittelu menee sen mukaisesti mihin tarkoitukseen rahoitusvarat on hankittu. Johto määrittelee rahoitusvarojen luokittelun alkuvaiheessa.

(a) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, jos se on hankittu pääasiassa lähitulevaisuudessa tapahtuvaa myyntiä varten. Myös johdannaiset ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä, ellei niitä ole määritetty suojauksiksi. Tähän ryhmään kuuluvat varat luokitellaan lyhytaikaisiksi varoiksi, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä.

(b) Lainat ja saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Konsernin lainat ja muut saamiset koostuvat taseen erästä saamiset – kulutusluotot, sekä muista saamisista ja rahavaroista.

(c) Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat muita kuin johdannaisiin kuuluvia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai muuten määritettävissä, jotka erääntyvät tiettyyn aikaan ja jotka Ferratum-konsernin johto aikoo pitää ja pystyy pitämään eräpäivään asti, lukuun ottamatta.

(a) rahoitusvaroja, jotka on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

(b) rahoitusvaroja, jotka vastaavat lainojen ja muiden saamisten määritelmää.

Nämä rahoitusvarat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon (välittömät transaktiomenot ja lisämenot mukaan luettuina) ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä.

Eräpäivään asti pidettävien sijoitusten korko kirjataan tulosvaikutteisesti korkotuottoihin ja vastaaviin tuottoihin. Arvonalentumisen tapauksessa arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti sijoituksen kirjanpitoarvon vähennykseksi.

2.8.3 Kirjaaminen ja arvostaminen

Ferratum-konserni kirjaa rahoitusvarat tai rahoitusvelat taseeseensa, kun konsernista tulee sopimukseen perustuvan oikeuden tai veloitteen osapuoli.

Rahoitusvarat tai niihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta, kun rahoitusvara tai siihen kuuluvaan erään liittyvät sopimusperusteiset oikeudet eivät enää ole konsernin määräysvallassa. Velka kirjataan pois taseesta velan lakattua eli kun sopimuksessa määritelty velvoite purkautuu, lakkaa tai päättyy.

Poiskirjausten yhteydessä riskin ja tuotto-oikeuden siirron vaikutus arvioidaan ennen määräysvallan siirron vaikutusta.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupankäyntipäivän perusteella eli päivänä, jona konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusvaroja. Sijoitukset rahoitusvaroihin, joita ei kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan alun perin käypään arvoon, johon lisätään transaktiomenot. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja transaktiomenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sijoitusten rahavirtoihin ovat lakanneet tai ne on siirretty toiselle osapuolelle ja konserni on siirtänyt riskit ja tuotto-oikeudet olennaisilta osilta.

2.9 Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni arvioi odotettuja luottotappiota jotka liittyvät sen jaksotettuun hankintameno arvoistettuihin velkainstrumenttien tulevaisuuteen perustuen. Odotettujen luottotappioiden arvostaminen kuvaa seuraavia:

- I. Vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue;
- II. Rahan aika-arvoa ja;
- III. Järkevää ja perusteltavissa olevaa, ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja saatavissa olevaa informaatiota menneistä tapahtumista, senhetkistä olosuhteista ja tulevien taloudellisten olosuhteiden ennusteista.

Liitetieto 3.2 antaa yksityiskohtaisempaa lisätietoa siitä miten odotettu luottotappio määritetään.

Odotetut luottotappiovaraukset esitetään taseessa seuraavasti:

- Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvarat: vähennys omaisuuserien bruttomääräisestä kirjanpitoarvosta;
- Rahoitusvarat, joihin sisältyy sekä nostettu että nostamaton osa, ja joista konserni ei pysty erottelemaan odotettua luottotappiota sitoumuksesta nostetusta osasta erikseen: konserni esittää molemmille komponenteille yhdistetyn luottotappiota koskevan vähennyserän vähennyksenä nostetun komponentin bruttomääräisestä kirjanpitoarvosta.

31.12.2017 asti Ferratum konserni arvioi rahoitusvarojen arvonalentumisen seuraavasti (IAS 39 mukaisesti):

Ferratum-konsernissa arvioidaan jokaisen raportointikauden päättyessä, onko objektiivista näyttöä jonkin rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvo on alentunut ja arvonalentumistappiota syntynyt vain, jos on objektiivista näyttöä arvon alentumisesta yhden tai useamman, omaisuuserän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen toteutuneen tapahtuman ("tappion synnyttävä tapahtuma") seurauksena ja tappion synnyttävällä tapahtumalla (tai tapahtumilla) on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin.

Jaksotettuun hankintamenuon taseeseen merkityt varat (myyntisaamiset – kulutusluotot)

Ferratum-konserni käyttää mm. seuraavia kriteerejä arvioidessaan, onko arvonalentumisesta objektiivista näyttöä:

- (a) liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet;
- (b) sopimusehtojen rikkominen, kuten koronmaksun tai lyhennysten viivästyminen tai maksamatta jättäminen;
- (c) velkojan velalliselle tämän rahoitusvaikeuksiin liittyvistä taloudellisista tai oikeudellisista syistä johtuen antama sellainen myönnytys, jota velkoja ei muutoin harkitsisi antavansa; tai
- (d) todettavissa oleva tieto osoittaa, että rahoitusvarojen ryhmän alkuperäisen kirjaamisen jälkeen niistä syntyvien arvioitujen vastaisten rahavirtojen määrä on vähentynyt ja vähentyminen on määritettävissä, vaikka vähentymistä ei voida vielä kohdistaa mihinkään yksittäiseen rahoitusvarojen ryhmään kuuluvaan erään, ja tällaisia seikkoja ovat esimerkiksi:

- (i) epäedulliset muutokset portfolioon kuuluvien velallisten maksukäyttäytymisessä; ja
- (ii) valtion tai paikallisen tason taloudelliset olosuhteet, jotka korreloivat portfolioon kuuluviin varoihin liittyviin laiminlyönteihin.

Ferratum-konserni arvioi ensin yksittäin, onko olemassa objektiivista näyttöä sellaisten rahoitusvarojen arvon alentumisesta, jotka ovat yksinään merkittäviä, ja tekee sitten tämän arvioinnin joko yksittäin tai ryhmäkohtaisesti sellaisten rahoitusvarojen osalta, jotka eivät ole yksinään merkittäviä. Jos konserni toteaa, ettei yksittäin arvioidun rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvonalentumisesta ole objektiivista näyttöä, riippumatta siitä, onko erä merkittävä vai ei, se sisällyttää kyseisen omaisuuserän luottoriskiominaisuuksiltaan samankaltaisten rahoitusvarojen ryhmään ja arvioi niiden arvon alentumista ryhmäkohtaisesti. Sellaisia rahoitusvaroja, joiden arvon alentumista on arvioitu yksittäin ja joista kirjataan arvonalentumistappio tai joista on jo kirjattu arvonalentumistappio, ei oteta huomioon ryhmäkohtaista arvon alentumista arvioitaessa.

Ryhmäkohtaista arvonalentumisen arviointia varten rahoitusvarat ryhmitellään samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella (esimerkiksi perustuen konsernin käyttämään luokitteluprosessiin, jossa otetaan huomioon varojen luonne, erääntymisvaihe ja muut merkitykselliset tekijät). Jokainen Ferratum-konserniin kuuluva yritys kerää omien saamistensa osalta tiedot saaduista ja saamatta jääneistä määristä. Nämä tekijät ovat merkityksellisiä tällaisten varojen ryhmien vastaisten rahavirtojen arvioinnin kannalta antaessaan viitteitä velallisten kyvystä suorittaa kaikki arvioitavia varojen koskevien sopimusehtojen mukaiset maksut.

Lainasaamisten arvonalentuminen kirjataan tilinpäätökseen historiallisen kehityksen ja luottoriskiominaisuuksiltaan samanlaisten pienilainaryhmien kokonaisarvioiden perusteella. Nämä lainasaamiset sisältävät lainapääoman ja niihin liittyvät jaksotetut palkkiot (käsittelypalkkiot, jatkamispalkkiot, muistutus- ja myöhästymismaksut). Kun saaminen on arvoltaan alentunut, saamisen kirjanpitoarvoa pienennetään sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Tappion suuruus määritetään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena (ottamatta huomioon vielä toteutumattomia vastaisia luottotappioita). Arvonalentumistappiot kirjataan erilliselle vähennystilille pienentämään varan kirjanpitoarvoa odotettujen rahavirtojen nykyarvoon. Jos jollakin myöhemmällä tilikaudella arvonalentumistappion määrä pienenee ja pienennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumiskirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan oikaisemalla vähennystiliä tuloslaskelman kautta. Kun arvonalentumisen määrä vastaa lainasaamisen määrää, saaminen kirjataan pois taseesta.

Yllä mainittua periaatetta käytetään kaikkiin eri tyyppisiin lainoihin joita Ferratum tarjoaa asiakkailleen.

2.10 Rahoitusvarojen ehtojen muutokset

Lainan sopimusehtoja voidaan muuttaa useista syistä, kuten muuttuvien markkinaolosuhteiden johdosta, asiakkaiden säilyttämisestä ja muista tekijöistä johtuen, jotka eivät liity asiakkaan nykyiseen tai mahdolliseen tulevaan luottotietojen huononemiseen.

Konserni neuvottelee lainaehdot uudelleen taloudellisissa vaikeuksissa olevien asiakkaiden kanssa (tätä kutsutaan "estäväksi toiminnaksi"), jotta maksimoidaan perintämahdollisuudet ja minimoidaan lopulliset luottotappiot. Uudelleenjärjestelypolitiikkansa mukaisesti konserni voi harkita uudelleenjärjestelyjen soveltamista valittuihin lainoihin ja maksuihin. Konseni voi määrittää mikä prosessi alkaa, kun asiakas pyytää takaisinmaksupäivän pidentämistä. Ennakkomaksun uudelleenjärjestelymaksu on ennakkoodellytys myönnettävän uudelleenjärjestelyn antamiselle ja laina-ajan pidentämiselle. Tätä ennakkomaksuvaatimusta ei pidetä yhdenmukaisena sellaisen asiakkaan profiiliin kanssa, joka ei pysty täyttämään nykyisiä sopimusvelvoitteita.

Kun muutos tapahtuu, konserni arvioi, ovatko uudet ehdot olennaisesti erilaiset kuin alkuperäiset ehdot. Tässä yhteydessä konserni ei uudista lainaa koskevia keskeisiä ehtoja takaisinperinnän helpottamiseksi yksilön taloudellisen tilanteen huomioon ottamisen jälkeen, vaan yksinkertaisesti antaa yksittäiselle asiakkaalle standardien mukaisen pidennyksen maksuaikaan. Lainan merkittäviä ehtoja ei muuteta esimerkiksi maksujen lykkäämisellä tai tuotoista luopumisella. Merkittävä osa yksittäisistä asiakkaista hakee ja pyytää laina-ajan pidentämistä, ja ottaen huomioon, että jokainen lainasopimus on yksittäin merkityksetön, kunkin yksittäisen asiakkaan taloudellisen tilanteen seuranta on mahdotonta. Johto arvioi historiallisen kokemuksen ja muiden tekijöiden avulla ovatko uudelleenjärjestetyt lainat estettäviä lainoja. Tällainen historiallinen kokemus osoittaa, että uudelleenjärjestelyihin lainoihin liittyy erittäin korkea takaisinmaksuaste.

Kun otetaan huomioon edellä esitetyt periaatteet, konsernin myöntämien lainojen uudelleenjärjestelyä ei pidetä maksua viivästävänä toimenpiteenä suhteessa asiakkaisiin, joilla on vaikeuksia maksaa pienluottoa. Lisäksi kun otetaan huomioon, että ehdot eivät ole olennaisesti erilaiset, uudelleenarvioinnin tai muutoksen ei odoteta johtavan lainan taseesta poiskirjaamiseen, ja konserni laskee uudelleen bruttokirjanpitoarvon rahoitusvarojen tarkistettujen rahavirtojen perusteella ja kirjaa muutoksesta syntyvän voiton tai tappion välittömästi tuloslaskelmaan. Muutettujen rahoitusvarojen bruttomääräinen kirjanpitoarvo määritetään uudelleen diskonttaamalla muutetut rahavirrat alkuperäisellä efektiivisellä korolla (tai oikaistulla luoton efektiivisellä korolla ostetuille tai alun perin lasketuille rahoitusvaroilta).

Jos ehdot poikkeavat olennaisesti toisistaan, konserni kirjaa alkuperäisen rahoitusvaran pois taseesta ja kirjaa "uuden" omaisuuserän käypään arvoon ja määrittää omaisuuserälle uuden efektiivisen koron. Uudelleenneuvottelun päivää pidetään näin ollen uuden arvonalentumisen laskennassa käytettävän alkuperäisen kirjaamispäivän ajankohtana, myös sen määrittämiseksi, onko luottoriski merkittävästi kasvanut. Konserni arvioi kuitenkin myös sitä, katsotaanko uuden kirjatun rahoitusvaran olevan arvoltaan alentunut jo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä erityisesti tilanteissa, joissa uudelleenneuvottelu johtui siitä, että velallinen ei kyennyt suoriutumaan alun perin sovitusta maksuista. Kirjanpitoarvojen erotus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti myös taseesta pois kirjaamisen yhteydessä.

2.11 Rahavarat

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden alkuperäinen juoksuaika on enintään kolme kuukautta. Rahavarat voi sisältää myös luotollisia tilejä.

2.12 Osakepääoma

Jos jokin Ferratum-konserniin kuuluva yritys ostaa yhtiön osakkeita (omat osakkeet), niin maksettu vastike ja hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot (verovaikutuksilla vähennettyinä) vähennetään yhtiön omistajille kuuluvasta omasta pääomasta, kunnes osakkeet mitätöidään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen. Jos osakkeet lasketaan uudelleen liikkeeseen, niistä saatavat vastikkeet sisällytetään yhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan niistä välittömästi johtuvilla transaktiomenoilla vähennettyinä verovaikutukset huomioon ottaen.

2.13 Ostovelat

Ostovelat ovat maksuveloitteita, jotka ovat syntyneet tavarantoimittajilta tai palveluntuottajilta tavanomaisessa liiketoiminnassa hankituista tavaroista tai palveluista. Ostovelat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät maksettaviksi yhden vuoden kuluessa (tai liiketoiminnan tätä pidemmän tavanomaisen toimintasyklin aikana). Muussa tapauksessa ne esitetään pitkäaikaisina velkoina.

Ostovelat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

2.14 Lainat ja talletukset

Otetut lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksoitettuun hankintamenuon. Saadun määrän (vähennettynä transaktiomenoilla) ja takaisin maksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa.

Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan, jonka jälkeen se sisällytetään jaksotettuihin lainakuluihin. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan maksuvalmiuspalveluista suoritettuna ennakkomaksuna ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

Ferratum-konserni kirjaa asiakkaiden talletukset rahoitusvelkana taseeseen, kun sopimus tehdään. Talletukset asiakkaille kirjataan alun perin käypään arvoon, joka on saadun vastikkeen käypä arvo, ja ne arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon. Ferratum-konserni kirjaa asiakkaiden talletukset pois taseesta tilinpäätöksessään, kun sopimuksessa tai järjestelyssä määrätty velvoite on purettu, peruutettu tai vanhentunut.

2.15 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Verokulu sisältää sekä kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron että laskennallisen veron. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot kirjataan omaisuuserien ja velkojen verotuksellisten arvojen ja niiden konsernitiilinpäätöksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista velkamenetelmää käyttäen. Liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta johtuvaa laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, eikä laskennallista veroa kirjata silloin, kun se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen (ja -lakien) perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että käytettävissä on verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot pystytään hyödyntämään.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, silloin kun saaminen ja velka on tarkoitus realisoida nettomääräisesti.

2.16 Tulouttaminen

Ferratum-konsernin liikevaihto muodostuu lainatoiminnasta, jossa asiakkaalta veloitetaan yksi tai useampi seuraavista palkkioista: käsittelypalkkio (edustaen lainan alkuperäisen laina-ajan tuottokäyrää), jatkamispalkkio (edustaen lainan alkuperäisen laina-ajan pidennyksen tuottokäyrää), muistutus- ja myöhästymismaksu. Luetellut palkkiot muodostavat olennaisen osan syntyvästä rahoitusvarasta (myyntisaamiset – kulutusluotot), ja ne ovat luonteeltaan korkotuottoja.

Tuotot kirjataan, kun:

- (a) on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi; ja
- (b) tuotot ovat määritettävissä luotettavasti.

Tulouttaminen tapahtuu efektiivisen koron menetelmällä. Kyseessä on menetelmä, jolla määritetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan jaksotettu hankintameno sekä jaksotetaan korkotuotto tai -kulu asianmukaiselle ajanjaksolle. Efektiivisellä korolla tarkoitetaan korkoa, jota käyttämällä rahoitusinstrumentin juoksuaikana tai soveltuissa tapauksissa sitä lyhyempänä ajanjaksona saatavat tai suoritettavat maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän nettomääräisen kirjanpitoarvon suuruisiksi.

Sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen konserni arvioi ensimmäisenä todennäköisyyttä, jolla veloitettut palkkiot saadaan perittyä ja jolla palkkioiden taloudellinen hyöty (ts. efektiivisen koron menetelmällä jaksotettujen sopimukseen perustuvien palkkioiden tuotto) koituu konsernin hyväksi. Tämä arviointi sisältää epävarmuuden arvioimista, koska se perustuu konsernin tilastoihin ja historiatietoon asiakkaiden käyttäytymisestä. Identifiointi- ja luottoluokitusmalli mahdollistavat sen, että konserni pystyy luomaan asiakkaan luotto- ja riskiprofiilin jokaiselle asiakkaalle aina, kun lainahakemus saapuu. Tämä on kriittinen vaihe sen arvioimisessa, koituko konsernin myöntämästä kulutusluotosta saatu taloudellinen hyöty konsernin hyväksi, koska luokitusmalli hylkää ei-luottokelpoisten lainahakemukset.

Tämän arvioinnin jälkeen, kun ollaan tultu siihen lopputulokseen, että taloudelliset hyödyt koituvat konsernin hyväksi, konserni arvioi voidaanko tuotot määritellä luotettavasti. Lainasopimukset sisältävät selvät ehdot myönnettyille lainoille, ts. lainasumman, laina-ajan ja maksuaikataulun sekä tähän liittyvät palkkiot, joita käytetään tulouttamisen perustana. Koska rahavirrat perustuvat sopimukseen, voidaan ne määrittää luotettavasti.

Tuloutus efektiivisen koron menetelmää käyttäen alkaa päivästä nolla ja perustuu sopimuksessa sovittuihin, arvioituihin rahavirtoihin ja maksupäiviin. Lainan myöntöpäivänä tuloutusmenetelmä laskee jaksotetun koron ensimmäiselle päivälle ja sen jälkeen päivittäin. Efektiivinen korko perustuu lainan antamisen ja sopimukseen perustuvan eräpäivän välillä olevien päivien määrään.

2.17 Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut korollisista rahoitusinstrumenteista, pienlainoja lukuun ottamatta, merkitään tuloslaskelmaan "rahoitustuottoihin" ja "rahoituskuluihin" käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Efektiivistä korkokantaa määritettäessä konserni ottaa rahavirtoja arvioidessaan huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot (esimerkiksi ennakkomaksuoptyot) mutta ei ota huomioon tulevia luottotappioita.

Laskelmaan sisällytetään kaikki sopimusosapuolten väliset maksettavat ja saatavat palkkiot, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkokantaa, sekä transaktiomenot ja kaikki muut maksettavaa määrää kasvattavat ja pienentävät tekijät.

2.18 Liiketoiminnan muut tuotot

Tuotot, jotka eivät osa varsinaista liikevaihtoa, kuten tuotot pitkäaikaisten omaisuuserien myynnistä, kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin.

2.19 Osakeperusteiset maksut

Vuosina 2015, 2016, 2017 ja 2018 käyttöön otetut optio-ohjelmat on suunniteltu tuottamaan pitkän aikavälin kannustimia ylimmälle johdolle ja työntekijöille tuottaakseen pitkän aikavälin tuottoa omistajille ja kasvattaakseen heidän sitoutumistaan yhtiöön. Osana ohjelmia, niihin osallistuvilla henkilöillä myönnetään

optioita, joille on määritetty kiinteä toteutushinta ja joihin syntyy oikeus vain jos yhtiön IFRS:n mukaan laaditun tilintarkastetun EBITDA on kasvanut keskimäärin 25 % vuodessa optioiden toteutuskautta alkamista edeltäneiden neljän tilikauden aikana. Optiot myönnetään ilman vastiketta ja niillä ei ole oikeutta osinkoon tai äänivaltaan. Tullessaan toteutettaviksi kukin optio voidaan vaihtaa yhteen kantaosakkeeseen.

Optioiden käypä arvo on arvostettu itsenäisesti myöntämispäivänä käyttämällä Black and Scholes -mallia ottaen huomioon myöntämiseen liittyvät ehdot ehdot. Mallin olennaiset muuttujat optioille sisältävät toteutushinnan, odotettavissa oleva volatiteetin. Odotetulla osinkotuotolla ja riskittömällä korolla option voimassaoloajalle ei ole ollut olennaista vaikutusta option arvoon myöntämisajankohtana. Kirjattavilla kuluilla ei ole rahavirtavaikutusta yhtiölle.

Myönnetyt optiot kirjataan työsuhde-etuutena kuluksi ja oman pääoman lisäykseksi. Tämä kulu jaksetaan tuloslaskelmaan koko palveluskaudelle eikä sillä ole yhtiölle kassavirtavaikutusta. Optioiden lukumäärä tarkastetaan kunakin tilinpäätöspäivänä ja kaikki muutokset alkuperäisiin määriin nähden kirjataan tulosvaikutteisesti ja vastaava oikaisu kirjataan omaan pääomaan.

2.20 Johdannaisinstrumentit

Konsernin johdannaiset ovat koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Johdannaiset kirjataan alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat tilinpäätöspäivän korkokannalla. Koron ja valuutanvaihtosopimuksia käytetään osana konsernin riskienhallintaa, mutta konserni ei sovelle IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa johdannaisinstrumentteihin. Johdannaiset sisältyvät taseessa muiden saamisten ja velkojen ryhmään. Realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot käypien arvojen muutoksesta kirjataan tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin ja -kuluihin sillä kaudella, jolla ne syntyvät. Myös tilikaudella tehtyjen koronvaihtosopimusten kertyneet korkotuotot ja –kulut kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

3. Rahoitusriskien hallinta

3.1 Rahoitusriskin osatekijät

Ferratum-konserni altistuu toimintansa seurauksena useille rahoitusriskeille: markkinariskille (joka sisältää valuuttariskin, käyvän arvon korkoriskin ja rahavirran korkoriskin), luottoriskille sekä maksuvalmiusriskille. Ferratum-konsernin riskienhallintaohjelman pääpaino on rahoitusmarkkinoiden huonossa ennustettavuudessa, ja pyrkimyksenä on minimoida mahdolliset epäedulliset vaikutukset konsernin

taloudelliseen tulokseen. Tietyiltä riskeiltä suojautumiseen käytetään johdannaisinstrumentteja. Riskienhallintaa hoitaa Ferratum-konsernin keskitetty rahoitusosasto. Rahoitusosasto tunnistaa, arvioi ja suojaa rahoitusriskejä läheisessä yhteistyössä konsernin liiketoimintayksikköjen kanssa. Hallitus vastaa riskienhallinnan kokonaistehokkuudesta, mutta kaikki konsernin johtoon kuuluvat henkilöt osallistuvat sen toteuttamiseen.

3.2 Luottoriski

3.2.1 Luottoriskin hallinta

Ferratum-konserni altistuu luottoriskille, joka on riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan ja näin aiheuttaa konsernille taloudellista tappiota. Luottoriski on konsernin liiketoiminnan kannalta tärkein riski, ja näin ollen johto noudattaa huolellisuutta sen hallinnassa. Luottoriskiä aiheutuu pääasiassa konsernin antamista lyhytaikaisista lainoista. Seuraavassa esitetään konsernin taseeseen sisältyvät pääasialliset luottoriskit. Luvut kuvastavat luottoriskille alttiina olevaa enimmäismäärää ilman että vakuuksia tai muita luottoriskiä pienentäviä tekijöitä on otettu huomioon.

EUR '000	31.12.2018	31.12.2017
Rahavarat	115 559	131 832
Myyntisaamiset - kulutusluotot	320 538	257 406
Valtion joukkovelkakirjalainat	8 533	8 851
Johdannaiset	21	156
Muut saamiset	9 399	10 554
Yhteensä	454 050	408 799

Edellä olevassa taulukossa esitetyt, taseeseen sisältyviä rahoitusvaroja koskevat riskille alttiina olevat määrät perustuvat taseessa esitettyihin kirjanpitoarvoihin. Taulukossa esitetään pahimman vaihtoehdon mukainen konsernin luottoriskiskenaario 31.12.2018 ja 31.12.2017 siten, ettei vakuuksia tai muita luottoriskiä pienentäviä tekijöitä ole otettu huomioon.

Muut saamiset koostuvat yleensä vielä avoimista saamisista lainaportfolion myynneistä ja palveluiden ennakkomaksuista, esim. IT-ylläpito, IT-hosting, lisenssi- ja vakuutusmaksuista yms. Ferratum-konsernilla on sekä OTC valuutta- että korkojohdannaisiin liittyvä Master johdannais sopimus tärkeimpien vastapuolten kanssa. Sopimukset mahdollistavat netotuksen sekä sopimuksen irtisanomisen erityisissä laiminlyönti ja eräännyttämistilanteissa toteutuu.

Rahavarat on hajautettu laajasti yli 200 pankkitilille 25 maahan. Pankkien Fitch-luokitus ovat seuraavat:

EUR '000	31.12.2018	31.12.2017
AA	65	168
AA-	9 085	10 402
A+	76 025	77 679
A	3 231	5 243
A-	2 386	1 463
BBB+	4 948	8 382
BBB	10 606	14 371
BBB-	576	852
BB+	0	7
B	26	13
B-	117	0
Raiting ei saatavilla	8 495	13 251
Total	115 559	131 832

Myyntisaamiset – kulutusluotot

Luottoriskiä hallitaan keskitetysti. Riskienhallintaryhmä ohjaa keskitetysti asiakkaiden maksukyvyn arviointi- ja luotonmyöntöperiaatteita. Eri maiden lainaportfolioiden riskin mittaamista ja seurantaa tehdään erilaisilla yhdistelytasolla päivittäistä, viikoittaista ja kuukausittaista rytmiä noudattaen. Luottoriskien hallinta ja valvonta tapahtuu vakiintuneiden lainanantoprosessien pohjalta ja lainanantopolitiikan mukaisesti. Luottoriskien varhaista tunnistamista ja hallintaa varten konsernilla on käytössään lainojen luokittelu- ja seurantajärjestelmät. Lainapäätökset perustuvat aina keskitetyn riskienhallintaryhmän asettamiin eettisiin periaatteisiin ja lainanantopolitiikkaan ja ovat lainanantoa koskevien sääntöjen mukaisia. Jokainen lainasopimus edellyttää yksilöllistä päätöstä. Uuden lainahakemuksen saapuessa mahdollinen asiakas pisteytetään luottokelpoisuuden arvioimista varten. Uusien asiakkaiden arviointiin käytetään hakemukseen perustuvaa pisteytystaulukkoa, ja jo aiemmin asiakkaana olleiden arviointiin käytetään käyttäytymiseen perustuvaa pisteytystaulukkoa. Asiakkaat ryhmitellään saamansa pistemäärän mukaisesti riskiluokkiin, joiden pohjalta mahdollinen luottopäätös määräytyy.

Luottoriskien seuraaminen riskienhallintatarkoituksiin huomioi, että altistuminen riskeille vaihtelee markkinaolosuhteiden ja odotettujen rahavirtojen sekä ajan kulumisen myötä. Portfolion luottoriskien arvioiminen edellyttää lisäarviointeja maksujen laiminlyöntien todennäköisyydestä, niihin liittyvistä tappiosuhteista ja vastapuolten luottotappioiden välisistä korrelaatioista. Ferratum-konserni mittaa odotettavissa olevia luottotappioita käyttämällä laiminlyöntien todennäköisyyttä (PD), altistusta laiminlyöntihetkellä (EAD) ja maksujen laiminlyönnistä johtuvaa tappio-osuutta (LGD).

3.2.2 Luottoriskin arvioiminen

(a) Myyntisaamiset – kulutusluotot

Ferratum-konserni käyttää sisäistä luottoriskipisteytystä, jolla se arvioi yksittäisten vastapuolten laiminlyöntien todennäköisyyttä. Sisäisessä luottoriskien pisteytyksessä huomioidaan maksukäyttäytyminen, lainakohtaiset tiedot ja asiantuntijan arvio. Asiakaskohtaista luottoriskipisteytystä määritettäessä tarkastellaan lainanottajan maksukäyttäytymistä ja muita lainanottajan luottokelpoisuuteen vaikuttavia tietoja, kuten ansiotasoa ja/tai tuottokehitystä.

Lyhytaikaisten kulutusluottojen riskit

Alkuvaiheessa tehdään ensimmäinen luottokelpoisuusarviointi, jossa huomioidaan kaikki lainanottajan luottokelpoisuuteen vaikuttavat tiedot, kuten työttömyys ja aikaisemmat maksujen laiminlyönnit. Lyhytaikaisissa kulutusluotoissa lainanottajien maksukäyttäytymistä seurataan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jatkuvasti kokonaisuutena salkkutasolla.

(b) Muut rahoitusvarat

Muihin rahoitusvaroihin kuuluvat rahavarat sekä valtion joukkovelkakirjalainat. Konserni käyttää ulkoisia riskiluokkia arvioidakseen yksittäisten vastapuolten maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä. Näitä julkaistuja arvoja seurataan ja päivitetään jatkuvasti. Jokaiseen luokkaan liittyvät oletustodennäköisyydet määritetään luokituslaitosten julkaisemien aikaisempien 12 kuukauden toteutuneiden maksukyvyttömyysasteiden perusteella.

Määrittäessään yksittäisten vastapuolten maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä, konserni konserni erottelee altistukset luokitusten 'investment-grade' ja 'non-investment grade' välillä. 'Investment grade' määritellään tunnustettujen ulkoisten luottoluokituslaitosten luokkina AAA-BBB- (Standard & Poor's, F) ja Aaa-Baa3 (Moody's).

3.2.3 Kulutusluottojen ryhmittely odotettujen luottotappioiden määrittämiseksi

Konsernin odotettavissa olevat luottotappiovaraukset asiakkaille myönnettyistä lainoista ja ennakoista on mallinnettu ryhmäkohtaisesti. Tämän seurauksena altistusten ryhmittely suoritetaan yhteisten riskien perusteella siten, että rahoitusvarojen ryhmälle riskialtistukset ovat yhtenäisiä. Tätä ryhmittelyä toteuttaessaan konserni varmistaa, että rahoitusvarojen ryhmälle on riittävästi tilastollisesti uskottavia tietoja. Tässä suhteessa konserni käyttää seuraavia ryhmittelyitä asiakasluottojen odotettujen luottotappioiden määrittämiseksi

- I. Mikroluottoportfoliot (Segmentit: Microloans, PlusLoans, SME ja mobiilipankki) jotka sisältävät mikroluottoja jotka maksetaan takaisin kertlyhenteisesti tai erissä;
- II. Mikroluottoportfoliot (Segmentit: Credit Limit) jotka sisältävät mikroluottoja jotka maksetaan takaisin erissä sekä valmiusluottoja.

3.2.4 Odotettujen luottotappioiden arvioiminen

IFRS 9:n luo kolmiportaisen mallin, jota käytetään laskettaessa rahoitusvarojen arvon alentumista ja joka perustuu luoton laadun muutoksiin alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Mallissa on seuraavat kolme vaihetta:

i. Rahoitusinstrumentit, jotka eivät ole luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, luokitellaan vaiheeseen 1. Konserni valvoo tämän vaiheen rahoitusinstrumenttien luottoriskiä säännöllisesti.

ii. Jos luottoriskin havaitaan lisääntyneen merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, mutta rahoitusinstrumenttia ei vielä luokitella luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneeksi, rahoitusinstrumentti siirretään vaiheeseen 2. Kohdassa 3.2.5 on esitetty tarkemmin, miten Ferratum-konserni määrittelee, onko jonkin rahoitusinstrumentin luottoriski lisääntynyt merkittävästi.

iii. Luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut rahoitusinstrumentti siirretään vaiheeseen 3. Kohdassa 3.2.6 on esitetty tarkemmin, miten Ferratum-konserni määrittelee, onko jokin rahoitusinstrumentti luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut ja kohdistuuko siihen laiminlyönti.

iv. Vaiheen 1 rahoitusinstrumenttien odotettavissa oleva luottotappio on se osuus koko voimassaoloajalta odotettavissa olevista luottotappioista, joka edustaa odotettavissa olevia luottotappioita sellaisista laiminlyöntitapahtumista, jotka ovat mahdollisia seuraavien 12 kuukauden kuluessa. Vaiheen 2 tai 3 instrumenttien odotettavissa oleva luottotappio kirjataan perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Kohdassa 3.2.7 on esitetty tarkemmin, miten syöttötietoja, oletuksia ja arviointimenetelmiä käytetään odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä.

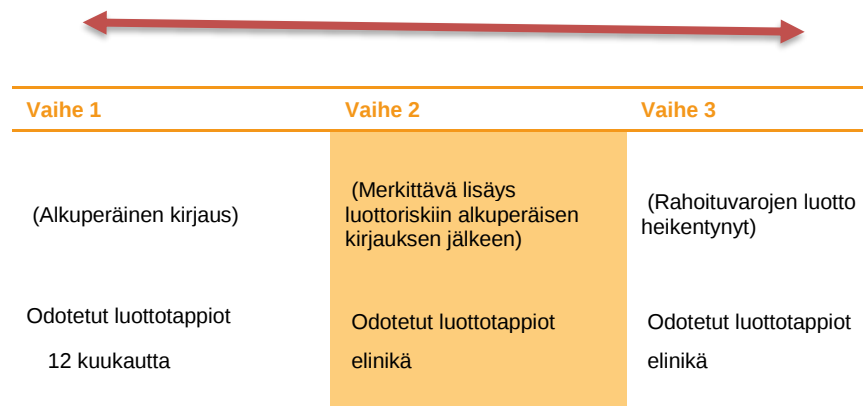
v. Määritettäessä odotettavissa olevaa luottotappiota IFRS 9:n mukaan on olennaista huomioida tulevaisuuteen suuntautuva informaatio. Kohdassa 3.2.8 on kuvaus siitä, miten nämä vaatimukset on otettu huomioon konsernin omissa odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleissa.

Kohdassa 3.2.11 on lisätietoja siitä, miten Ferratum-konserni ryhmittelee asiakasluotot odotettavissa olevan luottotappion määrittämistä varten.

Odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen liittyvät vaatimukset koskevat rahoitusvaroja, jotka on arvostettu jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta, sekä eräitä luottositoumuksia ja takaussopimuksia. Heti alkuperäisen kirjaamisajankohdan jälkeen on kirjattava arvon alentumista koskeva vähennyserä (tai sitoumusten ja takaussopimusten tapauksessa varaus) sellaisten laiminlyönnistä johtuvien odotettavissa olevien luottotappioiden varalta, jotka ovat mahdollisia seuraavien 12 kuukauden kuluessa tapahtuvien laiminlyöntien seurauksena ("12 kuukaudelta odotettavissa olevat luottotappiot"). Jos luottoriski kasvaa merkittävästi, vähennyserä (tai varaus) on kirjattava kaikkien sellaisten odotettavissa olevien luottotappioiden varalta, jotka johtuvat rahoitusinstrumentin mahdollisista laiminlyönneistä odotettavissa olevana voimassaoloaikana ("koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot"). Rahoitusvarat, joista kirjataan 12 kuukaudelta odotettavissa olevat luottotappiot, luokitellaan vaiheeseen 1. Rahoitusvarat, joiden osalta luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, luokitellaan vaiheeseen 2, ja rahoitusvarat, joiden osalta on objektiivista näyttöä arvon alentumisesta ja joihin katsotaan kohdistuneen laiminlyönti tai joiden arvon katsotaan muutoin alentuneen luottoriskin johdosta, luokitellaan vaiheeseen 3.

Jos kysymyksessä ovat velkakirjasijoitukset, joihin liittyvän luottoriskin todetaan raportointipäivänä olevan alhainen, Ferratum-konserni kirjaa tappiota koskevat vähennyserät 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita vastaaviksi. Konserni arvioi vieraan pääoman ehtoihin arvopapereihin liittyvän luottoriskin alhaiseksi, mikäli arvopaperilla on investment grade -luokitus, joka tarkoittaa yleisesti tunnettujen ulkopuolisten luottoluokittajien mukaan luokitusta AAA–BBB- (Standard & Poor's ja Fitch) tai Aaa–Baa3 (Moody's).

IFRS 9 -standardin arvon alentumista koskevat vaatimukset (muiden kuin ostettujen tai alun perin myönnettyjen luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiden rahoitusvarojen osalta) on esitetty seuraavassa kaaviossa : Luoton laadun muutokset alkuperäisen kirjaamisen jälkeen

3.2.5 Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Määriteltäessä sitä, onko rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski (eli siihen kohdistuvan laiminlyönnin riski) lisääntynyt alkuperäisen kirjaamisen jälkeen merkittävästi, Ferratum-konserni ottaa huomioon järkevän ja perusteltavissa olevan määrällisen ja laadullisen informaation, joka on merkityksellistä ja saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja. Analyysi perustuu konsernin aiempaan kokemukseen, luottojen arviointiin ja tulevaisuuteen suuntautuvaan informaatioon.

Ferratum-konsernin lyhytaikaisten kulutusluottojen riskejä ei hallinnoida luottokohtaisesti, koska suuri osa luotoista on arvoltaan suhteellisen pieniä ja koska luottoihin liittyvät riskit ovat samankaltaisia. Tämän vuoksi ei ole mielekäästä ottaa huomioon laadullista informaatiota, joka perustuu yksittäisiä luottoja koskeviin asiantuntija-arvioihin. Konserni käyttää sen vuoksi vähittäisluotonannossa salkkulähestymistapaa, jossa huomioidaan lyhytaikaisten kulutusluottojen riskit ja niihin liittyvät konsernin luottoriskinhallinnan käytännöt.

Lyhytaikainen kulutusluottosalkku koostuu mikroluotoista, jotka maksetaan takaisin kertalyhenteisesti tai erissä, sekä valmiusluotto-ominaisuuden sisältävistä mikroluotoista. Tiettyyn portfolioon kuuluvat lyhytaikaiset kulutusluotot katsotaan luottoriskiominaisuuksiltaan samanlaisiksi sen perusteella, miten nämä vähittäisluotot myönnetään ja miten niitä hallinnoidaan sisäisessä riskienhallinnassa.

Sellaisten kulutusluottojen osalta, joiden luottoriskiä hallinnoidaan salkkuperusteisesti, Ferratum-konserni arvioi luottoriskin merkittävää lisääntymistä lainanottajien maksuviivästysten (viivästyneiden päivien lukumäärä) perusteella laadittavan laadullisen arvion perusteella. Konserni lähtökohtaisesti olettaa, että rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, jos maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää, mikä vastaa IFRS 9 -standardin backstop-indikaattoria. Ferratum-konserni määrittää viivästymisen sen perusteella, miten monta päivää on kulunut ensimmäisestä menneestä eräpäivästä, jolle kuuluvaa maksua ei ole suoritettu kokonaan.

Muiden rahoitusvarojen kohdalla (mukaan luettuina rahavarat sekä velkakirjasijoitukset) konserni soveltaa alhaiseen luottoriskiin perustuvaa yksinkertaistettua menettelyä kaikkiin investment grade -tasoihin sijoituksiinsa, jolloin luottoriskin merkittävää lisääntymistä ei ole tarpeen arvioida. Luokituksen muutos investment grade -tasoisesta muulle tasolle ei automaattisesti tarkoita luottoriskin merkittävää lisääntymistä.

3.2.6 Laiminlyönnin ja luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiden varojen määrittely

Ferratum-konserni arvioi rahoitusinstrumentin luottoriskin lisääntymisen määrää alkuperäisen kirjaamisen jälkeen tarkastelemalla laiminlyöntiriskin muutosta rahoitusvälineen jäljellä olevalta voimassaoloajalta.

IFRS 9 -standardissa ei määritellä erikseen maksun laiminlyöntiä, vaan se edellyttää sen johdonmukaista soveltamista sisäisen luottoriskin käytännön pohjalta sekä laadullisten tekijöiden huomioonottamista tarvittaessa. Lisäksi IFRS 9 mukaan laiminlyönti toteutuu viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt 90 päivää, paitsi jos yhteisöllä on kohtuullista ja perusteltavissa olevaa informaatiota sen osoittamiseksi, että pidempään viiveeseen perustuva laiminlyönnin kriteeri on asianmukaisempi.

Ferratum-konserni katsoo, että rahoitusinstrumenttiin kohdistuu laiminlyönti, jos vähintään yksi seuraavassa kuvatuista kriteereistä täyttyy:

- i. kertalyhenteisesti takaisinmaksettavien mikroluottojen osalta lainanottajan katsotaan laiminlyöneen vastuunsa, kun minkä tahansa konserniin kohdistuvan lainanottajan olennaisen luottovelvoitteen maksut ovat viivästyneet yli 90 päivää;
- ii. erissä takaisinmaksettavien tai valmiusluotto-ominaisuuden sisältävien mikroluottojen osalta asiakkaan katsotaan laiminlyöneen vastuunsa, kun kuukausittaisen vähimmäismäärän maksu on viivästynyt yli 60 päivää.

Toisin sanoen "luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneen" ja "laiminlyönnin" määritelmät on yhdenmukaistettu siten, että vaihe 3 kattaa kaikki luotot, joihin katsotaan kohdistuvan laiminlyönti tai joiden arvo on alentunut luottoriskin johdosta.

Laiminlyönnin määritelmää on käytetty laiminlyönnin todennäköisyyden (PD), laiminlyöntihetken altistuksen (EAD) ja laiminlyönnistä johtuvan tappio-osuuden (LGD) mallinnukseen johdonmukaisesti aina laskettaessa konsernin odotettavissa olevaa tappiota.

Jos laiminlyönnin kriteerit jäävät täyttymättä kolmen peräkkäisen kuukauden ajan, konserni katsoo, ettei rahoitusinstrumenttiin enää kohdistu laiminlyöntiä, jolloin se on tervehtynyt. Tarkasteluaika perustuu analyysiin, jossa tarkastellaan eri tervehtymisen määritelmiä käyttäen, millä todennäköisyydellä tervehtyneeseen rahoitusinstrumenttiin kohdistuu myöhemmin uusi laiminlyönti.

Muiden rahoitusvarojen kohdalla (pääasiassa rahavarat ja velkasijoitukset) konserni katsoo laiminlyönnin tapahtuneen, kun erääntynyt maksu (koronmaksut mukaan luettuina) jää suorittamatta.

3.2.7 Odotettavissa olevan luottotappion määrittäminen: syöttötiedot, oletukset ja arviointimenetelmät

Odotettavissa oleva luottotappio määritellään joko 12 kuukauden ajalta tai koko voimassaoloajalta sen mukaan, onko luottoriski lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen vai arvioidaanko omaisuuserän arvon alentuneen luottoriskin johdosta. Odotettavissa oleva luottotappio on laiminlyönnin todennäköisyyden (PD), laiminlyöntihetken altistuksen (EAD) ja laiminlyönnistä johtuvan tappio-osuuden (LGD) diskontattu tulo.

Odotettavissa oleva luottotappio lasketaan ennustamalla PD, EAD ja LGD kokonaisuutena salkkutasolla. IFRS 9 -standardin mukaan näin voidaan menetellä, kun kysymyksessä on vähittäisluotoista muodostuva salkku, jonka riskit ovat yksittäin merkityksettömiä ja keskenään samanlaisia. Osatekijät kerrotaan keskenään, jolloin saadaan tulevaisuutta koskeva odotettavissa oleva luottotappio, joka diskontataan raportointipäivään. Odotettavissa olevan luottotappion laskennassa käytetty diskonttokorko on alun perin määritetty efektiivinen korko tai sen likiarvo.

Odotettavissa oleva luottotappio 12 kuukaudelta lasketaan kertomalla keskenään PD 12 kuukaudelta, EAD ja LGD. Koko voimassaoloajalta odotettavissa oleva luottotappio lasketaan samalla tavoin jäljellä olevalta voimassaoloajalta. PD, EAD ja LGD johdetaan konsernin kehittämistä tilastollisista malleista ja muusta aiemmasta aineistosta, ja niitä tarkistetaan tulevaisuuteen suuntautuvan informaation perusteella jäljempänä kuvatulla tavalla.

Laiminlyönnin todennäköisyys (PD) kuvaa sitä, miten todennäköisesti luotonottaja laiminlyö taloudellisen velvoitteensa (yllä kuvatun laiminlyönnin ja luottoriskistä johtuvan arvonalentumisen määritelmän mukaisesti) joko seuraavien 12 kuukauden aikana tai velvoitteen jäljellä olevana voimassaoloaikana. Toisin sanoen velvoitteiden laiminlyönnin todennäköisyydet 12 kuukaudelta ja koko voimassaoloajalta kuvaavat laiminlyönnin todennäköisyyttä seuraavien 12 kuukauden ja instrumentin jäljellä olevan juoksuaikana.

Kertalyhenteisten mikroluottojen tapauksessa Ferratum-konserni arvioi velvoitteiden laiminlyönnin todennäköisyyttä roll rate -menetelmällä. Roll rate -menetelmässä arvioidaan aiempien tietojen tilastollisen analyysin ja laiminlyöntiä koskevien kokemusten perusteella, mikä määrä lainoista kirjataan aikanaan lopulliseksi luottotappioksi sen johdosta, että sitä ei saada perityksi takaisin. Menetelmää sovelletaan alue- tai maatasolla, ja se sopeutetaan konsernin eri toimintamarkkinoiden luonteenomaisiin eroavaisuuksiin. Menetelmässä lainat ryhmitellään vaihteluväleihin sen mukaan, kuinka monta päivää maksut ovat viivästyneet. Sen jälkeen arvioidaan tilastollisen analyysin avulla, miten todennäköisesti

kullekin vaihteluvälille kuuluvien lainojen laiminlyönti jatkuu edelleen seuraaviin vaiheisiin, kunnes lainoja ei saada perityksi takaisin (PD).

Sellaisten mikroluottojen tapauksessa, jotka muistuttavat ominaisuuksiltaan erissä maksettavia lainoja tai valmiusluottoja, Ferratum-konserni arvioi velvoitteiden laiminlyönnin todennäköisyyttä curve-stitching-menetelmällä. Tässä menetelmässä arvioidaan kumulatiiviset kuukausitason tappioasteet useana eri tarkasteluajankohtana aiempia luottotappioita koskevan aineiston analyysin avulla. Tämän jälkeen kutakin aiempien suoritusten luokkaa vastaavat käyrät yhdistetään tilastollisen analyysin avulla yhdeksi käyräksi, joka kuvaa laiminlyönnin todennäköisyyttä koko mikroluottojen arvioidulta voimassaoloajalta. Myös tätä menetelmää sovelletaan alue- tai maatasolla, jotta se voidaan sopeuttaa vastaamaan Pankin eri toimintamarkkinoiden luonteenomaisia piirteitä. Lisäksi tässäkin menetelmässä lainat ryhmitellään vaihteluväleihin sen mukaan, kuinka monta päivää maksut ovat viivästyneet, ja kullekin vaihteluvälille muodostetaan käyrä, joka kuvaa laiminlyönnin todennäköisyyttä koko voimassaoloajalta.

Näin määritettyä laiminlyönnin todennäköisyyttä oikaistaan makrotaloudellisen mallinnuksen avulla siten, että se huomioi tulevaisuuteen suuntautuvan informaation.

EAD perustuu siihen, miten suuriksi konserni arvioi laiminlyöntihetken saatavansa seuraavien 12 kuukauden aikana tai koko jäljellä olevana voimassaoloaikana. Laiminlyöntihetken altistus kuvaa riskiä laiminlyöntitilanteessa (mukaan luettuina arvioidut luottositoumusten perusteella nostettavat lainat).

EAD 12 kuukaudelta ja koko voimassaoloajalta perustuvat lainasaamisten saldoon raportointipäivänä. Saldossa huomioidaan kokonaissaamiset lainanottajilta pääoma ja korko mukaan luettuina. Tämän on katsottu kuvaavan riittävästi Ferratum-konsernin mikroluotoista syntyvää altistusta laiminlyöntitilanteessa, koska Ferratum-konserni mallintaa odotettavissa olevia luottotappioitaan kokonaisuutena salkkutasolla. Laiminlyöntihetken vastuiden mallintamista yksittäin lainakohtaisesti ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi. Valmiusluottojen tapauksessa konserni ottaa lisäksi huomioon arvioidut luottositoumusten perusteella nostettavat lainat.

LGD kuvaa konsernin arviota laiminlyönnistä aiheutuvan tappion määrästä. Se kuvaa laiminlyöntihetken altistusta koskevia odotettavissa olevia luottotappioita laiminlyöntitilanteessa, kun otetaan huomioon muun muassa mahdollisten vakuuksien arvon tasapainottava vaikutus odotetulla realisointihetkellä ja rahan aika-arvo. 12 kuukauden ja koko voimassaoloajan tappio-osuudet arvioidaan laiminlyönnin jälkeiseen perintään vaikuttavien tekijöiden perusteella.

Koska Ferratum-konsernin lyhytaikaiset mikroluotot ovat vakuudettomia, konserni arvioi tappio-osuuteen liittyvät muuttujat sen perusteella, miten suuri osuus velvoitteitaan laiminlyöneiden vastapuolten luotoista

on aiemmin onnistuttu perimään (takaisinsaantiaste), mikä riippuu pitkälti kollektiivisista perintästrategioista. Tappio-osuuteen sisällytetään myös tekijöitä, jotka liittyvät konsernin kykyyn myydä eräillä alueilla erääntyneet lainat kolmansille osapuolille hintaan, joka riippuu salkun luoton laadusta, markkinoiden sijoitusalttiudesta ja kyseisen maan tai alueen taloudellisista trendeistä. Luottosalkun myynnistä takaisin saadut varat lasketaan diskontattuna rahavirtana, jossa diskonttokorkona käytetään sopimuksen mukaista korkoa.

Odotettavissa olevat luottotappiot arvioidaan rahoitusvarojen alkuperäisestä kirjaamisajankohdasta lähtien. Luottotappioita laskettaessa pisin tarkastelujakso (sekä 12 kuukauden että koko voimassaoloajan luottotappioille) on konsernin luottoriskille altistavan sopimuskauden enimmäispituus. Kertaluonteisten luottojen osalta tarkastellaan sopimuksen mukaista voimassaoloaikaa. Valmiusluottojen tapauksessa mikäli luotolla ei ole sovittua juoksuaikaa tai maksusuunnitelmaa, konserni käyttää voimassaoloaikana 24 kuukautta, mikä vastaa havaittua luotonottokäyttäytymistä tietyillä alueilla. Konserni uudelleenarvioi valmiusluottojen voimassaoloaikaa aluetasolla kausittain käyttämällä viimeisimpiä tietoja luotonottokäyttäytymisestä.

Arvioitaessa laiminlyönnin todennäköisyyttä ja laiminlyönnistä johtuvia tappio-osuuksia 12 kuukaudelta ja koko voimassaoloajalta käytetään myös tulevaisuuteen suuntautuvaa taloudellista informaatiota.

Raportointikaudella ei ole tehty merkittäviä muutoksia arviointimenetelmiin tai merkittäviin oletuksiin.

3.2.8 Odotettavissa olevien luottotappioiden malliin sisältyvä tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskemisessa käytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota. Ferratum-konserni analysoi aiempia toteutumia tunnistaakseen keskeiset taloudelliset muuttujat, jotka vaikuttavat kunkin tuotesalkun luottoriskiin ja odotettavissa olevaan luottotappioon alueellisesti. Nämä taloudelliset muuttujat ja niiden vaikutus laiminlyönnin todennäköisyyteen, laiminlyöntihetken altistukseen ja tappio-osuuteen voivat eri salkuissa ja eri alueilla poiketa toisistaan.

Konserni on määrittänyt jokaiselle rahoitusinstrumenttisalkulle keskeiset luottoriskin ja luottotappioiden taustatekijät ja tarkastellut makrotalouden muuttujien, luottoriskin ja luottotappioiden välisiä suhteita tarkastelemalla aiempien ajanjaksojen aineistoa. Tärkein taustatekijä on erityisesti EU-alueen työttömyysaste.

Näiden talouden muuttujien vaikutus laiminlyönnin todennäköisyyteen, laiminlyöntihetken vastuuseen ja tappio-osuuteen on määritetty tilastollisella regressioanalyysillä, jossa on selvitetty muuttujien muutosten vaikutus laiminlyöntiasteeseen sekä tappio-osuuden ja laiminlyöntihetken altistuksen osatekijöihin aiempina ajanjaksoina.

Kolmen mahdollisen skenaarion on katsottu kuvaavan riittävästi luottosalkkujen epälineaarisuutta. Perusskenario kuvaa todennäköisintä tulemaa. Se perustuu mainittuja muuttujia koskeviin ennusteisiin, jotka ovat peräisin luotettavista lähteistä ja edustavat parasta mahdollista arviota Euroopan taloudesta. Perusskenaarion lisäksi Ferratum-konserni tarkastelee kahta muuta makrotalouden skenaariota, positiivista ja negatiivista, jotka edustavat perusuraan verrattuna optimistista ja pessimististä tulemaa. Skenaariot kuvaavat tarkasteluhetken tärkeimpiä ja mahdollisesti toteutuvia riskejä ja mahdollisuuksia. Optimistinen ja pessimistinen skenario ovat taloudellisesti uskottavia. Ne eivät välttämättä ole yhtä äärimmäisiä kuin stressitesteissä käytetyt skenaarit.

Skenaarioita painotetaan toteutumistodennäköisyydellä, jonka määrittämisessä käytetään makrotalouden tutkimusta ja luottoja koskevaa asiantuntijatietoa huomioiden skenaarioiden erilaiset mahdolliset tulemat. Konserni arvioi odotettavissa olevat luottotappiot joko todennäköisyyksillä painotettuina 12 kuukauden odotettavissa olevina luottotappioina (vaihe 1) tai todennäköisyyksillä painotettuina koko voimassaoloajan luottotappioina (vaiheet 2 ja 3). Todennäköisyyksillä painotetut luottotappiot määritetään soveltamalla asianmukaista odotettavissa olevien luottotappioiden mallia kuhunkin skenaarioon ja kertomalla tulos skenaarion painokertoimella (syöttötietojen painoituksen sijaan).

Ennusteisiin ja toteutumistodennäköisyyksiin liittyy suuria epävarmuustekijöitä, kuten kaikkiin makrotaloudellisiin ennusteisiin. Tämän vuoksi ennusteet ja tulemat saattavat poiketa toisistaan merkittävästi. Ferratum-konsernin näkemyksen mukaan ennusteet vastaavat konsernin parasta arviota mahdollisista tulemista. Seuraavassa on kuvattu merkittävimmät tilikauden päättymishetkellä käytetyt oletukset, joita on käytetty arvioitaessa odotettavissa olevia luottotappioita 31.12.2018, sekä vertailukauden tiedot 1.1.2018. Jokaiselle salkulle on käytetty perusraskenaariota, optimistista skenaariota ja pessimististä skenaariota.

- Perusskenario kuvaa tavanomaisia makrotalouden odotuksia, joiden vallitessa taloudellinen toimeliaisuus pysyy nykyisellä tasollaan;
- Pessimistinen skenario perustuu taloudellisen toimeliaisuuden vähenemiseen, jonka oletetaan vastaavan talouden taantumaa;

- Optimistinen skenaario perustuu oletukseen, että suotuista taloustilanne voi kohentua hieman entisestään.

Konserni on tunnistanut luottoriskin ja luottotappioiden keskeiset tekijät jokaiselle rahoitusinstrumenttien portfoliolle ja historiallisen tiedon avulla analysoinut makrotaloudellisten muuttujien, luottoriskien ja luottotappioiden välisiä suhteita. Tämä analyysi tehtiin alue ja ala-portfolio tasolla jotta voitiin ottaa huomioon mahdolliset eriävyydet asiakkaiden käyttäytymisessä ja kokemus laiminlyöntien osalta eri tuotteissa. Keskeinen tekijä on pääasiassa euroalueen työttömyys konsernin toiminta-alueilla. Näillä alueilla joilla oli tiettyjä riskitietojen rajoituksia ja tilastollisia suhteita makrotaloudellisiin muuttujiin ei pidetty tilastollisesti merkittävänä (esim. Niillä alueilla, joille konserni on hiljattain tuonut markkinoille uusia tuotteita ei ollut tarpeeksi historiallista tietoa maksujen laiminlyönnistä), konserni hyödynsi välityspalvelun tilastotietoja, jotka ovat saatavilla muilla alueilla, joilla on läheiset maantieteelliset ja demografiset yhtäläisyydet.

31.12.2018

	2019	2020	2021	2022	2023
Euroalue - keskimääräinen työttömyys					
Perusskenaario	7,6	7,5	7,3	7,1	6,9
Pessimistinen skenaario	7,4	7,0	6,5	6,2	6,1
Optimistinen skenaario	7,7	7,6	7,4	7,2	7,1

1.1.2018

	2019	2020	2021	2022	2023
Euroalue - keskimääräinen työttömyys					
Perusskenaario	8,3	7,9	7,6	7,5	7,3
Pessimistinen skenaario	8,3	7,7	7,2	6,8	6,3
Optimistinen skenaario	8,4	8,2	8,0	8,0	8,0

*YoY = vuosikohtainen muutos %

Skenaarioita painotettiin seuraavasti: perusskenaario 60 prosenttia, pessimistinen skenaario 20 prosenttia ja optimistinen skenaario 20 prosenttia. Skenaarioiden lukumäärä perustuu tuotteiden pääryhmien analyysiin. Tavoitteena on varmistaa, että myös epälineaarinen kehitys tulee kuvatuksi. Skenaarioiden määrää ja piirteitä arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Eri skenaarioiden vaikutus asiakkaiden maksukäyttäytymiseen on seuraava:

- Jos tulevaisuutta koskevat tiedot olisivat perustuneet 100% perusskenaarioon, mikroluotoista odotettujen luottotappioiden perusteella kirjattu vähennyserä 31.12.2018 ei olisi muuttunut
- Jos tulevaisuutta koskevat tiedot olisivat perustuneet 100% pessimistiseen skenaarioon, mikroluotoista odotettujen luottotappioiden perusteella kirjattu vähennyserä 31.12.2018 olisi laskenut 7%
- Jos tulevaisuutta koskevat tiedot perustuisivat 100% optimistiseen skenaarioon, mikroluotoista odotettujen luottotappioiden perusteella kirjattu vähennyserä 31.12.2018 olisi lisääntynyt 7%

Painokertoimissa on otettu huomioon, että Euroopan taloussuhdanteen odotetaan jatkuvan vahvana ja että lisäparannukset eivät nykyisessä suhteellisen vahvassa taloussuhdanteessa lisääisi tuottoja samassa suhteessa. Hallituksen näkemyksen mukaan kunkin skenaarion todennäköisyyspainokertoimet vastaavat objektiivista arviota mahdollisista tulemist.

Hallitus on arvioinut myös muita tulevaisuutta koskevia tekijöitä, kuten sääntelyssä, lainsäädännössä tai poliittisessa ympäristössä tapahtuvia muutoksia. Niillä ei kuitenkaan katsota olevan olennaista vaikutusta, joten odotettavissa olevia luottotappioita ei ole tarkistettu niiden perusteella. Hallitus seuraa ja valvoo tämän arvion oikeellisuutta jatkuvasti.

Merkittävimmät oletukset, jotka vaikuttavat odotettavissa olevia luottotappioita koskeviin vähennyseriin, ovat BKT ja työttömyys, koska niillä on olennainen vaikutus kulutusluoton ottajien maksukykyyn.

3.2.9 Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä

Riskille altistuminen tarkoittaa sitä, kuinka suuri riski kohdistuu Ferratum-konsernin varoihin ja taseen ulkopuolisiin eriin. Konsernin taseeseen kuuluvat ja taseen ulkopuoliset erät voidaan luokitella luottoriskin enimmäismäärän mukaan seuraavasti:

- Taseen rahoitusvaroihin kuuluvat erät, joita ovat pääasiassa rahavarat, velkasijoitukset ja kulutusluotot. Näihin rahoitusvaroihin kohdistuvan luottoriskin enimmäismäärä vastaa niiden bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.
- Lainasitoumukset ja muut luottoihin liittyvät sitoumukset, joita ei voida peruuttaa luoton voimassaoloaikana. Luottoriskin enimmäismäärä vastaa luottositoumusten kokonaismäärää. Tappioiden

todennäköinen määrä on kuitenkin pienempi kuin käyttämättömien sitoumusten yhteenlaskettu määrä, koska suurin osa luoton jatkamista koskevista sitoumuksista edellyttää, että asiakas täyttää tietyt luottokelpoisuusvaatimukset. Riskejä seurataan samalla tavalla myös lainojen ja ennakkomaksujen osalta. Riskit liittyvät pääasiassa valmiusluotto-omaisuuden sisältäviin mikroluottoihin.

Ferratum-konsernin taseen vastaaviin ja taseen ulkopuolisiin instrumentteihin kohdistuva luottoriski, joka vastaa luottoriskille alttiina olevaa enimmäismäärää ennen saatua vakuutta tai muita luoton vakuuksia, sisältää seuraavat osat:

	2018 bruttoaltistus €000	Odotettu luottotappio €000	2017 bruttoaltistus €000	Odotettu luottotappio €000
Luottoriskialtistus liittyen taseen eriin:				
IFSR 9 arvonalentumismallin piirissä olevat rahoitusvarat - arvostettu jaksotettuun hankintamenoon				
Rahavarat	115 559	0	131 832	0
Myyntisaamiset – kulutusluotot	467 811	147 273	336 243	99 749
Valtion joukkovelkakirjalainat	8 533	0	8 851	0
Luottoriskialtistus	591 903	147 723	476 926	99 749

3.2.10 Luottoriskikeskittymät

Konsernin sisällä tappioiden keskittymisriski johtuu luottoriskien riittämättömästä hajauttamisesta. Riskiä luottoriskien keskittymisestä hallitaan aktiivisella ja säännöllisellä mittaamisella, raportoinnilla ja valvomisella ja jatkuvalla riskikeskittymien seuraamisella ja vertaamisella vastapuolten, tuotteiden ja alueiden kynnysarvoihin.

Vastapuolten luottoriskikeskittymät

Ferratum-konsernin asiakasluotot koostuvat vähittäislutoista, jotka ovat yksittäin merkityksettömiä. Konsernin kulutusluotot muodustuvat suuresta määrästä asiakastilejä. Siitä huolimatta, riskejä seurataan ja raportoidaan säännöllisesti ja tarkasti.

Maantieteelliset luottoriskikeskittymät

Konserni on analysointu rahoitusvarojen maantieteellistä keskittymistä raportointikauden lopussa. Analyysia varten konserni on kohdentanut alueelliset vastuut asiakkaiden tai vastapuolten kotipaikan perusteella. Kulutusluotot ovat hajautuneet useisiin maihin, ja niitä oli 31.12.2018 eniten seuraavissa maissa: Suomi, Ruotsi, Puola ja Yhdistynyt kuningaskunta.

3.2.11 Tiedot asiakasluottojen luottokelpoisuudesta

Ferratum-konserni hallinnoi asiakkailleen myöntämiensä luottojen laatua käyttämällä sisäisiä riskiluokkia, jotka tarjoavat asteittain kasvavan riskiprofiilin alkaen luokasta "Regular" (parasta laatua, vähemmän riskialtista) päättyen luokkaan "Loss". Nämä riskiluokat ovat olennainen työkalu, jotta konserni voi tunnistaa sekä järjestämättömät että suoriutuvat asiakkaat. Konsernin käyttämät sisäiset riskiluokat ovat seuraavat:

- Suoriutuvat: Sisäinen luokka 'Regular'
- Alisuoriutuvat: Sisäinen luokka 'Watch' ja 'Substandard'; ja
- Järjestämättömät: Sisäinen luokka 'Doubtful' ja 'Loss'.

Regular

Konsernin lainat ja ennakot asiakkaille, jotka luokitellaan luokkaan "Regular", ovat pääasiassa velkoja, joiden maksua ei ole viivästynyt 30 päivää, eikä viime aikoina ole tapahtunut maksulaiminlyöntejä. Johto ei odota tappiota, joka johtuu näiden asiakkaiden laiminlyönnistä, joita pidetään täysin suoriutuvina.

Watch

Saamiset, jotka kuuluvat tähän luokkaan, koostuvat pääasiassa sellaisista, joissa maksu on viivästynyt 30 päivää, mutta ei ylitä 60 päivää MicroLoans osalta, eikä se ylitä 45 päivää Pluslainojen, Creditlimitin ja Prime-lainojen osalta.

Substandard

Tähän luokkaan luokitellut saamiset käsittävät ne, joiden maksaminen on viivästynyt vähintään 61 päivän mutta ei yli 90 päivää MicroLoans osalta ja jossa maksu on viivästynyt vähintään 46 päivää, mutta ei yli 60 päivää Pluslainojen, Creditlimit ja Prime-lainojen osalta.

Doubtful

Saamiset, jotka kuuluvat tähän luokkaan, ovat pääasiassa varoja, joiden takaisinmaksu on viivästynyt vähintään 61 päivää mutta enintään 180 päivää Pluslainojen, Credilimit ja Prime-lainojen osalta, ja vähintään 91 mutta enintään 180 päivää Microloans.

Loss

Saamiset, joiden maksaminen on myöhässä 180 päivää.

	2018			2017	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
	12-kk odotettu luottotappio	Elinikä odotettu luottotappio	Elinikä odotettu luottotappio		
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Myyntisaamiset ja kulutusluotot					
Regular	262 280	0	0	262 280	228 672
Watch	0	12 783	0	12 783	5 256
Substandard	0	11 573	0	11 576	4 208
Doubtful	0	0	35 173	35 173	29 651
Loss	0	0	145 998	145 988	68 456
Brutto kirjanpitoarvo	262 280	24 359	181 172	467 811	336 243
Luottotappiota koskevat vähennyserät	22 325	7 351	117 597	147 273	78 837
Kirjanpito-arvo	239 955	17 008	63 575	320 538	257 406

3.2.12 Rahoitusvarojen ehtojen muutokset

Konserni muuttaa toisinaan asiakkaille myönnettyjen lainojen ehtoja elpymisen maksimoimiseksi. Kuten aiemmin on kuvattu, konsernin myöntämien lainojen uudelleenjärjestelyä ei pidetä

maksujärjestelytoimenpiteenä asiakkaisiin, joilla on vaikeuksia Microloanin takaisinmaksussa. Tarkemmin sanottuna lainan uudelleenjärjestely on myönnytys, jonka konserni voi tietyissä olosuhteissa tehdä asiakkaan pyynnöstä. Joissakin määritellyissä olosuhteissa konserni tarjoaa lainanottajille lainaa uudelleen muuttamalla lainojen sopimusehtoja, jotta asiakassuhteita voidaan hallita paremmin, keräysmahdollisuudet maksimoida ja mahdollisuuksien mukaan välttää maksujen laiminlyönti. Uudelleenjärjestely tapahtuu, kun asiakas pyytää lainan takaisinmaksupäivän pidentämistä edellyttäen, että uudelleenjärjestelypalkkio maksetaan välittömästi.

Uudelleenjärjestelyä myönnetään vain tilanteissa, joissa asiakas on osoittanut halukkuutensa maksaa laina takaisin, ja asiakkaan odotetaan pystyvän täyttämään velvoitteensa luottokauden pidentämisen jälkeen. Konsernin luottopolitiikassa asetetaan rajoitukset uudelleenjärjestelytoimenpiteiden lukumäärälle ja vähimmäisajanjaksolle, jonka aikana konsernin suhde asiakkaaseen on ennen uudelleenjärjestelytoimenpidettä. Uudelleenjärjestely tapahtuu yleensä ennen eräpäivää, mutta uudelleenjärjestelyvaihtoehto on käytettävissä myös eräpäivän jälkeen.

Konserni seuraa muutettujen rahoitusvarojen myöhempää kehitystä. Koska konsernin lainojen uudelleenjärjestelyn ei katsota olevan maksujärjestelytoimenpide, sitä ei pidetä laadullisena indikaattorina luottoriskin huomattavalle kasvulle.

Muutetun rahoitusvaran luottotappioriski arvioidaan tilinpäätöspäivänä ja verrataan alkuperäisten ehtojen mukaiseen riskiin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Kun muutos ei ole olennainen, se ei johda alkuperäisen omaisuuserän taseesta poiskirjaamiseen. (Katso liitetieto 2.10).

3.2.13 Luottotappiota koskeva vähennyserä

Luottotappiota koskeva vähennyserä IFRS 9 -standardin mukaan (1.1.2018 alkaen)

12 kuukauden ja eliniältä odotettavissa olevan luottotappion täsmäyttäminen.

Luottotappiota koskevaan vähennyserän muutokseen vaikuttavat monet tekijät, kuten:

- Siirrot "vaiheen 1" ja "vaiheen 2" tai 3 välillä johtuen merkittävästä luottoriskin lisääntymisestä (tai vähentymisestä) tai rahoitusvaran muuttamisesta arvoltaan alentuneeksi
- Luottotappiosta johtuvan vähennyserän lisäykset ja purkamiset tilikauden aikana
- Vaikutukset odotetun luottotappion määrittämiseen PD: n, EAD: n ja LGD: n muutosten vuoksi, jotka johtuvat mallien säännöllisestä päivittämisestä;
- Vaikutukset odotetun luottotappion määrittämiseen mallien ja oletusten muutosten vuoksi;

- Diskonttauksen purkaminen ajan kulumisen vuoksi, koska odotettu luottotappio mitataan nykyarvon perusteella;
- Ulkomaan rahan määraisten erien muuntamiset ja muut muutokset; ja
- Raportointikauden aikana taseesta lopullisina luottotappioina pois kirjatut rahoitusvarat

Seuraava taulukko selittää muutokset luottotappion arvonalentumisessa tilikauden alun ja lopun välillä:

2018				
	Vaihe 1 12kk odotettu luottotappio	Vaihe 2 elinikä odotettu luottotappio	Vaihe 3 elinikä odotettu luottotappio	Yhteensä
Myyntisaamiset - kulutusluotot arvotettuna jaksotettuun hankintameno				
Arvonalentumistappio 1.1.2018	15 521	5 821	78 406	99 748
Siirrot rahoitusvälineiden välillä				
Siirto vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-471	2 573		2 102
Siirto vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-1 977		26 434	24 457
Siirto vaiheesta 2 vaiheeseen 1	-48	-204		-156
Siirto vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-2 815	5 442	2 627
Siirto vaiheesta 3 vaiheeseen 1	37		-307	-270
Siirto vaiheesta 3 vaiheeseen 2		7	-18	-11
Muut siirrot – ikääntymisen muutos	-1 109	-1 141	-6 883	-9 132
Siirroista johtunut vähennyserän muutos	-3 471	- 1 581	24 668	19 616
Uudet tai ostetut rahoitusvarat	17 109	5 073	39 239	61 421
Muutokset riskiparametreihin	-1 352	-287	13 865	12 226
Vuoden aikana pois kirjatut rahoitusvarat	-5 416	279	-31 766	-36 904
Kirjattu lopullisiksi luottotappioiksi	0	0	-5 820	-5 820
				0
Kurssierot ja muut muutokset	-155	-1 955	-995	-3 105
Netto vaikutus tuloslaskelmaan vuoden aikana	10 185	3 111	14 523	27 819
Muut muutokset	0	0	0	0
Alaskirjaukset				
Arvonalentumistappio 31.12.2018	22 235	7 351	117 597	147 273

2018

	Vaihe 1 12kk odotettu luottotappio k€	Vaihe 2 elinikä odotettu luottotappio k€	Vaihe 3 elinikä odotettu luottotappio K€	Yhteensä
Myyntisaamiset - kulutusluotot arvotettuna jaksotettuun hankintameno				
Kirjanpito-arvo 1.1.2018	185 581	17 281	132 841	336 243
Siirrot rahoituserien välillä				
Siirto vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-8 945	8 945		0
Siirto vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-37 562		37 562	0
Siirto vaiheesta 2 vaiheeseen 1	561	-561		0
Siirto vaiheesta 2 vaiheeseen 3		-7 733	7 733	0
Siirto vaiheesta 3 vaiheeseen 1	436		-436	0
Siirto vaiheesta 3 vaiheeseen 2		26	-26	0
Siirroista johtuvat muutokset kirjanpito-arvoon	-45 510	677	44 833	0
Uudet tai ostetut rahoitusvarat	197 933	13 533	54 641	266 107
Vuoden aikana poistetut rahoitusvarat	-73 813	-1 060	-35 015	-109 888
Alaskirjaukset	0	0	-35 983	-35 983
Kurssierot ja muut muutokset	-1 910	-6 611	19 854	11 332
Nettomuutos vuoden aikana	76 699	6 538	48 331	131 568
Brutto kirjanpito-arvo 31.12.2018	262 280	24 359	181 172	467 811

Kussieroista ja muista muutoksista johtuvia muutoksia kirjanpito-arvoon ei pidetä merkittävinä.

3.2.14 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Konserni kirjaa kulutusluotot lopullisina luottotappioina pois taseesta, kun se toteaa, että ne ovat perimiskelvottomia, ja kaikki mahdolliset elvytystoimet on tehty. Näin on yleensä silloin, kun konserni on soveltanut velan perintästrategioita huomattavan aikaa ja on päättänyt, että takaisinperinnästä ei ole kohtuullista odotuksia.

Tapauksissa, joissa konsernilla ei ole kohtuullisia odotuksia täydellisestä tai osittaisesta takaisinperinnästä pienlainoista, konserni voi päättää tehdä kertaluonteisia luottokannan myyntitransaktiota. Tällaisen myynnin jälkeen konserni kirjaa pois kaikki takaisin perittävät määrät (kun on otettu huomioon alun perin kirjatut luottotappiot).

3.2.15 Vakuudet

Konsernin lyhytaikainen kulutusluottokanta on yleensä vakuudetonta, linjassa tyypillisten lyhytaikaisten kuluttajalainaportfolioiden luonteen ja ominaisuuksien kanssa.

3.3 Markkinariski

Ferratum-konserni altistuu markkinariskille, joka tarkoittaa riskiä siitä, että rahoitusinstrumentin tulevien rahavirtojen käypä arvo vaihtelee markkinahintojen muutoksista johtuen. Markkinariski aiheutuu avoimista korko- ja valuuttapositioneista, jotka kaikki ovat alttiina yleisille ja erityisille markkinamuutoksille sekä markkinahintojen, kuten korkojen ja valuuttakurssien, vaihtelutasossa tapahtuville muutoksille.

(a) Valuuttariski

Ferratum-konsernin toiminta on kansainvälistä, ja se altistuu eri valuutoista aiheutuville kurssiriskeille. Transaktioriski syntyy ennakoiduista liiketoimista, taseeseen merkityistä varoista ja veloista, translaatoriski syntyy ulkomaisiin yksiköihin tehdyistä nettosijoituksista.

Ferratum-konsernin rahoitusosaston riskienhallintaperiaatteena on suojata tärkeimmät muun valuutan kuin euron määräiset positiot. Johdon määäämien toimintaperiaatteiden mukaan kaikkien konserniin kuuluvien yritysten on hallittava omaan toimintavaluuttaansa kohdistuvia valuuttariskejä. Konserniyhtiöiden on suojattava koko valuuttapositionsa konsernin rahoitusosaston kanssa tehtävillä sopimuksilla. Raportointipäivänä konserniyhtiöillä oli liiketoimia pääasiassa omalla toimintavaluutalla ja näin ollen konserniyhtiöiden transaktioriski oli erittäin pieni.

Konsernilla on useita ulkomaisiin yksikköihin tehtyjä nettosijoituksia, jotka ovat alttiina muuntoeroon liittyvälle valuuttariskille. Ulkomaisten yksiköiden nettovarallisuudesta johtuvaa valuuttariskiä hallitaan pääasiassa asianomaisten valuuttojen määräisten velkojen avulla.

Emoyhtiön ja muiden konserniyhtiöiden väliset sisäiset lainat ovat yleensä muun konserniyhtiön toimintavaluutan määräisiä, mistä syntyy jonkin verran translaatoriskiä mikä ei eliminoidu konsernitasolla.

Sisäisistä lainoista valuuttariskiä syntyy pääasiassa Puolan zlotyista. Jos euro olisi 31.12.2018 ollut 10 % heikompi/vahvempi Puolan zlotyyn nähden, kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto ennen veroja olisi ollut 978 tuhatta euroa suurempi/pienempi, pääasiassa sisäisistä lainoista syntyvistä valuuttakurssivoitoista/tappioista johtuen (2017: 2 248 tuhatta euroa).

Perustuen erilaisiin skenaarioihin, konserni toisinaan hallitsee rahavirran valuuttariskiä käyttämällä valuutanvaihtosopimuksia ja futuureja. 31.12.2018 osa valuuttakurssiriskistä, joka syntyy Puolan zlotyn (PLN) määräisistä nettovaroista, oli suojattu käyttäen Puolan zlotyn ja euron välistä futuuria. Futuurin nimellisarvo oli 35 368 tuhatta euroa kattaen 78% konsernin Puolan zlotyn määräisistä nettovaroista.

(b) Rahavirran ja käyvän arvon korkoriski

Rahavirran korkoriski on riski siitä, että rahoitusinstrumentin rahavirrat vaihtelevat tulevaisuudessa markkinakorkojen muutoksista johtuen. Käyvän arvon korkoriski on riski siitä, että rahoitusinstrumentin käypä arvo vaihtelee markkinakorkojen muutoksista johtuen.

Ferratum-konsernin pääasiallinen korkoriski syntyy otetuista pitkäaikaisista lainoista, jotka ovat kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia. Nämä altistavat Ferratum-konsernin rahavirran korkoriskille, joka osittain kumoutuu sen seurauksena, että lyhytaikainen lainasalkku on konsernin merkittävin omaisuuserä. Kasvavat uudelleenrahoituskulut voidaan mahdollisesti kattaa muuttamalla hintoja uudessa lainanannossa, jossa otettavien ja annettavien lainojen välinen korkoero on verrattain suuri. Ferratum-konsernin vaihtuvakorkoiset lainat 31.12.2018 olivat euromääräisiä.

EUR '000	31.12.2018	31.12.2017
Kiinteäkorkoiset lainat	24 882	69 400
Vaihtuvakorkoiset lainat	157 695	64 390
Lainat yhteensä	182 577	133 790

Ferratum-konserni analysoi korkopositiotaan jatkuvasti. Erilaisia skenaarioita simuloidaan ottamalla huomioon uudelleenrahoitus, nykyisten positioiden uudistaminen, vaihtoehtoinen rahoitus ja suojaus. Näiden skenaarioiden pohjalta Ferratum-konsernissa lasketaan tietyn suuruisen korkomuutoksen tulosvaikutus. Kaikille valuutoille käytetään simuloinnissa samansuuruista korkomuutosta. Skenaarioita luodaan vain veloille, joista tärkeimmät korkopositiot koostuvat.

Rahavirran korkoriskiä hallitaan joskus eri skenaarioiden perusteella käyttämällä koronvaihtosopimuksia, joista maksetaan kiinteää ja saadaan vaihtuvaa korkoa. 31.12.2018 osa Nordealta otettuun luottolimiittiin liittyvästä korkoriskistä suojattiin käyttäen tällaista koronvaihtosopimusta. Koronvaihtosopimuksen nimellisarvo oli 5 000 000 euroa kattaen 3 % konsernin vaihtuvakorkoisista lainoista. Koronvaihtosopimusten taloudellinen vaikutus vastaa lainojen muuttamista vaihtuvakorkoisesta kiinteäkorkoiseksi.

Jos korot olisivat olleet 100 prosenttiyksikköä pienemmät / suuremmat 31.12.2018, muiden tekijöiden pysyessä ennallaan, voitto ennen veroja olisi ollut 1 600 tuhatta euroa pienempi/suurempi, pääasiassa vaihtuvakorkoisten velkojen pienempien / suurempien korkokulujen takia.

3.4 Maksuvalmiusriski

Rahavirtaennusteet laaditaan konsernin liiketoimintayksiköissä ja yhdistellään Ferratum-konsernin rahoitusosastolla. Rahoitusosasto seuraa Ferratum-konsernin maksuvalmiusvaatimuksia rullaavien ennusteiden avulla. Näin varmistetaan, että liiketoiminnan tarpeisiin on käytettävissä riittävästi rahaa ja samalla pidetään jatkuvasti varalla riittävästi nostamattomia luottolimiittejä, jottei rikota mihinkään luottolimiittiin liittyviä nostorajoja tai kovenanteja (jos tällaisia on). Ennusteissa otetaan huomioon konsernin velkarahoitussuunnitelmat, kovenanttien noudattaminen, sisäiset tunnuslukutavoitteet ja soveltuvissa tapauksissa ulkoiset valvojien tai lainsäädännön asettamat vaatimukset, esimerkiksi valuuttarajoitukset. Liiketoimintayksiköiden käteisvarat, jotka ylittävät tarvittavan käyttöpääoman, siirretään Ferratum-konsernin rahoitusosastolle. Rahoitusosasto sijoittaa ylimääräiset käteisvarat korollisille pankkitileille, määräaikaistalletuksiin, rahamarkkinatalletuksiin ja markkinoilla noteerattuihin arvopapereihin. Instrumentit valitaan siten, että niillä on sopivat maturiteetit tai ne ovat riittävän likvidejä toimiakseen edellä mainittujen ennusteiden perusteella määritettyinä puskureina. Tilinpäätöspäivänä konsernilla oli käyttämättömiä luottolimiittejä 15 miljoonaa euroa. Ferratum – konserni on tehnyt sopimuksen erääntyneiden saatavien jatkuvasta myynnistä Tanskassa, Virossa, Suomessa, Latviassa sekä Ruotsissa, jonka mukaan erääntyneet lainasaamiset siirretään vastapuolelle käteismaksua vastaan.

Rahoitusvelkojen maksuajat 31.12.2018, mukaan lukien tulevat korkojaksotukset. Vaihtuvakorkoiset maksut on arvioitu tilinpäätöspäivän kurssiin.

31.12.2018, EUR '000	Alle 12 kk	1 - 2 vuotta	2 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat	20 000			
Korko	2 000			
Joukkovelkakirjalainat	25 000	40 000	100 000	
Korko	8 609	6 125	7 792	
Asiakkaiden talletukset	183 405			
Korko	2 731			
Ostovelat ja muut lyhyt aikaiset velat	22 399			
Yhteensä, ilman johdannaisia	264 144	46 125	107 792	0
Korkojohdannaiset	-47			
Valuuttatermiinisopimusten bruttomääräinen vaikutus				
- sisääntulot (-)	-66 785			
- ulosmenot	67 269			

31.12.2017, EUR '000	Alle 12 kk	1 - 2 vuotta	2 - 5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat	24 983			
Korko	1 068			
Joukkovelkakirjalainat	45 000	25 000	40 000	
Korko	5 920	2 978	592	
Asiakkaiden talletukset	174 301			
Korko	2 514			
Ostovelat ja muut lyhyt aikaiset velat	20 486			
Yhteensä, ilman johdannaisia	274 272	27 978	40 592	0
Korkojohdannaiset	-43	-43		
Valuuttatermiinisopimusten bruttomääräinen vaikutus				
- sisääntulot (-)	-49 784			
- ulosmenot	50 582			

3.5 Pääoman hallinta

Pääoman hallinnan tavoitteena on varmistaa Ferratum-konsernin kyky jatkuvaan toimintaan, jotta se pystyisi antamaan tuottoa omistajilleen ja hyötyä muille sidosryhmilleen. Tavoitteena on myös optimaalisen pääomarakenteen säilyttäminen pääomakustannusten alentamiseksi.

Pääomarakenteen säilyttämiseksi tai muuttamiseksi Ferratum-konserni voi muuttaa osakkeenomistajille maksettavien osinkojen määrää, laskea liikkeeseen uusia joukkovelkakirjalainoja tai myydä omaisuutta vähentääkseen velkojaan.

Pääomaa seurataan velkojen ja oman pääoman suhdetta kuvaavan velkaantumisasteen (gearing) pohjalta. Velkaantumisaste lasketaan jakamalla nettovelat oman pääoman määrällä. Nettovelat lasketaan siten, että lainojen kokonaismäärästä (konsernitaseen ”lyhyt- ja pitkäaikaiset lainat”) vähennetään rahavarat.

Tilinpäätöspäivänä 31.12.2018 Ferratum-konsernin strategiana oli samoin kuin vuonna 2017 velkaantumisasteen säilyttäminen alle 3:n.

EUR '000	31.12.2018	31.12.2017
Rahavarat	115 559	131 832
Valtion joukkovelkakirjalaina	8 533	8 851
Lainat jotka erääntyvät 12kk kuluessa	-228 287	-244 042
Lainat jotka erääntyvät 12kk jälkeen	-137 695	-64 049
Lainat yhteensä	-241 890	-167 408
Rahat ja valtionjoukkovelkakirjalaina	124 092	140 682
Bruttovelka - kiinteäkorkoinen	-208 287	-243 701
Bruttovelka - muuttuvakorkoinen	-157 695	-64 390
Netto velka	-241 890	-167 408

EUR '000	Rahavarat	Valtion joukkovelkakirjalaina	Lainat erääntyvät 12 kk aikana	Lainat erääntyvät 12 kk jälkeen	Total
Nettovelka, 1.12.2017	73 059	11 450	-119 904	-72 246	-107 642
Kassavirta	60 985	-2 599	-124 137	8 197	-57 555
Valuuttakurssienmuutokset	-2 212				-2 212
Nettovelka, 31.12.2017	131 832	8 851	-244 042	-64 049	-167 408
Kassavirta	-13 162	-317	15 755	-73 646	-71 371
Valuuttakurssienmuutokset	-3 111				-3 111
Nettovelka, 31.12.2018	115 559	8 533	-228 287	-137 695	-241 890

3.6 Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvot ja käyvät arvot

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat, joiden käyvät arvot esitetään liitetiedoissa, luokitellaan kolmeen tasoon arviointimenetelmän luotettavuuden perusteella.

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille ja veloille noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla, jotka konsernilla on käytettävissä tilinpäätöspäivänä.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuna).

Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Seuraavassa taulukossa esitetään kirjanpitoarvot ja käyvät arvot konsernin rahoitusinstrumenteille ja näiden käyvän arvon arviointimenetelmien tasot, silloin kun käypä arvo ei olennaisin osin lyhyen maturiteetin takia vastaa kirjanpitoarvoa.

Rahoitusinstrumentit, EUR '000	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017	Käyvän arvon arvioiminen
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	
Rahoitussaamiset					
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut erät					
Valtion joukkovelkakirjalaina	8 533	8 551	8 851	8 867	Taso 1
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat erät					
Valuuttajohdannaiset	21	21	156	156	Taso 2
Rahoitusvelat					
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut erät					
Lainat rahoituslaitoksilta	20 000	20 000	24 983	24 983	Taso 3
Joukkokirjalainat	162 577	161 428	108 807	114 475	Taso 1
Talletukset asiakkailta	183 405	183 405	174 301	174 301	Taso 3
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat erät:					
Valuuttajohdannaiset	432	432	705	705	Taso 2
Korkojohdannaiset	47	47	85	85	Taso 2

Johdannaiset sisältävät valuutan- ja koronvaihtosopimuksen jonka käypä arvo on laskettu arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvona, havainnoitavissa olevien tuottokäyrien perusteella.

Joukkovelkakirjalainat arvostetaan suoraan näiden toimivilla markkinoilla olevaan markkinahintaan perustuen.

Lainat rahoituslaitoksilta arvostetaan käypään arvoon vastaisten rahavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen arvioitua korkoa millä Ferratum-konserni saisi lainaa tilinpäätöspäivänä. Nämä ovat luokiteltu tasoon 3, koska luottomarginaali on johdon arvion mukaan tärkeä ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto.

Konsernin lainojen ja muiden saamisten sekä ostovelkojen ja muiden lyhytaikaisten velkojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisesti käypää arvoa ja näin ollen näiden käypää arvo ei esitetä.

4. Merkittävät kirjanpidolliset arviot ja harkinta

Tilinpäätöksessä esitettävät erät ovat herkkiä tilinpäätöstä laadittaessa käytetyille laadintaperiaatteille, oletuksille ja arvioille. Johdon harkinta tilinpäätöksen laadintaperiaatteita sovellettaessa, jolla on merkittävin vaikutus tilinpäätöksessä kirjattuihin eriin, yhdessä tulevaisuutta koskevien keskeisten oletusten ja muiden arvioihin perustuvien epävarmuuden lähteiden kanssa raportointikauden päättyessä, jotka voivat aiheuttaa merkittävän riskin oikaisusta varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin seuraavan tilikauden aikana, on esitetty joko alempana tai myöhemmin liitetiedoissa.

4.1 Lainojen luottotappiovaraukset ja ennakot

Jaksotettuun hankintamenoön arvostettujen rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappiovarauksen arvostaminen on alue, jossa tarvitaan monimutkaisia malleja ja merkittäviä oletuksia tulevasta taloudellisista olosuhteista ja luottokäyttäytymisestä (esim. Asiakkaiden maksukyvyttömyyden todennäköisyys ja siitä aiheutuvat tappiot). Luottotappion laskennassa käytetty tilastollinen malli perustuu makrotaloudellisiin skenaarioihin. Odotetun luottotappion mittaamisessa käytetyt syötteet, oletukset ja menetelmät on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 3.2.7.

Konserni on kehittänyt kolme skenaariota puolueettoman ja todennäköisyydellä painotetun odotetun luottotappion laskemiseksi. Prosessissa käytetään johdon harkintaa määrittäessä skenaarioiden asettamista ja todennäköisyyspainotuksen määrittämistä kullekin skenaariosta, huomioiden historiallisen taloudellisen suorituskyvyn numeerinen ja makrotaloudellisen ympäristön laadullinen analyysi. Selvitys siitä, miten tulevaisuuteen suuntautuvat tiedot on huomioitu odotetun luottotappion mallissa, on tarkemmin selostettu liitetiedossa 3.2.8.

Odotetun luottotappion määrittämisessä käytetään merkittävää harkintaa, esimerkiksi seuraavilla osa-alueilla:

- Luottoriskin merkittävän kasvun kriteerien määrittäminen;
- Sopivien mallien ja oletusten valitseminen;
- Samankaltaisten rahoitusvarojen ryhmien määrittäminen

4.2 Osakeperusteiset maksut

Konserni määrittelee työntekijöilleen omana pääomana maksettavien liiketoimien kuluvaikutuksen käyttäen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypää arvoa instrumenttien myöntämispäivänä. Osakeperusteisten maksujen käyvän arvon arvioiminen vaatii sopivimman arvostusmallin valitsemista, mikä riippuu myönnetyn instrumentin ehdoista. Käytettyjä oletuksia ja arvostusmalleja osakeperusteisten maksujen käyvän arvon määrittämiseen kuvataan liitetiedossa 23.

5. Segmentti-informaatio

Toimintasegmentit perustuvat Ferratumin tarjoamiin merkittäviin tuoteryhmiin: Microloans, PlusLoans, Credit Limit, Ferratum Business (SME) ja muut (Mobile Bank, FerBuy, Primeloan ja Ferratum P2P).

Välitön tuotekohtainen kate määritellään ja lasketaan liikevaihdon, muiden tuottojen ja välittömien kulujen erotuksesta jokaisesta tuotesegmentistä. Suoraan kohdistamattomat kulut on kohdistettu segmenteille liikevaihtojen suhteessa ja rahoituskulut on allokoitu lainakantojen mukaisesti, toisin sanoen niiden osuus erästä saamiset – kulutusluotot.

5.1 Liiketoimintasegmentit 2018

EUR '000	Microloans	PlusLoans	Credit Limit	SME	Mobile bank *	Total
Liikevaihto	41 709	65 641	132 321	21 008	1 468	262 148
Osuus liikevaihdosta, %	15,9	25,0	50,5	8,0	0,6	100,0
Muut tuotot	39	61	123	19	-	241
Välittömät kulut:						
Arvonlennukset	-19 692	-20 477	-40 720	-5 739	-1 868	-88 496
Markkinointi	-4 192	-9 219	-21 318	-4 558	-2 101	-41 388
Tuotekohtainen kate	17 863	36 005	70 406	10 731	-2 501	132 505
Tuotekohtainen kateprosentti	42,8	54,9	53,2	51,1		50,5
Välilliset kulut:						
Henkilöstökulut	-6 726	-10 586	-21 339	-3 388	-1 759	-43 799
Lainojen käsittelykulut	-2 075	-3 266	-6 584	-1 045	-	-12 971
Muut hallinnon kulut	-232	-366	-737	-117	-897	-2 350
Poistot ja arvonalentumiset	-627	-986	-1 988	-316	-1 307	-5 223
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-4 679	-7 364	-14 844	-2 357	-1 120	-30 363
Välilliset kulut yhteensä	-14 339	-22 567	-45 492	-7 223	-5 084	-94 706
Liikevoitto	3 524	13 438	24 913	3 509	-7 584	37 799
Tuotekohtainen bruttokateprosentti	8,4	20,5	18,8	16,7		14,4
Kohdistamattomat rahoitustuotot						124
Rahoituskulut	-1 031	-2 861	-5 410	-1 713	-271	-11 286
Kohdistamattomat rahoituskulut						-4 304
Netto rahoituskulut	-1 031	-2 861	-5 410	-1 713	-271	-15 466
Voitto ennen veroja	2 493	10 577	19 503	1 795	-7 856	22 333
Tuotekohtainen nettokateprosentti	6,0	16,1	14,7	8,5		8,5
Myyntisaamiset - kulutusluotot	29 273	81 251	153 650	48 654	7 710	320 538
Kohdistamattomat varat						179 654
Kohdistamattomat velat						392 812

* Sisältää Mobile Bank, FerBuy, Primeloan ja Ferratum P2P

5.2 Liiketoimintasegmentit 2017

EUR '000	Microloans	PlusLoans	Credit Limit	SME	Mobile bank *	Total
Liikevaihto	43 886	60 315	103 774	13 135	529	221 639
Osuus liikevaihdosta, %	19,8	27,2	46,8	5,9	0,2	100,0
Muut tuotot	37	50	86	11	350	534
Välittömät kulut:						
Arvonlennukset	-21 822	-22 880	-27 534	-3 078	-315	-75 629
Markkinointi	-5 527	-9 807	-17 480	-3 202	-1 168	-37 184
Tuotekohtainen kate	16 574	27 679	58 846	6 865	-604	109 359
Tuotekohtainen kateprosentti	37,8	45,9	56,7	52,3		49,3
Välilliset kulut:						
Henkilöstökulut	-6 657	-9 149	-15 741	-1 992	-1 836	-35 375
Lainakulut	-2 014	-2 767	-4 761	-603	-	-10 145
Muut hallinnon kulut	-319	-438	-754	-95	-598	-2 205
Poistot	-376	-517	-889	-113	-916	-2 811
Muut operatiiviset tuotot ja kulut	-4 879	-6 706	-11 538	-1 460	-2 403	-26 986
Välilliset kulut yhteensä	-14 245	-19 577	-33 684	-4 263	-5 752	-77 521
Liikevoitto	2 329	8 101	25 163	2 602	-6 357	31 838
Tuotekohtainen bruttokateprosentti	5,3	13,4	24,2	19,8		14,4
Kohdistamattomat rahoitustuotot						97
Rahoituskulut	-1 099	-2 358	-4 137	-1 086	-12	-8 691
Kohdistamattomat rahoituskulut						
Netto rahoituskulut	-1 099	-2 358	-4 137	-1 086	-12	-8 594
Voitto ennen veroja	1 230	5 743	21 026	1 516	-6 369	23 244
Tuotekohtainen nettokateprosentti	2,8	9,5	20,3	11,5		10,5
Myyntisaamiset - kulutusluotot	32 541	69 829	122 520	32 148	368	257 406
Kohdistamattomat varat						179 189
Kohdistamattomat velat						331 352

* Sisältää Mobile Bank, FerBuy, primeloan ja Ferratum P2P

5.3 Liikevaihto, kotimaa

EUR '000	2018	2017
Ulkomaan liikevaihto	216 077	180 435
Kotimaan liikevaihto	46 071	41 203
Liikevaihto yhteensä	262 148	221 638

5.4 Liikevaihtosegmentit alueittain

Eri tuotteisiin perustuvien liiketoimintasegmenttien lisäksi Ferratum-konsernin johto jatkaa liikevaihdon seuraamista maantieteellisiin alueisiin perustuen. Kaikki maat, joissa konsernilla on liiketoimintaa on yhdistetty neljään alueeseen. Yksityiskohtainen lista kuhunkin alueeseen kuuluvista maista sekä alueiden yhteenlasketut liikevaihdot 31.12.2018 ja 31.12.2017 päättyneiltä vuosilta on esitetty alla olevassa taulukossa.

EUR '000		2018	2017
Pohjois-Eurooppa	Suomi, Ruotsi, Tanska, Norja	111 884	88 726
Länsi-Eurooppa	Ranska, Saksa, Alankomaat, Espanja, UK	56 899	50 882
Itä-Eurooppa	Bulgaria, Croatia, Tsekki, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Venäjä, Slovakia	83 344	71 986
Muu maailma	Australia, Brasilia, Kanada, Mexico, Uusi-Seelanti, Nigeria	10 021	10 045
Liikevaihto yhteensä		262 148	221 638

6. Henkilöstökulut

EUR '000	2018	2017
Palkat ja muut työsuhte-etuudet (sis. palkkiot)	-32 031	-26 172
Eläkekulut	-1 052	-882
Muut henkilöstökulut	-8 286	-7 057
Omana pääomana maksettavat osakeperusteiset maksut	-2 429	-1 263
Henkilöstökulut yhteensä	-43 799	-35 375

7. Poistot

EUR '000	2018	2017
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	-422	-262
Muut aineelliset hyödykkeet	-167	-81
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	-588	-343
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit ja lisenssit	-2	-2
Sisäisesti kehitettyjen ohjelmien kulut	-3 352	-1 018
IT-ohjelmistot	-1 280	-1 447
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	-4 634	-2 467
Poistot yhteensä	-5 223	-2 811

8. Liiketoiminnan muut kulut

EUR '000	2018	2017
Vuokrat ja muut toimistokulut	-4 829	-4 087
Matkakulut	-1 665	-2 378
Asiantuntijapalkkiot (ilman tilintarkastuspalkkiota)	-9 900	-9 536
Tilintarkastuspalkkiot	-471	-564
Muut kulut	-13 489	-10 421
Liiketoiminnan muut kulut	-30 363	-26 986

Tilintarkastajien palkkiot ja muut palvelut tilintarkastusyhteisöiltä:

EUR '000	2018	2017
PwC		
Tilintarkastuspalkkiot	360	480
Muut palvelut:		
Tilintarkastuksen oheispalvelut	26	11
Veropalvelut	41	47
Muut palvelut	51	728
Muut tilintarkastusyhteisöt		
Tilintarkastuspalkkiot	120	84
Muut palvelut:		
Veroneuvonta	258	
Muut palvelut	30	172
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	480	564
Muut palvelut yhteensä	407	958

PricewaterhouseCoopers Oy:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Ferratum -konsernin yhtiöille tilikaudella 2018 olivat yhteensä 26 tuhatta euroa. Palvelut koostuivat tilintarkastajan lausunnoista (20 tuhatta euroa) ja muista palveluista (6 tuhatta euroa).

9. Rahoitustuotot

EUR '000	2018	2017
Korkotuotot rahat ja pankkisaamiset	86	38
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset - voitto	38	59
Rahoitustuotot yhteensä	124	97

10. Rahoituskulut

EUR '000	2018	2017
Korot muilta otetuista lainoista	-11 286	-7 917
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset - voitto/ (tappio)	0	-8
Muut rahoituskulut muilta otetuista lainoista	-1 517	-1 151
Realisoituneet valuuttakurssitappiot	-2 787	384
Rahoituskulut yhteensä	-15 590	-8 691

11. Tuloverot

EUR '000	2018	2017
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot:		
Vero tilikauden voitosta	-4 026	-3 982
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	536	606
Muut suorat verot	-319	-56
Tuloverot yhteensä	-3 809	-3 433
Laskennalliset verot		
Väliaikaisten erojen muutos	770	270
Siirrot jaettaviin varoihin	-20	0
Konsenin veroprosentin muutoksen vaikutus	0	-22
Laskennalliset verot yhteensä	750	248
Tuloverokulu	-3 060	-3 185

Vero, joka on kirjattu konsernin voitosta ennen veroja, poikkeaa seuraavasti siitä laskennallisesta määrästä, joka saataisiin kertomalla konserniin kuuluvien yritysten voitot verokantojen painotetulla keskiarvolla

EUR '000	2018	2017
Voitto ennen veroja	22 333	23 244
Verot laskettuna Suomen verokannalla	-4 467	-4 649
Seuraavien erien verovaikutukset:		
- Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavien verokantojen vaikutus	3 260	3 263
- Verovapaat tuotot	547	562
- Verotuksessa vähennyskeltottomat kulut	-2 198	-1 569
- Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden hyödyntäminen	375	498
- Verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-782	-1 819
- Aikaisemmin kirjaamattomista verotuksellisista tappioista kirjattavat verosaamiset	-3	0
- Aikaisemmin huomioitujen verotappioiden alaskirjaus	-9	0
Laskennallisen veron muutos - verokannan muuttuminen *	0	-22
Verovaruksen muutos	0	0
Aiempiä tilikausia koskevat oikaisut	536	606
Muut suorat verot	-319	-56
Verokulu	-3 060	-3 185

*Yritysverokanta nousi Latviassa 15 prosentista 20 prosenttiin ja laski Kroatiassa 20 prosentista 18 prosenttiin vuonna 2018. Koska näissä maissa ei ollut laskennallisia verosaamisia tai -velkoja 1.1.2018, ei konsernin verokannan muutoksella ollut vaikutusta laskennallisiin verosaamisiin- tai velkoihin.

EUR '000	2018	2017
Käyttämättömät verotukselliset tappiot 31.12.	15 856	15 064
joista		
- erääntyy yhden vuoden kuluessa	4 596	17
- erääntyy kahden vuoden kuluessa	886	4 574
- erääntyy myöhemmin kuin kahden vuoden kuluessa	10 375	10 473

Yhtiöllä on yhteensä 1 404 888 euroa vahvistettuja tappiota, joista ei ole kirjattu laskennallisia verosaatavia, jotka erääntyvät viiden vuoden kuluttua.

12. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla jakokelpoinen voitto yhtiön ulkona olevien kantaosakkeiden painotetun keskiarvon mukaisella lukumäärällä vuoden aikana lukuun ottamatta yrityksen ostamia kantaosakkeitaan, jotka esitetään omina osakkeina.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettua keskiarvoa olettaen, että kaikki työntekijöille annetut optiot olisi vaihdettu. Optioita on käsitelty potentiaalisina kantaosakkeina, sillä kukin optio voi tulla vaihdetuksi yhdeksi kantaosakkeeksi.

EUR '000	2018	2017
Emoyhtiön osakkeen omistajille kuuluva voitto	19 274	20 058
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä painotettu keskiarvo	21 578	21 578
Optiot	134	174
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä laimennettu keskiarvo	21 712	21 752
Osakekohtainen tulos, laimentamaton	0,89	0,93
Osakekohtainen tulos, laimennettu	0,89	0,92

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

EUR '000	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.2017	1 238	2 204	3 442
1.1.-31.12.2017:			
Lisäykset	650	426	1 077
Vähennykset	-7		-7
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.2017	1 881	2 630	4 512
Kertyneet poistot tilikauden alussa 1.1.2017	-596	-85	-681
1.1.-31.12.2017:			
Tilikauden poistot	-262	-81	-343
Arvonlennus	-5		-5
Kertyneet poistot tilikauden lopussa 31.12.2017	-863	-166	-1 029
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	642	2 119	2 761
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 018	2 464	3 482
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.2018	1 881	2 630	4 512
1.1.-31.12.2018:			
Lisäykset	1 208	53	1 261
Vähennykset	-1		-1
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.2018	3 088	2 683	5 771
Kertyneet poistot tilikauden alussa 1.1.2018	-863	-166	-1 029
1.1.-31.12.2018:			
Tilikauden poistot	-422	-167	-588
Arvonlennus	1		1
Kertyneet poistot tilikauden lopussa 31.12.2018	-1 284	-333	-1 617
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	1 018	2 464	3 482
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 804	2 350	4 155

14. Aineettomat hyödykkeet

EUR '000	Aineettomat oikeudet	Ohjelmistojen kehittämismenot	IT-ohjelmistot	Yhteensä
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.2017	1 104	9 734	5 994	16 833
1.1.-31.12.2017:				
Lisäykset	5	10 330		10 335
Vähennykset		- 1 328		- 1 328
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.2017	-1 109	18 736	5 994	25 840
Kertyneet poistot tilikauden alussa 1.1.2017	-1 104	-985	-2 008	-4 097
1.1.-31.12.2017:				
Vähennysten kertyneet poistot		762		762
Tilikauden poistot	-2	-1 018	-1 447	-2 467
Kertyneet poistot tilikauden lopussa 31.12.2017	-1 106	-1 241	-3 455	-5 802
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	0	8 749	3 987	12 736
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	3	17 495	2 539	20 037
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.2018	1 109	18 736	5 994	25 840
1.1.-31.12.2018:				
Lisäykset	0	10 488	4 289	14 777
Vähennykset				
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.2018	1 109	29 224	10 284	40 617
Kertyneet poistot tilikauden alussa 1.1.2018	-1 106	-1 241	-3 455	-5 802
1.1.-31.12.2018:				
Vähennysten kertyneet poistot		47		47
Tilikauden poistot	-2	-3 352	-1 280	-4 634
Kertyneet poistot tilikauden lopussa 31.12.2018	-1 109	-4 546	-4 735	-10 390
Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	3	17 495	2 539	20 037
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1	24 678	5 549	30 227

Ferratum konsernilla ei ole pantattuna aineellisia eikä aineettomia hyödykkeitä lainojen vakuudeksi.

15. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennallisten verojen muutos 2018

EUR '000	1.1.2018	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Muuntoerot	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset					
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	2 301	250	0	-121	2 429
Tuloennakko ja luottotappiovaraus	1 431	987	5 749	-1	8 167
Johdannaiset	26				26
Yhteensä	3 757	1 237	5 479	-122	10 622
Laskennalliset verovelat					
Vapaaehtoiset varaukset	118	466	0	-3	581
Laskennalliset verot, netto	3 639	771	5 749	-118	10 041

Laskennallisten verojen muutos 2017

EUR '000	1.1.2017	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Muuntoerot	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset					
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	2 258	138	0	-94	2 301
Tuloennakko ja luottotappiovaraus	1 196	236	0	-2	1 431
Johdannaiset	26				26
Yhteensä	3 480	374	0	-96	3 757
Laskennalliset verovelat					
Vapaaehtoiset varaukset	0	118	0	0	118
Laskennalliset verot, netto	3 480	255	0	-96	3 639

16. Saamiset

EUR '000	31/12/2018	31/12/2017
Lainasaamiset	467 811	336 243
Vähennetään luottotappiovaraus	-147 273	-78 837
Lainasaamiset - netto	320 538	257 406

Konsernissa ei ole merkittäviä yksittäisten lainojen alaskirjauksia. Lainasaamisten, joiden yhteismääriä on tarkasteltu arvonalentumisen varalta, ikäjakauma IAS 39 mukaan on seuraava:

EUR '000	31/12/2018				31/12/2017			
	Brutto	Luottotappio- varaus	Kirjanpitoarvo	Luottotappio- varaus %	Brutto	Luottotappio- varaus	Kirjanpitoarvo	Luottotappio- varaus %
Eräntymättömät	205 616	-13 898	191 718	6,8	216 988	-10 159	206 829	4,7
1-90 päivää erääntyneet	92 962	-21 127	71 835	22,7	29 895	-7 668	22 227	25,6
91-180 päivää erääntyneet	23 234	-13 252	9 982	57,0	20 904	-9 228	11 676	44,1
> 181 päivää erääntyneet	145 998	-98 996	47 002	67,8	68 456	-51 782	16 674	75,6
	467 811	-147 273	320 538	31,5	336 243	-78 837	257 406	23,4

IFRS 9:sän käyttöönotto on muuttanut rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen laskentaperiaatteita, luokittelua ja arvostamista sekä rahoitusvarojen arvonalentumista. Liitetiedosta 3.2. löytyy yksityiskohtaisempaa tietoa 2018 analyyseistä ja lainasaamisten arvostamisesta.

Konsernissa käytetään luottotappiovaraustiliä kulutusluottojen arvonalentumisen kirjaamiseen. Luottotappiovaraustilin muutokset ovat seuraavat:

EUR '000	2018	2017
Luottotappiovaraukset 1.1.	-78 837	-62 664
IFRS 9 käyttöönotto	-20 912	0
Luottotappiovaraus	-88 496	-75 629
Kokonaan varatut ja alaskirjatut	40 971	59 456
Luottotappiovaraukset 31.12.	-147 273	-78 837

17. Rahavarat

EUR '000	31/12/2018	31/12/2017
Pankkitilit ja käteisvarat	115 559	131 832
Lyhytaikaiset pankkitalletukset	0	0
Rahavarat (ei sisällä luotollisia tilejä)	115 559	131 832

18. Osakepääoma ja muut rahastot

EUR '000	Osakkeiden lukumäärä	Osakepää oma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muut rahastot
1.1.2017	21 723 960	40 134	-142	14 708	-1 202
Osakepääoman korotus					
Pääoman palautus oman pääoman rahastosta					
Valuuttakurssierot					-1 212
Siirto erien sisällä					173
31.12.2017	21 723 960	40 134	-142	14 708	-2 240
Osakepääoman korotus					
Pääoman palautus oman pääoman rahastosta					
Valuuttakurssierot					- 739
Siirto erien sisällä					767
31.12.2018	21 723 960	40 134	-142	14 708	-2 211

Osakkeen nimellisarvo on 1 euro. Konsernin oman pääoman muutoksia osoittavaan laskelmassa esitettävät kertyneet muuntoerot – 739 tuhatta euroa koostuvat valuuttakurssieroista, jotka johtuvat muualla kuin euroalueella toimivien liiketoimintayksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta.

31.12.2018 Ferratum-konsernilla oli hallussaan 146 200 omaa osaketta, jotka edustavat noin 0,7 prosenttia osakepääomasta. Omasta pääomasta tapahtuvaa varojen jakamista ei kohdisteta omille osakkeille.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää rahamääriä, jotka on maksettu osakeannissa liikkeeseen lasketuista osakkeista tai johtuvat vaihtovelkakirjan vaihtamisesta osakkeisiin. Muut rahastot sisältävät

Ferratum-konserniin kuuluvien yritysten vararahastoja. Osakkeiden osto-ohjelmiin 2007 – 2012 liittyvien osakkeiden luovutusrajoitussitoumus päättyi 7.2.2017 eli 24 kuukautta IPO:n jälkeen. Näillä ohjelmilla ei ollut mitään vaikutusta tilikauden 2014 jälkeen.

19. Korolliset velat

EUR '000	31/12/2018	31/12/2017
Pitkäaikaiset korolliset velat		
Pankkilainat		
Joukkovelkakirjalainat	137 695	64 049
Korolliset pitkäaikaiset velat yhteensä	137 695	64 049
Lyhytaikaiset korolliset velat		
Pankkilainat	20 000	24 983
Joukkovelkakirjalainat	24 882	44 758
Talletukset asiakkailta	183 405	174 301
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	228 287	244 042
Korolliset velat yhteensä	365 982	308 091

2018: Toukokuussa 2018 Ferratum-konserni laski liikkeeseen 100 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan. Laina erääntyy toukokuussa 2022, ja siihen liittyy 50 miljoonan euron lisäoptio. 31.12.2018 päättyneellä tilikaudella Ferratum-konserni on maksanut takaisin lokakuussa 2018 erääntyneet 20,0 miljoonan euron ja 25,0 miljoonan euron suuruiset joukkovelkakirjalainansa. 2017: Kesäkuussa 2017 Ferratum-konserni toteutti 15 miljoonan euron suuruisen lisäoption maaliskuussa 2020 erääntyvästä konsernin tytäryhtiön Ferratum Bank p.l.c:n 60 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaohjelmasta. Heinäkuussa 2017 Ferratum-konserni laski liikkeeseen 20 miljoonan euron suuruisen joukkovelkakirjalainan, joka erääntyi lokakuussa 2018. 31.7.2017 päättyneellä tilikaudella Ferratum-konserni on maksanut takaisin tammikuussa 2017 erääntyneen 13,5 miljoonan euron ja toukokuussa 2017 erääntyneen 20,5 miljoonan Puolan zlotyn suuruisen joukkovelkakirjalainansa.

20. Lyhytaikaiset korottomat velat

EUR '000	31/12/2018	31/12/2017
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	3 372	1 867
Ostovelat	10 522	9 838
Muut lyhytaikaiset velat	11 877	10 648
Korkovelat	1 455	1 397
Jaksotetut henkilöstökulut	2 551	2 323
Muut siirtovelat	7 871	6 929
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	25 771	22 353

21. Lähipiiri

Ferratum-konsernissa määräysvaltaa käyttää Jorma Jokela, joka omistaa 55,05 % emoyrityksen osakkeista. Myös yhtiöllä on hallussaan omia osakkeita.

Lähipiiriin luetaan hallituksen jäsenet, ylin johto, heidän lähimmät perheenjäsenensä sekä yritykset, joissa hallituksen jäsenellä tai ylimpään johtoon kuuluvalla henkilöllä tai heidän lähimmillä perheenjäsenillään päätösvalta tai yhteinen päätösvalta. Myös yrityksiä, missä Ferratumin määräysvallassa olevalla henkilöllä on päätösvaltaa, yhteistä päätösvaltaa, katsotaan olevan Ferratum konsernin lähipiiri.

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa

EUR '000	2018	2017
Palveluiden ostot lähipiiriltä	1 136	940

Ferratum-konsernilla on liiketoimia lähipiirin kanssa. Ostettuihin palveluihin kuuluvat hallinnolliset palvelut, projektinhallinta, neuvonta- ja konsultointi, oikeudellinen neuvonta, lentomat kustuksen palvelut sekä varastointipalvelut. Konserni on ostanut turvallisuus- ja rekrytointipalveluja (157 tuhatta euroa) toimitusjohtajan määräysvallassa olevilta yhtiöiltä sekä oikeudellisia- ja talouskonsultointipalveluita (979 tuhatta euroa) yhtiöiltä, joihin hallituksen jäsenillä ja ylimpään johtoon kuuluvilla henkilöllä on määräysvalta. Liiketoimet lähipiirin kanssa toteutetaan tavanomaisin kaupallisoin ehdoin, ja ne perustuvat tuotteiden ja palveluiden markkinahintoihin.

Johdon avainhenkilöille on otettu käyttöön optio-ohjelmat vuonna 2017. Myönnettyjen optioiden ehdot ovat johdolle ja avaintyöntekijöille samanlaiset. Myönnettyjen optioiden ehdot kuvaillaan liitetiedossa 23. Alla yhteenveto johdon avainhenkilöille vuosina 2018 ja 2017 myönnettyistä optioista:

	2018	2017
Vuoden aikana myönnetty optiot	0	85 000
Joista toteutettavissa 31.12.2018	-	-
Käypä arvo yhteensä (EUR '000)	0	190
Yhteenlaskettu osakemäärä, joihin johdon hallussa olevat optiot oikeuttavat	0	85 000

Toimitusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta ja hänellä ei ole eläke-suunnitelmaa

Johdon palkat ja palkkiot

EUR '000	2018	2017
Johdon palkat ja palkkiot (hallitus ja ylin johto)		
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	2 618	1 486
Lakisääteiset eläkemaksut	178	127
Osakeperusteiset maksut	298	172
Yhteensä	3 094	1 784
Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot		
Jorma Jokela, toimitusjohtaja, hallituksen jäsen		
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	208	211
Erik Ferm, hallituksen jäsen		
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	18	18
Osakeperusteiset maksut	5	3
Juhani Vanhala, hallituksen jäsen		
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	18	18
Osakeperusteiset maksut	5	3
Jouni Hakanen, hallituksen jäsen		
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	8	18
Osakeperusteiset maksut	5	3
Christopher Wang, hallituksen jäsen		
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	18	10
Lea Liigus, hallituksen jäsen		
Osakeperusteiset maksut	206	91
Pieter van Groos, hallituksen puheenjohtaja		
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen	24	24
Osakeperusteiset maksut	97	71
Yhteensä	612	471

22. Sitoumukset

EUR '000	2018	2017
Luottolimiitti sopimukset		
Myönnetyn limiitin kokonaismäärä	35 111	35 111
Käytössä oleva limiitti	20 000	24 538
Omien velkojen vakuudet		
Takuut	165 000	110 000
Yrityskiinnitys	20 000	20 000
Pantatut tytäryhtiönosakkeet	11	11
Pantatut sijoitukset	0	5
Operatiiviset leasing vastuut		
Leasing vastuut jotka erääntyvät seuraavan 12 kuukauden aikana	1 728	773
Leasing vastuut jotka erääntyvät yli 12 jälkeen	1 671	824
Operatiiviset leasing vastuut yhteensä	3 399	1 597
Toimistovuokrat yhteensä	2 690	1 823

23. Osakeperusteiset maksut

Henkilöstön optio-ohjelma 2014

Lokakuun 2014 aikana valituille johdon avainhenkilöille myönnettiin optio ostaa yhteensä 238 000 yhtiön osaketta Jorma Jokelalta. Osakkeiden merkintäaika alkoi 15. tammikuuta 2015 ja päättyi 15. kesäkuuta 2016 ja osakkeisiin ja optioihin ei liity oikeuden syntymisehtoja. 170 000 option merkintäaika pidennettiin 31.12.2017 asti, joista 84 500 option merkintäaika on pidennetty 31.12.2019 saakka. Näiden optioiden myöntämispäivän käypä arvo on noin EUR 977 027 ja osakeoptioiden arvostus on tehty Black and Scholes -mallilla, joka ottaa huomioon myöntämisen ehdot ja yhtiön osakkeen likvidin markkinan puuttumisen. Huomioiden, että osakkeisiin ei liity oikeuden syntymisehtoja, koko käypä arvo on kirjattu osakepalkitsemismenona yhtiön tuloslaskelmaan ja vastakirjaus on tehty omaan pääomaan ensimmäisenä päivänä. Tällä kululla ei ole rahavirtavaikutusta yhtiöön. Valikoidut johdon avainhenkilöiden jäsenet ovat käyttäneet optionsa ostaakseen yhteensä 34 000 osaketta vuonna 2016, 59 500 osaketta vuonna 2015 ja 60 000 osaketta vuonna 2017 ja 84 500 osaketta vuonna 2018.

Henkilöstön optio-ohjelmat 2015, 2016, 2017 ja 2018

Huhtikuussa ja elokuussa 2015, huhtikuussa ja joulukuussa 2016 sekä tammikuussa, syyskuussa ja marraskuussa 2017 ja huhtikuussa 2018 esiteltiin uudet työntekijöiden optio-ohjelmat, joiden tarkoituksena on tarjota johtoon kuuluville avainhenkilöille ja työntekijöille pitkäaikaista kannustinta tuottaa pitkän aikavälin tuottoa osakkeenomistajille sekä lisätä sitoutumista yhtiöön. Ohjelmien mukaan osallistujille myönnetään optioita määritellyn kiinteään toteutushintaan, josta syntyy oikeus vain mikäli yhtiön tilintarkastetun IFRS-konsernitilinpäätöksen EBITDA on kasvanut keskimäärin 25 % vuodessa neljän vuoden aikana ennen optioiden toteutumisajanjakson alkamista. Ohjelman optiot myönnetään vastikkeetta ja niihin ei sisälly oikeutta osinkoon tai äänioikeuteen. Jos toteutettavissa, kukin optio saatetaan konvertoida yhdeksi kantaosakkeeksi. Osakkeen merkintähinta kullekin optiolle myönnetty 2015, 2016 ja 2017 tulee olemaan 11,90 euroa, joka muodostaa 70 % yhtiön osakkeen listautumisannin hinnasta Frankfurtin pörssissä 6.2.2015. Osakkeen merkintähinta vuonna 2018 myönnetyille optioille tulee olemaan 13,50 euroa, joka muodostaa noin 50% yhtiön osakkeen arvosta Frankfurtin pörssissä myönnettyjen osakkeiden hyväksymispäivänä. Vuonna 2015 myönnettyjen optioiden käypä arvo yhteensä myöntämispäivänä on noin 1 415 tuhatta euroa (6,46 euroa per optio). Vuonna 2016 myönnettyjen optioiden käypä arvo yhteensä myöntämispäivänä on noin 1 215 tuhatta euroa (5,78 euroa per optio). Vuonna 2017 myönnettyjen optioiden käypä arvo yhteensä on noin 2 666 tuhatta euroa (8,29 euroa per optio). Vuonna 2018 myönnettyjen optioiden käypä arvo yhteensä on noin 1 937 tuhatta euroa (10,76 euroa per optio). Käypä arvo on määriteltä myöntämispäivänä itsenäisesti käyttäen Black and Scholes -mallia huomioiden myönnettyjen optioiden ehdot. Merkittävät oletukset mallissa myönnetyille optioille 31.12.2015, 31.12.2016, 31.12.2017 ja 31.12.2018 päättyvillä tilikausilla sisältävät toteutushinnan, option voimassaoloajan, osakkeen hinnan myöntämispäivänä ja taustalla olevan osakkeen odotetun volatiliiteetin. Odotetulla osinkotuotolla ja option voimassaoloajan riskittömällä korolla ei ollut merkittävää vaikutusta option arvoon myöntämispäivänä.

Keskeiset muuttujat määritettäessä 2018, 2017, 2016, 2015 ja 2014 optio-ohjelmien käypiä arvoja ovat:

	2018	2017	2016	2015	2014
Osakkeen hinta myöntämispäivänä, EUR *	27,20	21,67	20,76	22,47	6,75
Alkuperäinen merkintähinta, EUR	13,5	11,9	11,9	11,9	2,65
Kesto (vuotta)	1-4	1-4	4	4	4
Odotettu volatiliiteetti, %	40	40	40	40	40
Option käypä arvo myöntämispäivänä, EUR	10,76	8,29	5,78	6,46	4,11

*2018: 180 000 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakehinnalla 27,20 euroa. 2017: 158 500 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakehinnalla 17,20 euroa, 133 000 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakekursilla 25,74 euroa, 50 000 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakehinnalla 26,72 euroa; 2016: 144 875 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakehinnalla 23,62 euroa ja 71 500 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakehinnalla 14,99 euroa;

2015: 192 100 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakehinnalla 22,50 euroa ja 26 860 option painotettu keskiarvo myöntämispäivän osakehinnalla 22,27 euroa; 2014: arvostus ennen listausta perustuen Black and Scholes –mallin oletuksiin

Ulkona olevat osakeoptiot 31.12.2018 olivat:

Myöntämispäivä	Myönnettyjen osakkeiden määrä	Työntekijöiden määrä	Osakkeen hinta myöntämispäivänä, EUR	Jäljelläolevat optiot	Toteutunut hinta, EUR	Osakkeen merkintäaika
31/10/2014	238 000	3	6.75	0	2,65	15.1.2015 – 31.12.2019
10/04/2015	192 100	35	22.50	112 880	11,90	1.5.2019 - 30.4.2021
01/08/2015	26 860	3	22.27	26 860	11,90	2.8.2019 - 31.7.2021
01/04/2016	144 875	85	23.62	104 875	11,90	2.4.2020 - 30.3.2022
01/12/2016	71 500	7	14.99	71 500	11,90	2.12.2020 - 30.11.2022
01/01/2017	158 500	98	17.20	141 000	11,90	2.1.2021-31.12.2022
25/09/2017	113 000	7	25.74	99 000	11,90	26.9.2018-24.9.2023
01/11/2017	50 000	1	26.72	0	11,90	2.11.2021-31.10.2023
18/04/2018	180 000	86	27.20	159 500	13,50	19.4.2019-17.4.2024
Yhteensä	1 174 835			715 615		

31.12.2018 jäljellä oleva ansaintajakso huhtikuussa 2015 myönnettyille optioille on 0,3 vuotta ja elokuussa 2015 myönnettyille optioille 0,6 vuotta, huhtikuussa 2016 myönnettyille optioille se on 1,3 vuotta ja joulukuussa 2016 ja tammikuussa 2017 myönnettyille optioille se on 2 vuotta. Syyskuussa ja marraskuussa 2017 ja huhtikuussa 2018 myönnettyille optioilla on neljä erillistä ansaintajaksoa: 1 vuosi, 2 vuotta, 3 vuotta ja 4 vuotta.

Ulkona olevien optioiden määrissä tapahtuneet muutokset 31.12.2018 ja 31.12.2017 päättyneillä tilikausilla olivat:

	2018		2017	
	Osakeoption keskimääräinen toteutunut hinta	Optioiden määrä	Osakeoption keskimääräinen toteutunut hinta	Optioiden määrä
Jäljellä olevien optioiden määrä, 1. tammikuuta	10.85	742 960	9.23	500 755
Myönnetty optiot vuoden aikana	13.50	180 000	11.90	321 500
Realisoituneet optiot vuoden aikana	2.65	-84 500	2.65	-60 000
Menetetty optiot vuoden aikana	12.17	-122 485	11.90	-19 295
Jäljellä olevien optioiden määrä, 31. joulukuuta	12.26	715 615	10.85	742 960
Myönnetty ja realisoituneet optiot, 31. joulukuuta	11.90	19 800	2.65	84 500

Osakeperusteiset maksutapahtumat kirjattiin osaksi henkilöstökuluja ja kulujen kokonaismäärät 31.12.2018 ja 31.12.2017 päättyneiltä tilikausilta esitetään seuraavassa:

	2018	2017
Työntekijöiden optio-ohjelma 2015	470 836	542 165
Työntekijöiden optio-ohjelma 2016	535 085	330 495
Työntekijöiden optio-ohjelma 2017	709 034	390 707
Työntekijöiden optio-ohjelma 2018	717 199	0
Osakeperusteiset maksutapahtumat, kulut yhteensä	2 429 154	1 263 367

24. Konserniyrietykset

Omistusosuus konserniyhtiöissä	Maa	Konsernin omistusosuus	Emoyhtiön omistusosuus
Auxilium Limited	Malta	100 %	0 %
Baltic Skyways OÜ	Viro	100 %	0 %
Bidellus Bangladesh Ltd	Bangladesh	100 %	0 %
Bidellus Nigeria Limited	Nigeria	100 %	0 %
Ferratum (Malta) Holding Limited	Malta	100 %	99.99999 %
Ferratum Australia Pty Ltd	Australia	100 %	100 %
Ferratum Bank p.l.c.	Malta	100 %	0.00001 %
Ferratum Brazil Servicos De Correspondente Bancario Ltda	Brasilia	100 %	99 %
Ferratum Bulgaria EOOD	Bulgaria	100 %	100 %
Ferratum Canada Inc	Kanada	100 %	100 %
Ferratum Capital Germany GmbH	Saksa	100 %	100 %
Ferratum Capital Oy	Suomi	100 %	100 %
Ferratum Capital Poland S.A. (lopettamisvaiheessa)	Puola	100 %	100 %
Ferratum Chile Ltda	Chile	100 %	99 %
Ferratum Czech s.r.o.	Tsekki	100 %	100 %
Ferratum d.o.o. (lopettamisvaiheessa)	Kroatia	100 %	100 %
Ferratum Denmark ApS	Tanska	100 %	100 %
Ferratum Finland Oy	Suomi	100 %	100 %
Ferratum Georgia LLC	Georgia	100 %	100 %
Ferratum Germany GmbH	Saksa	100 %	100 %
Ferratum International Services Oy	Suomi	100 %	100 %
Ferratum Latvia SIA	Latvia	100 %	100 %
Ferratum Mexico S. de R.L. de C.V.	Meksiko	100 %	99,99 %
Ferratum New Zealand Ltd.	Uusi-Seelanti	100 %	100 %
Ferratum Peru S.A.C.	Peru	100 %	99 %
Ferratum Romania I.F.N.S.A.	Romania	99,93 %	99,93 %
Ferratum Services Limited	Malta	100 %	0 %
Ferratum Spain SL	Espanja	100 %	100 %
Ferratum Sweden AB	Ruotsi	100 %	100 %
Ferratum UK Ltd	Iso-Britannia	100 %	100 %
Ferratum Vakuutus Oy	Suomi	100 %	100 %
Global Guarantee OÜ	Viro	100 %	100 %
Global IT Services s.r.o.	Slovakia	100 %	100 %
Inari Serviços Financeiros Ltda	Brasilia	100 %	99 %
Microfinance Company Ferratum Russia LLC	Venäjä	100 %	100 %
Numeratum d.o.o.	Kroatia	100 %	100 %
Pactum Collections GmbH	Saksa	100 %	100 %
Pactum Poland Sp. Z.o.o.	Puola	100 %	100 %
Rus-Kredit OOO	Venäjä	100 %	100 %
Swespar AB	Ruotsi	100 %	100 %
UAB "Ferratum Finance"	Liettua	100 %	100 %

25. Emoyhtiön tilinpäätös 2018

25.1 Emoyhtiön tuloslaskelma

	Liitetieto	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Liiketoiminnan muut tuotot		10 216 121	7 438 990
Materiaali ja palvelut		-69 232	-89 929
Henkilöstökulut	3	-4 385 291	-3 640 562
Poistot ja arvonalentumiset	5	-1 464 164	-1 274 548
Liiketoiminnan muut kulut	6	-13 025 974	-14 114 661
LIIKEVOITTO		-8 728 540	-11 680 710
Rahoitustuotot			
Osinkotuotot konserniyrittäjiltä		-	11 893 144
Muut korko- ja rahoitustuotot konserniyrittäjiltä		6 651 982	5 468 481
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta		419	483
Rahoitustuotot yhteensä		6 652 401	17 362 107
Rahoituskulut			
Muut korko- ja rahoituskulut konserniyrittäjille		-8 305 796	-4 751 603
Muut korko- ja rahoituskulut muille		-1 705 591	-1 121 377
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä		-10 011 387	-5 872 979
Rahoitustuotot ja -kulut		-3 358 986	11 489 128
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-12 087 526	-191 583
Konserniavustus		9 500 000	20 270 000
Verot		39 003	-1 608 602
TILIKAUDEN VOITTO		-2 548 522	18 469 816

25.2 Emoyhtiön tase

	Liitetieto	31/12/2018	31/12/2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	7	14 672 839	11 126 677
Aineelliset hyödykkeet	8	1 446 549	1 424 150
Sijoitukset	9	111 563 734	59 624 988
Pitkäaikaiset saamiset	10	42 653 085	53 635 946
PYSYVÄT VASTAAVAT		170 336 207	125 811 760
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lyhytaikaiset saamiset	11	51 022 398	51 672 867
Rahat ja pankkisaamiset		107 022	142 677
VAIHTUVAT VASTAAVAT		51 129 420	51 815 544
VASTAAVAA		221 465 627	177 627 304
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	12-13		
Osakepääoma		40 133 560	40 133 560
Omat osakkeet		-142 315	-142 315
Muut rahastot		14 707 977	14 707 977
Edellisten tilikausien voitto		34 684 107	20 103 903
Tilikauden voitto/tappio		-2 548 522	18 469 816
OMA PÄÄOMA		86 834 806	93 272 940
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	14	122 337 240	70 990 273
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	15	-	20 635
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	15	12 293 581	13 343 457
VIERAS PÄÄOMA		134 630 821	84 354 364
VASTATTAVAA		221 465 627	177 627 304

25.3 Emoyhtiön rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
<u>Liiketoiminnan rahavirta</u>		
Tilikauden voitto/tappio	-2 548 522	18 469 816
<u>Oikaisut:</u>		
Poistot ja arvonalentumiset	1 464 164	1 274 548
Rahoitustuotot ja -kulut	3 358 986	-11 489 128
Muut oikaisut	-9 688 411	-18 661 398
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-7 413 783	-10 406 162
<u>Käyttöpääoman muutos:</u>		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lis (-) / väh (+)	-3 791 733	-6 073 561
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lis (+) / väh (-)	3 015 870	3 186 684
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-8 189 646	-13 293 039
Maksetut korot liiketoiminnasta	-4 249 250	-3 400 933
Saadut osingot liiketoiminnasta	1 730 000	-5 541 449
Saadut korot liiketoiminnasta	9 423 716	3 854 492
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-2 090 517	-1 119 119
Liiketoiminnan rahavirta	-3 375 697	-19 500 047
<u>Investointien rahavirta</u>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5 032 725	-5 341 699
Investoinnit sijoituksiin	-53 985 871	-20 527 841
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	2 047 125	-
Myönnettyjen lainojen lisäys (-) / vähennys (+)	5 757 260	8 178 193
Investointien rahavirta	-51 214 211	-17 691 348
<u>Rahoituksen rahavirta</u>		
Maksullinen osakeanti		
Osakeantiin liityvät kulut		
Lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	51 326 332	13 928 506
Maksetut osingot	-3 889 611	-2 589 331
Konserniavustukset saadut (+) / maksetut (-)	7 117 533	25 086 810
Rahoituksen rahavirta	54 554 254	36 425 985
Rahavarojen muutos	-35 654	-765 410
Rahavarat tilikauden alussa	142 677	908 087
Rahavarojen muutos	-35 654	-765 410
Rahavarat tilikauden lopussa	107 022	142 677

25.4 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Emoyhtiön liitetiedot

Konsernin emoyhtiötä koskevat liitetiedot

Ferratum Oyj, kotipaikka Helsinki, on Ferratum -konsernin emoyhtiö. Konsernitiilinpäätöksen jäljennökset on saatavissa Ferratum Oyj:ltä osoitteessa Ratamestrinkatu 11 A, 00520 Helsinki.

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoitukset on arvostettu hankintamenoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Yhtiön pysyviin vastaaviin kuuluvien aineellisten hyödykkeiden hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistoina kirjataan kuluksi hankintamenon ja jäännösarvon erotus arvioituna taloudellisena pitoaikana.

Poistoajat

Vuokrahuoneiston perusparannusmenot: 4 vuotta

Aineettomat oikeudet: 3 - 10 vuotta

Koneet ja kalusto: 25% menojäännöspoisto

Vertailutiedot

Yhtiön tilikausi on 1.1.-31.12.2018.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräiset saamiset ja velat on arvostettu Suomen Pankin tilinpäätöspäivän noteeraamiin osto- ja myyntikursseihin.

Osakepääoma

Yhtiön osakepääoma on 40 133 560,00 euroa, ja yhtiön osakkeiden määrä 21 723 960 osaketta. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen äänimäärän ja oikeuden voitonjakoon.

25.5 Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
2. Henkilöstö keskimäärin tilikaudella		
Toimihenkilöitä	43	35
3. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 690 262	-3 049 069
Eläkekulut	-611 183	-511 511
Muut henkilösivukulut	-83 847	-79 982
Henkilöstökulut yhteensä	-4 385 291	-3 640 562
4. Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut		
Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	-293 815	-206 021
5. Poistot		
Aineettomat hyödykkeet		
Poisto muista pitkävaikutteisista menoista	-1 394 475	-1 137 865
Aineelliset hyödykkeet		
Poisto koneista ja kalustosta	-69 690	-136 683
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 464 164	-1 274 548
6. Liiketoiminnan muut kulut		
Myynnin markkinoinnin ja hallinnon kulut	-12 910 974	-13 980 917
Tilintarkastusmenot, lakisääteinen tilintarkastus	-115 000	-133 744
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-13 025 973,73	-14 114 660,84

Tilintarkastajien palkkiot ja muut palvelut tilintarkastusyhteisöiltä:

	1.1-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
PwC		
Tilintarkastuspalkkiot	115 000	133 744
Muut palvelut:		
Tilintarkastajan lausunto	20 000	11 330
Veroneuvonta	0	0
Muut palvelut	6 270	135 330
Muut tilintarkastusyhteisöt		
Tilintarkastuspalkkiot	0	0
Muut palvelut:		
Veroneuvonta	248 705	0
Muut palvelut	0	0
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	115 000	133 744
Muut palvelut yhteensä	274 975	146 330

25.6 Emoyhtiön taseen liitetiedot

7. Aineettomat hyödykkeet 2018	Muut pitkävaikut- teiset menot
Hankintameno 1.1.	13 367 071
Lisäykset	4 940 636
Hankintameno 31.12.	18 307 708
Kertyneet poistot 1.1.	-2 240 394
Tilikauden poisto	-1 394 475
Kertyneet poistot 31.12.	-3 634 869
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	14 672 839
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	11 126 677

7b. Aineettomat hyödykkeet 2017	Muut pitkävaikut- teiset menot
Hankintameno 1.1.	8 103 340
Lisäykset	5 263 731
Hankintameno 31.12.	13 367 071
Kertyneet poistot 1.1.	-1 731 767
Tilikauden poisto	-508 627
Kertyneet poistot 31.12.	-2 240 394
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	11 126 677
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	6 371 573

8. Aineelliset hyödykkeet 2018	Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 240 935	470 880	950	1 712 765
Lisäykset		92 089		92 089
Hankintameno 31.12.	1 240 935	562 969	950	1 804 854
Kertyneet poistot 1.1.		-288 615		-288 615
Tilikauden poisto		-69 690		-69 690
Kertyneet poistot 31.12.		-358 305		-358 305
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 240 935	204 664	950	1 446 549
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	1 240 935	182 265	950	1 424 150

8b. Aineelliset hyödykkeet 2017	Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 240 935	392 912	950	1 634 797
Lisäykset		77 968		77 968
Hankintameno 31.12.	1 240 935	470 880	950	1 712 765
Kertyneet poistot 1.1.		-234 910		-234 910
Tilikauden poisto		-53 705		-53 705
Kertyneet poistot 31.12.		-288 615		-288 615
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1 240 935	182 265	950	1 424 150
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	1 240 935	158 002	950	1 399 887

9. Sijoitukset 2018	Osuudet saman konsernin yrityksissä
Hankintameno 1.1.	59 624 988
Lisäykset	53 985 871
Vähennykset	-2 047 125
Hankintameno 31.12.	111 563 734
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	111 563 734
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	59 624 988

9b. Sijoitukset 2017	Osuudet saman konsernin yrityksissä
Hankintameno 1.1.	39 097 146
Lisäykset	20 527 841
Vähennykset	0
Hankintameno 31.12.	59 624 988
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	59 624 988
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	39 097 146

10. Pitkäaikaiset saamiset	31/12/2018	31/12/2017
Saamiset konserniyhtiöiltä	42 650 085	53 632 946
Pysyvät ennakot työntekijöiltä	3 000	3 000
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	42 653 085	53 635 946

11. Lyhytaikaiset saamiset

Muut saamiset	714 504	812 024
Saamiset konserniyhtiöiltä	46 770 184	49 255 174
Siirtosaamiset	3 537 710	1 605 669
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	51 022 398	51 672 867

12. Oma pääoma 2018	Osakepääoma	SVOP rahasto	Voittovarot	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	40 133 560	14 707 977	38 431 403	93 272 940
Osingonjako			-3 889 611	-3 889 611
Muut muutokset				
Tilikauden voitto			-2 548 522	-2 548 522
OMA PÄÄOMA 31.12.	40 133 560	14 707 977	31 993 269	86 834 806

13. Oma pääoma 2017	Osakepääoma	SVOP rahasto	Voittovarot	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	40 133 560	14 707 977	22 550 919	77 392 455
Osingonjako			-2 589 331	-2 589 331
Muut muutokset				
Tilikauden voitto			18 469 816	18 469 816
OMA PÄÄOMA 31.12.	40 133 560	14 707 977	38 431 403	93 272 940

14. Pitkäaikainen vieras pääoma	31/12/2018	31/12/2017
Velat konserniyhtiöille	122 337 240	70 990 273
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	122 337 240	70 990 273
15. Lyhytaikainen vieras pääoma	31/12/2018	31/12/2017
Lainat rahoituslaitoksilta	-	20 635
Ostovelat	1 883 030	3 969 626
Muut velat	700 645	592 456
Siirtovelat	1 066 768	1 992 041
Velat konserniyhtiöille	8 643 138	6 789 333
Lyhytaikainen vieras pääoma	12 293 581	13 364 091
16. Siirtovelkojen olennaiset erät	31/12/2018	31/12/2017
Jaksotetut henkilöstökulut	569 375	469 826
Muut siirtovelat	497 393	509 504
Yhteensä	1 066 768	979 330
17. Muut vuokravastuut	31/12/2018	31/12/2017
Alle yhden vuoden sisällä erääntyvät vuokravastuut	4 758	3 348
18. Vastuusitoumukset	31/12/2018	31/12/2017
Oman velan vakuudeksi		
Yrityskiinnitys	20 000 000	20 000 000
Pantatut tytäryhtiöosakkeet	11 000	11 000
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut takaukset	165 000 000	99 648 210

Ferratum Oyj on takaajana Ferratum Capital Germany GmbH:n ja Ferratum Bank Maltan liikkeelle laskemille joukkovelkakirjalainoille. Joukkovelkakirjoista saadut varat on lainattu yrityksen sisäisten lainasopimusten mukaisesti Ferratum Oyj:lle

19. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

26. Luettelo käytetyistä tilikirjoista

Tuloslaskelma	atk-lista
Tase	atk-lista
Pääkirja	atk-lista
Päiväkirja	atk-lista
Tositteet	atk-lista
Tilikartta	atk-lista
Tasekirja	sidottuna

27. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 26.3.2019

DocuSigned by:

Pieter van Groos

C26797E82DF84F0...

Pieter van Groos, hallituksen puheenjohtaja

DocuSigned by:

Lea Liigus

3FF481E51E03402...

Lea Liigus, hallituksen jäsen

DocuSigned by:

Jorma Jokela

391C67BA3297435...

Jorma Jokela, toimitusjohtaja, hallituksen jäsen

Erik Ferm, hallituksen jäsen

Juhani Vanhala, hallituksen jäsen

DocuSigned by:

Christopher Wang

0121AB2AFD1F4D7...

Christopher Wang, hallituksen jäsen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 27.3.2019

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

DocuSigned by:

Mikko Nieminen

B9EF1AEE8E2145C...

Mikko Nieminen, KHT